

การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
วิทยาลัยครูสุริยเทพ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2563

**PROJECT BASED LEARNING MANAGEMENT FOR THAI CLASSICAL
DANCE OF GRADE 6 STUDENTS**

**BY
VIRUNYUPA TIENRAT**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR**

**THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
IN CURRICULUM AND IN STRUCTION
SURYADHEP TEACHERS COLLEGE**

GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY

ACADEMIC YEAR 2020

วิทยานิพนธ์เรื่อง

การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

โดย

วิรุณยุพา เทียนรัตน์

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2563

รศ.ดร.สุมาลี จันทร์ชลอ
ประธานกรรมการสอบ

ดร.นิภาพร เกลิมนิรันดร
กรรมการ

รศ.ดร.อุษาพร เสวกวิ
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผศ.ร.ต.หญิง ดร.วรรณิ์ สุขสาตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

31 กรกฎาคม 2563

Thesis entitled

**PROJECT BASED LEARNING MANAGEMENT FOR THAI CLASSICAL
DANCE OF GRADE 6 STUDENTS**

by

VIRUNYUPA TIENRAT

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

Rangsit University
Academic Year 2020

Assoc.Prof. Sumalee Chanchalor, Ed.D.
Examination Committee Chairperson

Nipaporn Chalermnirundorn, Ed.D.
Member

Assoc.Prof. Usaporn Swekwi, Ed.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Asst.Prof.Plt.Off. Vanee Sooksatra, D.Eng.)

Dean of Graduate School

July 31, 2020

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รศ.ดร.อุษาพร เสวกวิ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ รวมทั้งข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์
ในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างเอาใจใส่ด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.สุมาลี จันทร์ชลอ ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ดร.นิภาพร เกลิมนิรันดร์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์และขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผศ.จิตติมา บัวมาศ
นางจิราภรณ์ สง่าวงศ์ นางสาวหทัยกานต์ เลขานุกิจที่ได้ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย และให้
ข้อแนะนำอันเป็นประโยชน์ยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ประจำ
หลักสูตรและการสอนทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทให้ความรู้ ให้คำแนะนำ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา
และทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบพระคุณ นางศุภิดา พิศมัย ผู้อำนวยการโรงเรียนนครนนทวิทยา ๑ ตลอดจน
คณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ และคอยให้คำแนะนำชี้แนะเป็นอย่างดีในการทดลอง และเก็บ
ข้อมูล ขอขอบคุณที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ นางสาวจันทร์เพ็ญ บุญกล้า รองผู้อำนวยการโรงเรียนรัตน
ธิเบศร์ ที่คอยให้คำแนะนำ รวมถึงให้คำปรึกษา งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอขอบคุณ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ตั้งใจเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่เป็นแรงบันดาลใจในการศึกษานี้ ครอบครัว
สามี พี่ และเพื่อน ที่คอยอยู่เคียงข้าง เป็นกำลังใจที่สำคัญอย่างยิ่ง จึงทำให้ประสบความสำเร็จในทุกวันนี้

วิรุณยุพา เทียนรัตน์

ผู้วิจัย

6104964 : วิรุณยุพา เทียนรัตน์

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลง

หลักสูตร : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร.อุษาพร เสวกวิ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลงโดยใช้โครงงาน 2) วัดระดับทักษะการแสดงของนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงานเรื่องทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลง 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ในหัวข้อ การสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลง โดยมีกลุ่มทดลองคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนการสอน จำนวน 4 แผน แผนละ 120 นาที 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบวัดทักษะการแสดงของนักเรียน 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถิติพื้นฐาน ค่าความเที่ยงตรง (IOC) คะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) การทดสอบ t-test การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ค่าแอลฟาของครอนบาค (Alpha's Cronbach)

ผลวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้การเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ในหัวข้อการสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลงสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ผลการวัดระดับทักษะการแสดงของนักเรียน ต่อการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 80.00 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

(วิทยานิพนธ์นี้มีจำนวน 151 หน้า)

คำสำคัญ : การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน, วิชานาฏศิลป์, ทักษะการแสดง

ลายมือชื่อนักศึกษา..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

6104964 : Virunyupa Tienrat
 Thesis Title : Project Based Learning Management for Thai Classical Dance of Grade 6 Students
 Program : Master of Education in Curriculum and Instruction
 Thesis Advisor : Assoc. Prof. Usaporn Swekwi, Ed.D.

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study students' learning achievement, 2) to assess their performing skills, and 3) to explore their satisfaction towards project-based instruction. The research emphasized an experiment group of 30 grade 6 students studying in a Thai classical dance class in the academic year 2/2019 on the lesson on the Creation of Dancing Acts from Songs. The research tools were: 1) four instructional management plans, each of which was designed for 120-minute instruction, 2) a learning achievement test, 3) a performance skill test, and 4) a questionnaire on students' satisfaction. Data analysis was conducted using item objective congruence (IOC), mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), reliability analysis, t – test, and Alpha's Cronbach.

The result revealed that 1) students' learning achievement after treated with the project-based instructional management plans was higher than before treated with the plans with a statistical significance level of 0.05. 2) Students obtained an average performing skill test score of 80.00% which was at a very good level. 3) Students were satisfied with project-based instruction at a highest level.

(Total 151 pages)

Keywords : Project Based Learning Management, Thai Classical Dance Class, Acting skills

Student's Signature..... Thesis Advisor's Signature.....

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูป	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 กรอบแนวคิดการวิจัย	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	4
1.5 ขอบเขตงานวิจัย	4
1.6 เนื้อหาของบทเรียนที่ใช้ในการวิจัยโครงการ	4
1.7 ระยะเวลาในการวิจัย	5
1.8 นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	9
2.2 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน	10
2.3 นาฏศิลป์ไทยและบทเพลงประกอบการแสดง	31
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	40
3.1 ประชากร	40
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	48
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล ของการหาความเที่ยงตรง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาศิลป์จากบทเพลง	51
4.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ โครงงาน ในรายวิชานาฏศิลป์	55
4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ โครงงาน ในรายวิชานาฏศิลป์	58
4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล ของแบบวัดทักษะ การแสดงของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ โครงงานในรายวิชานาฏศิลป์	63
4.5 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ โครงงาน ในรายวิชานาฏศิลป์	67

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	71
5.1 สรุปการวิจัย	71
5.2 อภิปรายผล	72
5.3 ข้อเสนอแนะ	75
5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	76
บรรณานุกรม	77
ภาคผนวก	82
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	83
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	85
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	111
ภาคผนวก ง คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	131
ประวัติผู้วิจัย	151

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง	9
2.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามความสนใจ	15
2.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามสาระการเรียนรู้	18
2.4 แสดงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน	25
2.5 บทบาทครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน	27
2.6 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	31
3.1 การวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยของแบบทดสอบ	44
4.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์ไทย	51
4.2 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องบทบาทและหน้าที่ในงานนาฏศิลป์	52
4.3 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการออกแบบสร้างสรรค์หลักในการชมการแสดง	53
4.4 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องหลักในการชมการแสดง	54
4.5 ตารางแสดงคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ที่เรียนด้วยการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์	55
4.6 การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนต่อการจัดเรียนการสอนแบบโครงงาน ในรายวิชานาฏศิลป์	57
4.7 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนต่อการจัดเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.8 แสดงค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ของนักเรียนต่อการจัดเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์	60
4.9 แสดงค่าคะแนนของนักเรียนที่ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนต่อการจัดเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์	61
4.10 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบวัดทักษะของนักเรียน ต่อการจัดเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์	63
4.11 ผลคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของการวัดทักษะการแสดงของนักเรียน ต่อการจัดเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์	65
4.12 การวิเคราะห์ทักษะการแสดงของนักเรียนต่อการจัดเรียนการสอน แบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์	66
4.13 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจ นักเรียนต่อการจัดเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์	67
4.14 การวิเคราะห์ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน แบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์	69

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
2.1 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน	21
2.2 โมเดล จักรยานแห่งการเรียนรู้แบบ PBL	22
2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน	23
2.4 สรุปขั้นตอนการจัดการเรียนรู้รูปแบบโครงงาน	25

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับ ศิลปะ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงามที่สืบทอดต่อกันมาช้านาน และได้บรรจุไว้ใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (2560) มาตรา 57 (1) ดังความว่า รัฐต้องอนุรักษ์ฟื้นฟู ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรม ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการร่วมกัน

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2560-2579) ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้ แบบพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในหัวข้อเรื่อง 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ในการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมใหม่ ๆ ทักษะด้านความเข้าใจในความแตกต่างของวัฒนธรรม ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ ทักษะด้านการสื่อสาร และการรู้เท่าทันสื่อทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 1-2) ให้ความสำคัญการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อย่างมีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะ ช่วยส่งเสริมผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้

มาลินี อาษาพุทธการ (2559, น. 106) นาฏศิลป์ไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมประจำชาติที่ทรงคุณค่า สืบทอดต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น การที่นาฏศิลป์ไทยเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของสังคมจะเป็นตัวช่วยให้ดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน โดยวิธีนำเสนอนาฏศิลป์ไทย ให้มีความหลากหลายมากขึ้นด้วยแนวทางการประยุกต์หรือบูรณาการอย่างมีหลักการ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการแสดงให้เกิดความสวยงามแปลกใหม่ให้ถูกใจผู้ชม ซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ที่ชอบตามกระแสสังคม

ในการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยนั้น จะเน้นการฝึกทักษะให้เกิดความชำนาญด้วยบทเรียนที่ซ้ำ ๆ ย้ำเนื้อหาการฝึกเป็นระยะเวลาานพอสมควรจนกระทั่งผู้รับการฝึกสามารถจดจำท่าทางซึ่งเป็นหลักใหญ่ๆ ได้จากนั้นครูผู้สอนจะถ่ายทอดวิธีที่จะปรุงแต่งลีลาท่าทางให้งดงามยิ่งขึ้นเป็นการเฉพาะตัวสำหรับศิษย์บางคน (ประเมษฐ์ บุญชัย, 2544, น. 130) ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาที่พบของนิสา เมลานนท์ (นิสา เมลานนท์, 2553, น. 82) ได้กล่าวไว้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เริ่มเรียนนาฏศิลป์ไทยจึงมักขาดทักษะในการปฏิบัติภาษาท่า นาฏศัพท์ ส่งผลให้เรียนรู้ได้ช้า อันเป็นสาเหตุหนึ่ง ให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกล้มหน้า ไม่สนใจเรียน และเห็นว่าเป็นเรื่องยาก เนื่องจากไม่สามารถปฏิบัติได้ ส่งผลให้การเรียนอยู่ในระดับต่ำทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (วิรุณ ตั้งเจริญ, 2552, น. 115-116) ปัจจุบันการถ่ายตนาฏศิลป์ไทยในโรงเรียนของครูผู้สอนยังไม่สามารถสร้างทัศนคติที่ดีต่อสุนทรียในชีวิตประจำวันแก่เยาวชนได้ มีปัญหาทั้งแนวคิดทางการศึกษา และ การรวบอำนาจทางวิชาการจากศูนย์กลาง ผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจและขาดพลังในการเป็นครู

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัย เล็งเห็นถึงความสำคัญในการที่จะสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง จากการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน ซึ่งเป็น กระบวนการแสวงหาความรู้ ที่ผู้เรียนได้เลือกศึกษาตามความสนใจของตนเองหรือของกลุ่มเป็นการตัดสินใจร่วมกัน จนได้ชิ้นงานที่สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ได้ในชีวิตจริง การเรียนรู้แบบ โครงงาน เป็นการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิคหลากหลายรูปแบบนำมาผสมผสานกันได้แก่ กระบวนการกลุ่ม การฝึกคิด การแก้ปัญหา การเน้นกระบวนการ และการสอนแบบร่วมกันคิด เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งจากความสนใจ อยากรู้ อยากเรียนของผู้เรียนเอง ผู้เรียนจะเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเอง เป็นการเรียนที่มุ่งเน้นให้ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2546, น. 119) “โครงการ หมายถึง การกำหนดรูปแบบการทำงานอย่างมีระบบ มีกระบวนการทำงานที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถผลิตชิ้นงาน/ผลงาน ที่สัมพันธ์กับหลักสูตร และนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตได้จริง”

และ อังคณา ตุงคะสมิต (2559) ได้กล่าวไว้ว่าโครงการเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากความสนใจของผู้เรียน ในการศึกษาคำว่าหาคำตอบโดยวิธีการที่เป็นระบบ ใช้ทักษะที่หลากหลายเพื่อให้ได้คำตอบและมีการเผยแพร่สิ่งที่ได้ค้นพบให้แก่ผู้อื่นได้รู้ ปราชญ์ รัตนานันท์ (2553) ได้กล่าวถึงโครงการไว้ว่า เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ใช้ทักษะที่หลากหลายในการศึกษาค้นคว้าเรื่องราวที่ผู้เรียนมีความสนใจ เกิดปัญหาข้อสงสัยและต้องการคำตอบใหม่ ๆ มาอธิบาย ทั้งนี้กิจกรรมการเรียนรู้ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทุกขั้นตอน ครูเป็นผู้ที่คอยให้คำปรึกษา หรือกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้

ที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจนำมาปรับใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในรายวิชานาฏศิลป์ไทย เป็นการจัดการเรียนรู้รูปแบบโครงการในรายวิชานาฏศิลป์ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่หลากหลายสัมพันธ์กับหลักสูตร และเจตคติที่ดี อันเป็นพื้นฐานสำคัญให้นักเรียนได้เกิดความรัก ความภาคภูมิใจ ในผลงานของตนเองและนำไปต่อยอดความรู้ได้ในระดับชั้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

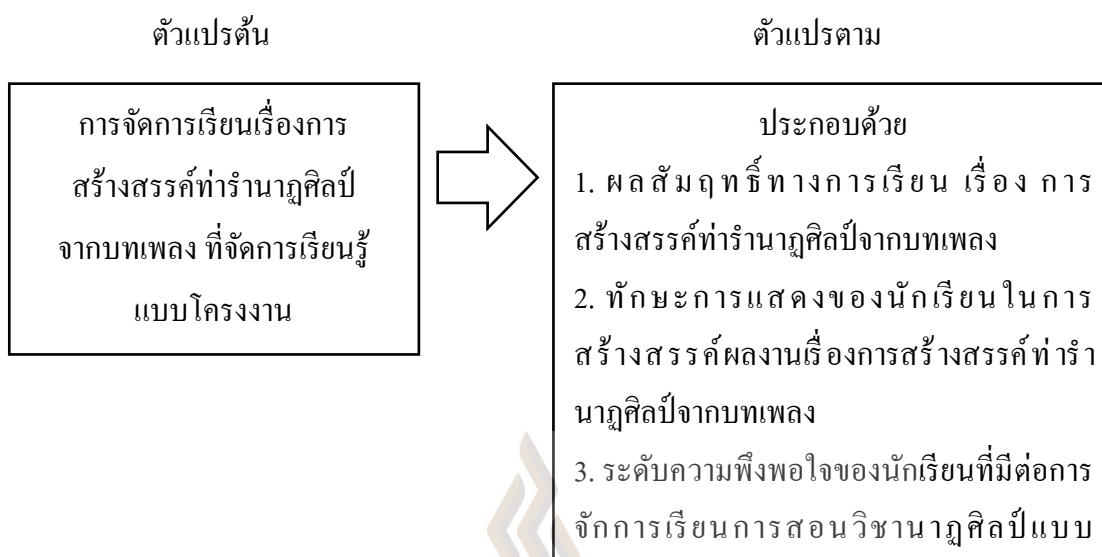
1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบโครงการในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง ให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น

1.2.2 เพื่อวัดระดับทักษะการแสดงของนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงาน ที่จัดการเรียนการสอนแบบโครงการในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง อยู่ในระดับดีขึ้น

1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง อยู่ในระดับดี

1.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการเป็นฐานวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี สามารถแสดงดังรูปที่ 1.1

รูปที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

- 1.4.1 ได้ผลงานด้านการสร้างสรรค์ผลงานเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาศิลปะจากบทเพลง
- 1.4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาศิลปะจากบทเพลงกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรดีขึ้น
- 1.4.3 นักเรียนมีทักษะในการสร้างสรรค์โครงงานการแสดงเรื่องทำรำนาศิลปะจากบทเพลง
- 1.4.4 นักเรียนมีความความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาศิลปะ ในหัวข้อ การสร้างสรรค์ทำรำนาศิลปะจากบทเพลง
- 1.4.5 เป็นแนวทางสำหรับหน่วยงาน หรือ บุคคลที่สนใจในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐาน

1.5 ขอบเขตงานวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วยนักเรียนชายจำนวน 14 คน นักเรียนหญิงจำนวน 16 คน ในภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2562

1.6 เนื้อหาของบทเรียนที่ใช้ในการวิจัยโครงการ

เนื้อหาของบทเรียน เรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์จากบทเพลง ประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ข้อตามที่กำหนดหลักสูตร 2551 ได้แก่ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวและการแสดงโดยเน้นการถ่ายทอดลีลาหรืออารมณ์ การออกแบบเครื่องแต่งกาย หรืออุปกรณ์ประกอบการแสดงอย่างง่าย ๆ การบรรยายความรู้สึกของตนเองที่มีต่องานนาฏศิลป์และการละครอย่างสร้างสรรค์ การแสดงความคิดเห็นในการชมการแสดง

1.7 ระยะเวลาในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการสอนเป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมเป็น 8 ชั่วโมง ในชั่วโมงเรียนนาฏศิลป์และกิจกรรมแนะแนว

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ

โครงการ หมายถึง เป็นวิธีการเรียนรู้ที่เกิดจากความสนใจของผู้เรียนที่ต้องการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลาย ๆ สิ่ง ที่สงสัยและต้องการคำตอบให้ลึกซึ้งชัดเจนหรือต้องการเรียนรู้ในเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์จากบทเพลง ให้มากขึ้นกว่าเดิมโดยใช้ทักษะกระบวนการที่มีวิธีการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนต่อเนื่อง มีการวางแผนในการศึกษาอย่างมีระเบียบแบบแผน แล้วลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้จนได้ข้อสรุปหรือผลการศึกษาหรือคำตอบที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์จากบทเพลง และมีการนำเสนอเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ

หรืออาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า โครงการเป็นรูปแบบหนึ่งของการทำวิจัยโดยเด็ก ๆ เพราะได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเองจากประเด็นปัญหาที่กำหนดขึ้นร่วมกันมีการตั้งสมมติฐานเพื่อไปสู่คำตอบ และนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ที่ทำให้เข้าใจง่ายและเป็นระบบ (อังคณา ตุงคะสมิต, 2559)

การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ (Project based Learning : PBL) หมายถึง กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์จากบทเพลง โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นคว้าและปฏิบัติด้วยตนเอง

ตามความถนัดความสามารถและความสนใจโดยอาศัยกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการศึกษาหา
คำตอบโดยมีครูคอยให้คำปรึกษาแก่นักเรียนขั้นตอนการทำโครงการแบ่งได้เป็น 6 ขั้นตอนโดยที่ครูและ
นักเรียนจะมีบทบาทในแต่ละขั้นตอนของการทำโครงการดังต่อไปนี้

1) การสอนภาษาท่าทางสัญลักษณ์เบื้องต้น จัดสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้
นักเรียนเกิดความสนใจและสังเกตเห็นปัญหาทำให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบและ
กำหนดขอบเขตของประเด็นปัญหาได้

2) การวางแผนทำโครงการเป็นขั้นที่นักเรียนต้องรวมกลุ่มกันศึกษาขั้นตอนการ
ทำโครงการ การหาบทเพลงสมัยปัจจุบันที่จะนำมาคิดสร้างสรรค์ทำรำเบื้องต้น การคิดสร้างอุปกรณ์
การแสดง จากวัสดุที่เหลือใช้ การทำความเข้าใจและวางแผนการแบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน โดย
ครูต้องทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนและช่วยเหลือในการวางแผนทำโครงการ

3) การลงมือทำโครงการเป็นขั้นที่นักเรียนต้องทำตามแผนงานการทำโครงการ
ที่เตรียมไว้และบันทึกผลการดำเนินงาน โดยครูมีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนหากมีปัญหาครูคอย
อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนและติดตามการทำงานนักเรียนทุกระยะ

4) การสรุปผลการศึกษาและเขียนรายงานเป็นขั้นที่นักเรียนต้องเขียนรายงาน
เกี่ยวกับโครงการที่ได้ลงมือปฏิบัติสร้างข้อสรุปหรือตอบคำถามข้อสงสัยแล้วนำเสนอโดยครูมี
หน้าที่ตรวจสอบประเมินความเข้าใจให้ข้อเสนอแนะหรือคำแนะนำหากยังมีข้อบกพร่องและร่วมกับ
นักเรียนในการสรุปองค์ความรู้

๕) การนำเสนอผลงาน การแสดงผลงานเป็นขั้นที่นักเรียนแต่ละกลุ่มจะต้อง
พิจารณาบทบาทงานของตนเองและทำการปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำเสนอผลงานร่วมกันทั้งชั้น
เรียน โดยครูมีหน้าที่จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้แสดงผลงาน และประเมินผลการเรียนรู้ของ
นักเรียน

6) การประเมินผลเป็นการประเมินจากการปฏิบัติของนักเรียน สามารถประเมิน
ได้ดังต่อไปนี้ ได้โครงการด้านการสร้างสรรค์ผลงานเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์ ทักษะในการสร้างสรรค์โครงการ
การแสดงเรื่องทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลงความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ
ในรายวิชานาฏศิลป์ หัวข้อ การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

ทำรำ หมายถึง การนำนาฏศัพท์และภาษาท่ามาสร้างสรรค์ทำรำ โดยการตีความหมาย
ตามบทเพลงที่นักเรียนได้ร่วมกันเลือกมาสร้างสรรค์ทำรำ

1) นาฏยศัพท์ คือ ศัพท์ที่ใช้ในการถ่ายทอดท่ารำ เช่น ตั้งวง จีบ จรดเท้า ประเท้า ก้าวเท้า กระทุ้งเท้า กระดกเท้า ตะเท้า ซอยเท้า ขยั้นเท้า ฉายเท้า ตีไหล่ กล่อมไหล่ เป็นต้น

2) ภาษาท่า คือ การใช้ท่ารำสื่อความหมายต่าง ๆ เช่น ท่ารัก ท่าขี้ม ท่าโสเภรีร่า เสียใจ ท่าเดิน ท่าบิน ท่าไป ท่ามา เป็นต้น

บทเพลง คือ เพลงไทยสากลที่นิยมตามยุคสมัยตามที่นักเรียนชื่นชอบ มีความหมายที่ดี และ เนื้อเพลงมีความเข้าใจง่าย นักเรียนร่วมกันศึกษาหาความหมายของเนื้อเพลง เพื่อนำท่ารำไป ประกอบสร้างสรรค์ท่ารำจากบทเพลง

การสร้างสรรค์ลีลานาฏศิลป์จากบทเพลง หมายถึง การแสดงที่มีการร่ายรำสวยงาม โดยการประดิษฐ์คิดค้นท่ารำต่าง ๆ ด้วยความประณีตงดงาม เป็นระเบียบแบบแผน ให้เหมาะสมกับ การแสดงเพื่อถ่ายทอดเรื่องราว ให้ความบันเทิง และสื่อความหมายในการแสดง ในขั้นนี้ นักเรียนจะได้ ถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ตนเองได้ศึกษามาผ่านการแสดง ศิลปะการแสดงประเภทนี้ต้องใช้ดนตรี และการขับร้องร่วมด้วย อุปกรณ์ และ ลีลาท่าทางนาฏศิลป์ สื่ออารมณ์ ที่สามารถโน้มน้าวความรู้สึกของผู้ชมให้คล้อยตามได้ และเพื่อส่งเสริมให้เกิดคุณค่ายิ่งขึ้น

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน ประถมศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรีกลุ่มประชากรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนผ่าน โครงการ เรื่อง การจัดการเรียน การสอนโครงการนาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อ เรื่อง การสร้างสรรค์ท่ารำนาฏศิลป์จากบทเพลง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน ผู้วิจัยได้ ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมเอกสารแนวความคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551: กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์

2.2 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

2.2.1 ความหมายการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

2.2.2 ประเภทของโครงงานและหลักการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

2.2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

2.2.4 บทบาทของครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

2.2.5 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

2.2.6 วิธีการประเมินการเรียนรู้

2.3 โครงงานนาฏศิลป์ไทยและบทเพลงประกอบการแสดง

2.3.1 ความหมายของนาฏศิลป์ไทย

2.3.2 ทักษะของนาฏศิลป์

2.3.3 บทเพลงประกอบการแสดง

2.3.4 การวัดความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 : กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ 14 กรกฎาคม 2551 ได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ มีสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วย สาระที่ 1 ทักษะศิลป์ สาระที่ 2 ดนตรี และสาระที่ 3 นาฏศิลป์ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบโครงการ ตามตารางที่ 2.1 ดังนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า นาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวและการแสดง โดยเน้นการถ่ายทอดลีลาหรืออารมณ์	● การประดิษฐ์ท่าทางประกอบเพลงปลุกใจหรือเพลงพื้นเมืองหรือท้องถิ่นเน้นลีลาหรืออารมณ์
2. ออกแบบเครื่องแต่งกาย หรืออุปกรณ์ประกอบการแสดงอย่างง่าย ๆ	● การออกแบบสร้างสรรค์ - เครื่องแต่งกาย - อุปกรณ์ฉากประกอบการแสดง
3. บรรยายความรู้สึกของตนเองที่มีต่องานนาฏศิลป์และการละครอย่างสร้างสรรค์	● บทบาทและหน้าที่ในงานนาฏศิลป์และการละคร
4. แสดงความคิดเห็นในการชมการแสดง	● หลักการชมการแสดง - การวิเคราะห์ - ความรู้สึกชื่นชม

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2551

จากตารางที่ 2.1 ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะใช้การเรียนรู้แบบโครงการวิชานาฏศิลป์ประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ข้อ ได้แก่ 1) สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวและการแสดงโดยเน้นการถ่ายทอดลีลาหรืออารมณ์ 2) ออกแบบเครื่องแต่งกาย หรืออุปกรณ์ประกอบการแสดงอย่างง่าย ๆ 3) บรรยายความรู้สึก

ของตนเองที่มีต่องานนาฏศิลป์และการละครอย่างสร้างสรรค์ 4) แสดงความคิดเห็นในการชมการแสดง และ ในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบโครงงานการจัดการเรียนการสอนรูปแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ลีลานาฏศิลป์จากบทเพลง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะ และมีการเรียนรู้แบบมีองค์รวม และเจตคติที่ดี อันเป็นพื้นฐานสำคัญให้นักเรียนได้เกิดความรัก ความภาคภูมิใจ ห่วงเห่นในศิลปะประจำชาติและช่วยทำนุบำรุงอนุรักษ์ให้นาฏศิลป์ได้มีการปรับรูปแบบที่เหมาะสมคู่กับสังคมไทยสืบต่อไป

2.2 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

2.2.1 ความหมายและหลักการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 อ้างถึงใน วัฒนา มัคคสมัน, 2551) ได้ให้ความหมายของการสอนแบบโครงงานไว้ว่า เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เลือกและสร้างกระบวนการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลุ่มลึกด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและสามารถนำผลการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตได้

วัฒนา มัคคสมัน (2551) ซึ่งใช้คำว่า “โครงการ” ได้สรุปความหมายของรูปแบบการสอนแบบโครงการว่า เป็นการจัดประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลุ่มลึก โดยเรื่องที่เรียนและประเด็นปัญหาที่ศึกษามาจากความสนใจของเด็กเอง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งให้เด็กมีประสบการณ์ตรงกับเรื่องที่ศึกษานั้น โดยการเปิดโอกาสให้เด็กได้สังเกตอย่างใกล้ชิดจากแหล่งความรู้เบื้องต้น อาจใช้ระยะเวลาที่ยาวนานอย่างเพียงพอตามความสนใจของเด็ก เพื่อที่จะให้เด็กได้ค้นพบคำตอบและคลี่คลายความสงสัย ในการจัดกิจกรรมเด็กอาจประสบกับความสำเร็จและความล้มเหลวในวิธีการแสวงหาความรู้ และเมื่อเขาพบคำตอบก็จะนำความรู้ที่ได้มาเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ตามความต้องการของเด็กเอง

ปราชญ์ รัตนานันท์ (2553) ให้ความหมายของโครงงานไว้ว่า เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะที่หลากหลายในการศึกษาคำว่าเรื่องราวที่ผู้เรียนมีความสนใจ เกิดปัญหาข้อสงสัยและต้องการคำตอบใหม่ ๆ มาอธิบาย ทั้งนี้กิจกรรมการเรียนรู้ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทุกขั้นตอน ครูเป็นผู้ที่คอยดูแลให้คำปรึกษา หรือกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้

พิมพ์พันธุ์ เดชะคุปต์ และคณะ (2553) ให้ความหมายของการทำโครงการไว้ว่า หมายถึง การศึกษาเพื่อค้นพบความรู้ใหม่ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ และวิธีการใหม่ด้วยตัวของผู้เรียนเอง โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ มีครูอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ให้คำปรึกษา ความรู้ใหม่ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ และวิธีการใหม่นั้นทั้งนักเรียนและครูไม่เคยรู้หรือมีประสบการณ์มาก่อน

ลัดดา ภูเกียรติ (2544 อ้างถึงใน อังคณา ตุงคะสมิต, 2559) ได้สรุปความหมายของโครงการไว้ว่า โครงการเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เกิดจากความสนใจใคร่รู้ของผู้เรียนที่ต้องการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลาย ๆ สิ่ง ที่สงสัยและอยากหาคำตอบให้ลึกซึ้งชัดเจนหรือต้องการเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ ให้มากขึ้นกว่าเดิมโดยใช้ทักษะกระบวนการที่มีวิธีการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนต่อเนื่อง มีการวางแผนในการศึกษาอย่างละเอียดแล้วลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้จนได้ข้อสรุปหรือผลการศึกษาหรือคำตอบที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ และมีการนำเสนอเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ หรืออาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า โครงการเป็นรูปแบบหนึ่งของการทำวิจัยโดยเด็ก ๆ เพราะได้ค้นหาความรู้ด้วยตนเองจากประเด็นปัญหาที่กำหนดขึ้นร่วมกันมีการตั้งสมมติฐานเพื่อไปสู่คำตอบและนำเสนอในรูปแบบต่าง

ทิสนา แจมมณี (2560) ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงการเป็นหลักไว้ว่า เป็นการ จัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนได้ร่วมกันเลือกทำโครงการที่ตนสนใจ โดยร่วมกันสำรวจ สังเกต และกำหนดเรื่องที่ตนสนใจ วางแผนในการทำโครงการร่วมกัน ศึกษาหาข้อมูลความรู้ที่จำเป็น และลงมือปฏิบัติงานตามแผนงานที่วางไว้จนได้ข้อค้นพบหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ แล้วจึงเขียนรายงานและนำเสนอต่อสาธารณชน เก็บข้อมูล แล้วนำผลงานประสบการณ์ทั้งหมดมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดกัน และสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากประสบการณ์ที่ได้รับทั้งหมด

ในต่างประเทศ แนวคิดการจัดการสอนแบบโครงการ เป็นการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในโครงการที่ผู้เรียนได้คิดขึ้นมา รวมถึงได้ลงมือปฏิบัติจริง อันเป็นการเชื่อมโยงระหว่างห้องเรียนกับสิ่งแวดล้อมภายนอก ทั้งนี้ผู้เสนอแนวคิดของการสอนแบบโครงการเป็นฐาน ไว้หลายคน

Flavell (1963, pp. 262-263) การเรียนรู้ส่งผลให้พฤติกรรมของมนุษย์เปลี่ยนแปลง มนุษย์เรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวทั้งของเล่น พ่อแม่และผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด เมื่อเติบโตขึ้น

การพบปะผู้คนในสังคมที่แตกต่าง ส่งผลให้มนุษย์แต่ละคนมีความคิดและมีวิธีการหาความรู้ที่ต่างกัน และเกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเขาวนปัญญา ขณะมนุษย์เกิดการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดกระบวนการซึมซับประสบการณ์ (Assimilation) เข้าสู่โครงสร้างทางเขาวนปัญญา กระบวนการดังกล่าวเป็นการนำความรู้ใหม่ที่ได้รับรวมเข้าสู่กรอบของความรู้เดิม จากนั้นเมื่อมนุษย์เติบโตและเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่เพิ่มขึ้น จนกระทั่งเกิดการค้นพบว่า ประสบการณ์ใหม่นั้นมีข้อมูลที่แตกต่างจากข้อมูลที่มีอยู่ ส่งผลให้เกิดกระบวนการปรับตัว (Accommodation) คือการปรับโครงสร้างทางความรู้ที่มีอยู่เดิมให้มีความเหมาะสมกับความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้น

Jensen (2008, pp. 2-7) การเรียนรู้จากประสบการณ์มีความเกี่ยวข้องกับการทำงานของสมอง ในปี ค.ศ. 1900 นักประสาทวิทยาในประเทศสหรัฐอเมริกาได้ใช้เครื่องมือที่ทันสมัย ได้แก่ Magnetic Resonance Imagery (MRI) และ Positron-emission tomography (PET) เพื่อศึกษาการทำงานของสมองในส่วนต่าง ๆ ข้อค้นพบดังกล่าวมีประโยชน์อย่างมากในการจัดการศึกษา จึงส่งผลให้นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหันมาจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน แนวคิดที่สำคัญได้แก่ การเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อได้เรียนรู้ในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ทำท่าย ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง ตลอดจนการได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

โดยแนวคิดที่ได้รับการยอมรับกันมากที่สุด คือ แนวคิดของ Dewey เกี่ยวกับการเรียนรู้ โดย การลงมือกระทำ และแนวคิดของ Hahn เกี่ยวกับการเรียนรู้รอบ

Dewey (1897) กล่าวว่าการศึกษาเป็นเพียงกระบวนการหนึ่งที่ใช้ในการดำรงชีวิต แต่ไม่ใช่การเตรียมพร้อมสำหรับกาดำรงชีวิตในอนาคต

Hahn (as cited in Efstratia, 2014 อ้างถึงใน ศศิโสภิต แพงศรี, 2561) เชื่อว่า การเรียนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา ดังนั้น เขาจึงใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริมให้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือ และความมุ่งมั่น

กล่าวโดยสรุปการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน (Project Based Learning) หมายถึง การเรียนรู้ที่สร้างประสบการณ์ในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถคิดและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ผู้เรียนได้เรียนรู้โลกภายนอกมากขึ้น ได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา ได้ทำการทดลอง ได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง รู้จักการวางแผนการทำงาน ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ตลอดจนได้พัฒนากลกระบวนการคิด และการประเมินตนเอง เหมือนกับการทำงานในชีวิตจริง โดยมีครูเป็นผู้ดึงความสนใจที่เกิดจากตัวผู้เรียนมาใช้ในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเอง นำไปสู่การเพิ่มความรู้

ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติจริงโดยผู้เรียนมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ที่จะนำมาสู่ การสรุป รายงานผล และประเมินผลโครงการ

นอกจากนี้ในการจัดการเรียนรู้รูปแบบโครงการ ยังเน้นการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้รับ ประสบการณ์ขณะที่เรียน ได้พัฒนาทักษะต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับหลักพัฒนาการตามลำดับขั้น ความรู้ความคิดของ Bloom ทั้ง 6 ชั้น คือ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า และการคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากผู้เรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา ตอนปลาย และ เวลาในการจัดการเรียนการสอนในหน่วยนี้มีเพียง 8 ชั่วโมง จึงขอนำไปใช้กับการ จัดการเรียนการสอน 3 ระดับ ได้แก่ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การจัดการเรียนรู้ โดยใช้โครงการ ถือได้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนได้ลงมือ ปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะต่าง ๆ ด้วยตนเองทุกขั้นตอน โดยมีครูเป็นผู้ให้การส่งเสริมสนับสนุน

2.2.2 ประเภทของโครงการและหลักการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ

2.2.2.1 ประเภทของโครงการ ภาสกิจ บุญศรี (2562, น. 48) กล่าวว่าไว้ว่าโครงการ ที่ใช้เกณฑ์ของผลที่ได้รับแบ่งประเภท 3 สามารถแบ่งโครงการเป็น 3 ประเภท คือ (1)โครงการ สำรวจ (2)โครงการทดลอง (3)โครงการประดิษฐ์

(1) โครงการสำรวจ เป็นการสำรวจความรู้ที่มีอยู่แล้วในธรรมชาติ หรือสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โครงการประเภทนี้มีเพื่อสำรวจและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใด เรื่องหนึ่ง แล้วนำข้อมูล ที่ได้จากการสำรวจนั้นมาจำแนกเป็นหมวดหมู่ และนำเสนอแบบต่าง ๆ อย่างมีแบบแผนเพื่อให้เห็นถึงลักษณะหรือความสัมพันธ์ดังกล่าวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น การปฏิบัติตาม โครงการนี้นักเรียนจะต้องไปศึกษารวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น สอบถาม สัมภาษณ์สำรวจ โดยใช้เครื่องมือ เช่น แบบสังเกต แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก ฯลฯ ในการรวบรวม ข้อมูลที่ต้องการศึกษา

(2) โครงการทดลอง โครงการประเภทนี้เป็นโครงการที่มี วัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา เรื่องใดเรื่องหนึ่งว่าจะเกิดอะไรหรือจะมีอะไรเกิดขึ้น เมื่อ มีการทดลอง สิ่งที่จะจัดกระทำขึ้นคือ ตัวแปรต้น เพื่อศึกษาว่าจะมีผลต่อตัวแปร ที่ต้องการศึกษาคือตัวแปรตาม อย่างไร ด้วยมีการควบคุมตัวแปรอื่น ๆ คือตัวแปร ควบคุมที่อาจมีผลต่อตัวแปรตาม

(3) โครงการประดิษฐ์ โครงการประเภทนี้เป็นโครงการที่มี วัตถุประสงค์คือ การนำความรู้ มี ทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดมาประยุกต์ใช้ โดยการประดิษฐ์เป็น

เครื่องมือ และ เครื่องใช้ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการเรียนการทำงาน หรือการใช้สอยอื่น ๆ มีการประดิษฐ์คิดค้นตามโครงการนี้อาจเป็นการประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่โดยที่ยังไม่มีใครทำ หรืออาจเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจากของเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น รวมทั้งการสร้างแบบจำลองต่าง ๆ โครงการประเภทนี้มีการทดลองเพื่อปรับปรุงแก้ไขเป็นระยะจึงเรียกว่า โครงการ ทดลองเชิงพัฒนา

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2544, น. 4-9) ได้จัดประเภทของโครงการวิทยาศาสตร์ไว้ 4 ประเภทดังนี้ โครงการประเภทสำรวจ โครงการประเภททดลอง โครงการประเภทการพัฒนาหรือการประดิษฐ์ โครงการประเภทการสร้างหรือการอธิบายทฤษฎี

จิรศักดิ์ กนกอุดม และพรพิมล ผลวัฒนะ (2548, น. 8-9) ได้กล่าวว่า โครงการโดยทั่วไปแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ 4 ประเภท ได้แก่

(1) โครงการประเภทสำรวจหรือรวบรวมข้อมูล ผู้เรียนที่จัดทำโครงการประเภทนี้ มีจุดประสงค์เพื่อสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังศึกษา โดยมีระบบในการจำแนกและนำเสนอเพื่อความชัดเจน วิธีการที่ใช้ อาจจะเป็นการสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การสำรวจจากสภาพจริง เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

(2) โครงการประเภทศึกษาค้นคว้า โครงการประเภทนี้ มีจุดประสงค์เพื่อแสวงหาความรู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง พิสูจน์ทฤษฎีต่าง ๆ จากการศึกษาค้นคว้าทั้งจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด สถาบันการศึกษา รายงานการค้นคว้าทางวิชาการ หรือ เอกสารทางวิชาการ ซึ่งเป็นแหล่งอ้างอิงที่มีข้อมูลชัดเจนและเชื่อถือได้ ผลที่ได้จากการค้นคว้าอาจจะไม่สมบูรณ์ครบถ้วน แต่เมื่อได้ปรับปรุงแก้ไขด้วยวิธีการที่ถูกต้องจากผู้สอนแล้ว ก็สามารถเป็นแม่แบบแม่บทในการเรียนหรือการศึกษาค้นคว้าเพื่อแสวงหาความรู้ด้วยตนเองในระดับชั้นที่สูงขึ้นหรือนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

(3) โครงการประเภททดลอง ผู้เรียนที่จัดทำโครงการประเภทนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ซึ่งการทดลองอาจจะมีหลายขั้นตอนเพื่อให้ได้ข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจในเบื้องต้นแล้วจึงศึกษาค้นคว้าต่อไป

(4) โครงการสิ่งประดิษฐ์ โครงการประเภทนี้ จะได้รับการส่งเสริมให้สร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์หรือพัฒนาชิ้นงานให้ดีขึ้น โดยสิ่งที่ผู้จัดทำโครงการจะได้รับคือ การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์จากการสังเกต วิเคราะห์กลวิธีในการจัดการต่าง ๆ แล้วพัฒนาหรือสร้างชิ้นงานขึ้นใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม

กล่าวโดยสรุปได้ว่า สำหรับโครงการที่ผู้วิจัยนำมาจัดการเรียนการสอนนั้น สอดคล้องกับโครงการประเภท โครงการประดิษฐ์ เนื่องจากนักเรียนศึกษา วางแผน รวบรวมข้อมูล นำภาษาทำนาฏยศัพท์เบื้องต้น นำมาประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ผลงาน ประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบการแสดง ปรับปรุงแก้ไข จนสามารถสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลงได้

2.2.2.2 หลักการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ วัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์ (2547) ได้กล่าวว่าหลักการจัดการเรียนรู้แบบโครงการมี 2 ขั้นตอน ดังนี้

(1) การจัดกิจกรรมตามความสนใจ เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเลือกศึกษาโครงการจากสิ่งที่น่าสนใจอย่างรู้ที่มี อยู่ในชีวิตประจำวัน สิ่งแวดล้อมในสังคม หรือจากประสบการณ์ต่างๆ ที่ยังต้องการคำตอบ ข้อสรุป ซึ่งอาจจะอยู่นอกเหนือจากสาระการเรียนรู้ในบทเรียนของหลักสูตร มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามความสนใจ

การจัดกิจกรรมตามความสนใจ (วัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์, 2547)	นำมาใช้ในงานวิจัย
1. ตรวจสอบ วิเคราะห์ พิจารณา รวบรวมความสนใจแก่ผู้เรียน	จากสังเกตพฤติกรรมการเรียนนักเรียนพบว่า การเรียนแบบปกตินั้น นักเรียนไม่ได้ปฏิบัติทำจริง ไม่สามารถจดจำทำได้ ส่งผลให้ไม่สามารถต่อยอดความรู้ได้ นักเรียนจึงไม่สนใจ เกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย ไม่อยากเรียนนาฏศิลป์ ผู้วิจัยจึงศึกษาการเรียนรู้รูปแบบโครงการมาเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานาฏศิลป์

ตารางที่ 2.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามความสนใจ (ต่อ)

การจัดกิจกรรมตามความสนใจ (วัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์, 2547)	นำมาใช้ในงานวิจัย
2. กำหนดประเด็นปัญหา/หัวข้อเรื่อง	จากปัญหาที่กล่าวมานั้นผู้วิจัยจึงได้จัดทำวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง
3. กำหนดวัตถุประสงค์	1. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลงโดยใช้โครงงาน 2. วิเคราะห์ทักษะการแสดงของนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงานเรื่องทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง 3. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ในหัวข้อ การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง
4. ตั้งสมมติฐาน	ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง ที่จัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ทักษะ และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2. ระดับทักษะการแสดงของนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงานเรื่องทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลงอยู่ในระดับดีมาก 3. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนเรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง อยู่ในระดับดีมาก
5. กำหนดวิธีการศึกษาและแหล่งความรู้	ผู้วิจัยได้ศึกษาโครงงานจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ศึกษางานผู้วิจัยที่เกี่ยวข้อง หนังสือ และบทความต่าง ๆ ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญจนได้ความรู้เพื่อนำมาปรับใช้ในงานวิจัยนี้

ตารางที่ 2.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามความสนใจ (ต่อ)

การจัดกิจกรรมตามความสนใจ (วัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์, 2547)	นำมาใช้ในงานวิจัย
6. กำหนดเค้าโครงของโครงการ	ผู้วิจัยได้กำหนดเค้าโครงของโครงการไว้ดังนี้ 1. นักเรียนศึกษาภาษาท่า นาฏยศัพท์ เบื้องต้น 2. นักเรียนศึกษาวิธีการทำโครงการ และการนำเสนอโครงการ 3. นักเรียนจับกลุ่มทำโครงการ และ คิดหัวข้อโครงการ อุปกรณ์การแสดงประกอบอย่างง่าย บทเพลงประกอบการแสดง สร้างสรรค์จากบทเพลง 4. นักเรียนสรุปการศึกษาและเขียนรายงาน ฝึกซ้อมการนำเสนอผลงาน 5. นำเสนอผลงาน 6. การประเมินผลงาน
7. ตรวจสอบสมมติฐาน	หลังจากผู้วิจัยได้จัดทำการจัดการเรียนการสอน ตรวจสอบวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลง ที่จัดการเรียนรู้แบบโครงการ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ทักษะ และเจตคติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2. ระดับทักษะการแสดงของนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงานเรื่องทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลงอยู่ในระดับดีมาก 3. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนเรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลง อยู่ในระดับดีมาก
8. สรุปผลการศึกษาและการนำไปใช้	ผู้วิจัยตรวจสอบการประเมินต่าง ๆ เพื่อหาข้อสรุป และ อภิปรายผล และ การนำไปใช้ เพื่อให้ผู้ที่สนใจนำไปเป็นแนวทางในอนาคต
9. เขียนรายงานเชิงวิจัยง่าย ๆ	ผู้วิจัยเขียนสรุปรายงานวิจัย
10. จัดแสดงผลงาน	ผู้วิจัยทำการเผยแพร่ผลงานวิจัยตามแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ

(2) การจัดกิจกรรมตามสาระการเรียนรู้เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดเนื้อหาสาระตามที่หลักสูตรกำหนด ผู้เรียนเลือกทำโครงการตามสาระการเรียนรู้ จากหน่วยเนื้อหาที่เรียนในชั้นเรียน นำมาเป็นหัวข้อโครงการ มีขั้นตอนที่ผู้สอนดำเนินการดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามสาระการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมตามสาระการเรียนรู้ (วัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์, 2547)	นำมาปรับใช้ในงานวิจัย
1. เริ่มจากศึกษาเอกสารหลักสูตร คู่มือครู	ผู้วิจัย ศึกษาหลักสูตร และคู่มือ
2. วิเคราะห์หลักสูตร	ผู้วิจัยวิเคราะห์หลักสูตร และเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้
3. วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เพื่อแยกเนื้อหา จุดประสงค์ และกิจกรรมให้เด่นชัด	ผู้วิจัยนำการวิเคราะห์มาปรับใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในรายวิชานาฏศิลป์ไทยเป็นการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานวิชานาฏศิลป์ประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ข้อตามที่กำหนดหลักสูตร 2551 ได้แก่ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวและการแสดงโดยเน้นการถ่ายทอดลีลาหรืออารมณ์ การออกแบบเครื่องแต่งกายหรืออุปกรณ์ประกอบการแสดงอย่างง่าย ๆ การบรรยายความรู้สึกละเอียดของตนเองที่มีต่องานนาฏศิลป์และการละครอย่างสร้างสรรค์ การแสดงความคิดเห็นในการชมการแสดง
4. จัดทำกำหนดการสอน	ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตจัดการสอนถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นเวลา 8 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์
5. เขียนแผนการจัดการเรียนรู้	ผู้วิจัย จัดทำแผนการเรียนรู้ เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานวิชานาฏศิลป์ ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง
6. ผลิตสื่อจัดหาแหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ครูจัดหาสื่อตัวอย่างการทำโครงงานนาฏศิลป์ไทยจากบทเพลงและ การประดิษฐ์อุปกรณ์อย่างง่ายให้ผู้เรียนได้ศึกษาประกอบการเรียน พร้อมทั้งทำเรื่องขออนุญาตใช้ห้องคอมพิวเตอร์ โรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้เข้าไปใช้งานในช่วงพักกลางวันในการหาข้อมูลเพิ่มเติมในการจัดทำโครงงาน

ตารางที่ 2.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามสาระการเรียนรู้ (ต่อ)

การจัดกิจกรรมตามสาระการเรียนรู้ (วัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์, 2547)	นำมาปรับใช้ในงานวิจัย
7. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ 7.1 แจกจุดประสงค์ เนื้อหาของหลักสูตรให้ผู้เรียนทราบ 7.2 กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในขอบเขตของเนื้อหาและจุดประสงค์ในหลักสูตร 7.3 จัดกลุ่มผู้เรียนตามความสนใจ 7.4 ผู้สอนใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น - ทำไมผู้เรียนจึงสนใจอยากเรียนเรื่องนี้ (แนวคิด/แรงจูงใจ) - ผู้เรียนสนใจเกี่ยวกับอะไรบ้าง (กำหนดเนื้อหา) - ผู้เรียนอยากเรียนรู้เรื่องนี้เพื่ออะไร (กำหนดจุด ประสงค์) - ผู้เรียนจะอย่างไรจึงจะเรียนรู้ได้ในเรื่องนี้ (กำหนดวิธีศึกษา/กิจกรรม) - ผู้เรียนจะใช้เครื่องมืออะไรบ้างในการศึกษาครั้งนี้ (กำหนดสื่ออุปกรณ์) - ผู้เรียนจะไปศึกษาที่ใดบ้าง (กำหนดแหล่งความรู้ แหล่งข้อมูล) - ผลที่ผู้เรียนคาดว่าจะได้รับคืออะไรบ้าง (สรุปความรู้/สมมติฐาน) - ผู้เรียนจะอย่างไรจึงจะรู้ว่าผลงานของผู้เรียนดีหรือไม่ดีอย่างไร จะให้ใครเป็นผู้ประเมิน (กำหนดการวัดและประเมินผล) - ผู้เรียนจะเผยแพร่ผลงานให้ผู้อื่นรู้ได้อย่างไร (นำเสนอผลงาน รายงาน)	ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังนี้ 1. แจกจุดประสงค์ เนื้อหาของหลักสูตรให้ผู้เรียนทราบ 2. กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในขอบเขตของเนื้อหาและจุดประสงค์ในหลักสูตร 3. จัดกลุ่มผู้เรียนตามความสนใจ 4. ผู้สอนใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น - นักเรียนคิดว่าการจัดการเรียนการสอนรูปแบบโครงการสามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชา นาฏศิลป์ได้หรือไม่ (นักเรียนเคยปฏิบัติในรายวิชา วิทยาศาสตร์มาแล้ว) - นักเรียนคิดว่าการนำเพลงที่นักเรียนชื่นชอบมาใส่เป็นท่ารำได้หรือไม่ - ให้นักเรียนมองดูวีดิทัศน์รอบโรงเรียนว่า มีอะไรนำมาประดิษฐ์เป็นอุปกรณ์การแสดงได้บ้าง - นักเรียนดูวีดิทัศน์แล้วตอบว่า ภาษาทำนานาฏยศัพท์ ผู้แสดงตีความหมายว่าอย่างไร - นักเรียนสามารถเข้าไปหาข้อมูลเพิ่มเติมจากสื่อออนไลน์ในห้องคอมพิวเตอร์ได้ในช่วงเวลาพักเที่ยงของทุกวัน - นักเรียนคิดว่าเมื่อนักเรียนเรียนจบเรื่องโครงการสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลง นักเรียนจะได้รับความรู้อะไรบ้าง - การวัดและการประเมินผลโดยครูผู้สอน - การนำเสนอโครงการและการจัดการแสดง

ตารางที่ 2.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามสาระการเรียนรู้ (ต่อ)

การจัดกิจกรรมตามสาระการเรียนรู้ (วัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์, 2547)	นำมาปรับใช้ในงานวิจัย
- ผู้เรียนจะใช้เครื่องมืออะไรบ้างในการศึกษาครั้งนี้ (กำหนดสื่ออุปกรณ์) - ผู้เรียนจะไปศึกษาที่ใดบ้าง (กำหนดแหล่งความรู้ แหล่งข้อมูล) - ผลที่ผู้เรียนคาดว่าจะได้รับคืออะไรบ้าง (สรุปความรู้/สมมติฐาน) - ผู้เรียนจะอย่างไรจึงจะรู้ว่าผลงานของผู้เรียนดีหรือไม่ดีอย่างไร จะให้ใครเป็นผู้ประเมิน (กำหนดการวัดและ ประเมินผล) - ผู้เรียนจะเผยแพร่ผลงานให้ผู้อื่นรู้ได้อย่างไร (นำเสนอผลงาน รายงาน) 7.5 ผู้เรียนแต่ละกลุ่มศึกษาสร้างโครงการตามที่ตกลงกันไว้ (จากคำถามที่ผู้สอนซักถาม) ภายใต้อุปกรณ์เวลาในแต่ละครั้ง ถ้ายังไม่สำเร็จให้ศึกษาต่อในคาบต่อไป 7.6 ผู้เรียนทุกคนต้องสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยการเรียนของผู้เรียนและสามารถนำเสนอความรู้ที่ได้แก่เพื่อนๆ และผู้สอนได้ 7.7 ผู้เรียนเขียนรายงานเชิงวิจัยแบบง่าย ๆ และแสดงแผนโครงการ	- ให้นักเรียนมองดูวัสดุรอบโรงเรียนว่ามีอะไรนำมาประดิษฐ์เป็นอุปกรณ์การทดลองได้บ้าง - นักเรียนดูวิธีที่ทัศน์แล้วตอบว่า ภาษาทำนาฏยศัพท์ ผู้แสดงตีความหมายว่าอย่างไร - นักเรียนสามารถเข้าไปหาข้อมูลเพิ่มเติมจากสื่อออนไลน์ในห้องคอมพิวเตอร์ได้ในช่วงเวลาพักเที่ยงของทุกวัน - นักเรียนคิดว่าเมื่อนักเรียนเรียนจบเรื่องโครงการการสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลง นักเรียนจะได้รับความรู้อะไรบ้าง - การวัดและการประเมินผลโดยครูผู้สอน - การนำเสนอโครงการและการจัดการแสดง - นักเรียนมีช่วงเวลาพักเที่ยง ในการศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม หากยังไม่สำเร็จสามารถมาสอบถามนอกเวลาเรียนและศึกษาต่อได้ในคาบถัดไป - นักเรียนสามารถนำเสนอโครงการ และนำเสนอผลงานการแสดงได้ - นักเรียนสามารถเขียนรายงานโครงการและสรุปได้

ตารางที่ 2.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามสาระการเรียนรู้ (ต่อ)

การจัดกิจกรรมตามสาระการเรียนรู้ (วัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์, 2547)	นำมาปรับใช้ในงานวิจัย
8. ผู้สอนจัดแหล่งความรู้เพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	- ครูจัดทำคลิปวิดีโออธิบายความรู้เรื่อง โครงการเพิ่มเติม ลงในช่องยูทูปของโรงเรียน
9. ผู้สอนเขียนบันทึกผลการเรียนรู้	- ครูผู้สอนเขียนบันทึกผลการเรียนรู้เพื่อ นำไปปรับปรุง แก้ไข ในครั้งต่อไป

2.2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐานนั้น มีกระบวนการและขั้นตอนแตกต่างกันไปตามแต่ละทฤษฎี ซึ่งจะนำเสนอ 4 แนวคิด ได้แก่

1) จัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ (2550) ซึ่งได้นำเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ไว้ 4 ขั้นตอนดังนี้

รูปที่ 2.1 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

ที่มา: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ, 2550

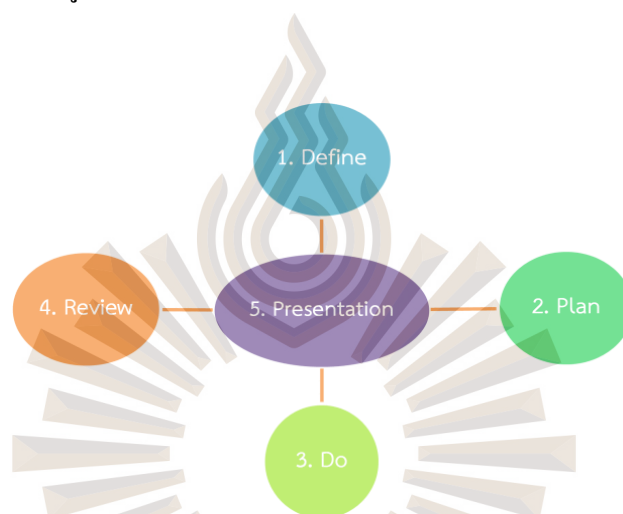
1.1) ขั้นนำเสนอ หมายถึง ขั้นที่ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาใบความรู้ กำหนดสถานการณ์ ศึกษาสถานการณ์ เล่นเกม ดูรูปภาพ หรือผู้สอนใช้เทคนิคการตั้งคำถามเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผน เช่น สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ที่เป็นขั้นตอนของโครงงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการเรียนรู้

1.2) ขั้นวางแผน หมายถึง ขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันวางแผนโครงงาน โดยการระดมความคิด อภิปรายหรือข้อสรุปของกลุ่ม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ

1.3) ขั้นปฏิบัติ หมายถึง ขั้นที่ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม เขียนสรุปรายงานผลที่เกิดขึ้นจากการวางแผนร่วมกัน

1.4) ขึ้นประเมินผล หมายถึง ขึ้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีผู้สอน ผู้เรียนและเพื่อนร่วมกันประเมิน

2) ขึ้นการจัดการเรียนรู้ ตาม โมเดล จักรยานแห่งการเรียนรู้แบบ PBL ของ วิจารย์ พานิช (2555, น. 71-75) ซึ่งแนวคิดนี้ มีความเชื่อว่า หากต้องการให้การเรียนรู้มีพลังและฝังในตัวผู้เรียนได้ ต้องเป็นการเรียนรู้ที่เรียนโดยการลงมือทำเป็น โครงการ (Project) ร่วมมือกันทำเป็นทีม และทำกับปัญหาที่มีอยู่ในชีวิตจริง ซึ่ง ส่วนของ วงล้อ แต่ละชั้น ได้แก่ Define, Plan, Do, Review และ Presentation

รูปที่ 2.2 โมเดล จักรยานแห่งการเรียนรู้แบบ PBL

ที่มา: วิจารย์ พานิช, 2555, น. 71-75

2.1) Define คือ ขั้นตอนการทำให้ครูและนักเรียนมีความชัดเจนร่วมกันเพื่อหา คำถาม ปัญหา ความท้าทาย วัตถุประสงค์ของโครงการคืออะไร และเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อะไร

2.2) Plan คือ การวางแผนการทำงานในโครงการ ครูต้องทำหน้าที่เป็นโค้ช รวมทั้งอำนวยความสะดวกในการทำโครงการของนักเรียน และเตรียมประเด็นคำถามที่นักเรียนอาจมองข้าม โดยครูต้องไม่เข้าไปช่วยเหลือจนทีมงานขาดโอกาสคิดเองแก้ปัญหาเอง นักเรียนที่เป็นทีมงานก็ต้องวางแผนงานของตน แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ การประชุมทีมงาน การแลกเปลี่ยนคำถาม แลกเปลี่ยนวิธีการ ซึ่งทำความเข้าใจร่วมกันเพียงใด งานในขั้น Do ก็จะราบรื่นชัดเจนยิ่งขึ้น

2.3) Do คือ การลงมือทำ นักเรียนจะได้เรียนรู้ทักษะในการประสานงาน การทำงานร่วมกันเป็นทีม การจัดการกับความขัดแย้ง และการแก้ปัญหาในการทำงาน ภายใต้ทรัพยากรที่มีจำกัด ทักษะในการค้นหาความรู้เพิ่มเติม ทักษะในการบันทึกผลงาน ทักษะในการวิเคราะห์ผล และแลกเปลี่ยนข้อวิเคราะหกับเพื่อนร่วมทีม เป็นต้น ในขั้นตอน Do นี้ ครูจะได้มีโอกาสสังเกตทำความรู้จักและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายคน และเรียนรู้หรือฝึกทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลด้วย

2.4) Review คือ นักเรียนจะทบทวนการเรียนรู้ ที่ไม่ใช่แค่ทบทวนว่าโครงการได้ผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่ แต่จะต้องเน้นทบทวนว่าแต่ละขั้นตอนได้ให้บทเรียนอะไรบ้าง เอาทั้งขั้นตอนที่สำเร็จและล้มเหลวมาทำความเข้าใจ และกำหนดวิธีทำงานใหม่ที่ถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งเอาเหตุการณ์ประทับใจ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ขั้นตอนนี้เป็นการเรียนรู้แบบทบทวนไตร่ตรอง (Reflection) หรือในภาษา KM เรียกว่า AAR (After Action Review)

2.5) Presentation คือ การนำเสนอโครงการต่อชั้นเรียน เป็นขั้นตอนที่ให้การเรียนรู้ทักษะอีกชุดหนึ่ง ต่อเนื่องกับขั้นตอน Review เป็นขั้นตอนที่ทำให้เกิดการทบทวนขั้นตอนของงาน โดยอาจเขียนเป็นรายงาน และนำเสนอรายงานหน้าชั้น มี PowerPoint ประกอบหรือจัดทำวิดีโอทัศน์นำเสนอ หรือนำเสนอเป็นละคร เป็นต้น

3) การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน ที่ปรับจากการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ PBL ที่ได้จากโครงการสร้างชุดความรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน จากประสบการณ์ความสำเร็จของโรงเรียนไทย ของ คุณฤทัย โยเหลา และคณะ (2557) โดยมีทั้งหมด 6 ขั้นตอน ดังนี้

รูปที่ 2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน

ที่มา: คุณฤทัย โยเหลา และคณะ, 2557, น. 20-23

ในการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานครั้งนี้ ได้นำแนวคิดที่ปรับปรุงจาก คุชฎิโยเหลา และคณะ (2557, น. 20-23) ซึ่งเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมาจากการศึกษาโรงเรียนในประเทศไทย โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1) ขั้นให้ความรู้พื้นฐาน ครูให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการทำโครงงานก่อนการเรียนรู้ เนื่องจากการทำโครงงานมีรูปแบบและขั้นตอนที่ชัดเจนและรัดกุม ดังนั้นนักเรียนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับโครงงานไว้เป็นพื้นฐาน เพื่อใช้ในการปฏิบัติขณะทำงานโครงงานจริง ในขั้นแสวงหาความรู้

3.2) ขั้นกระตุ้นความสนใจ ครูเตรียมกิจกรรมที่จะกระตุ้นความสนใจของนักเรียน โดยต้องเตรียมกิจกรรมที่ดึงดูดให้นักเรียนสนใจ และสร้างความสนุกสนานในการทำโครงงานหรือกิจกรรมร่วมกัน โดยกิจกรรมนั้นอาจเป็นกิจกรรมที่ครูกำหนดขึ้นเอง หรืออาจเป็นกิจกรรมที่นักเรียนมีความสนใจอยู่แล้ว ทั้งนี้ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอจากกิจกรรมที่ได้เรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้ของครูที่เกี่ยวข้องกับชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่หรือเป็นเรื่องใกล้ตัวที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

3.3) ขั้นจัดกลุ่มร่วมมือ ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันแสวงหาความรู้ ใช้กระบวนการกลุ่มในการวางแผนดำเนินกิจกรรม โดยนักเรียนเป็นผู้ร่วมกันวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง โดยระดมความคิด และแบ่งหน้าที่เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน หลังจากที่ได้ทราบหัวข้อสิ่งที่ตนเองต้องเรียนรู้เรียบร้อยแล้ว

3.4) ขั้นแสวงหาความรู้ ในขั้นแสวงหาความรู้ นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมโครงงาน ตามหัวข้อที่กลุ่มสนใจ ปฏิบัติหน้าที่ของตนตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรม โดยขอคำปรึกษาจากครูเมื่อมีข้อสงสัยหรือปัญหาเกิดขึ้น นักเรียนร่วมกันเขียนสรุปเล่ม สรุปรายงานจากโครงงานที่ตนปฏิบัติ

3.5) ขั้นสรุปสิ่งที่เรียนรู้ ครูให้นักเรียนสรุปสิ่งที่เรียนรู้จากการทำกิจกรรม โดยครูตั้งคำถาม เพื่อให้นักเรียนสรุปสิ่งที่เรียนรู้

3.6) ขั้นนำเสนอผลงาน ครูให้นักเรียนนำเสนอผลการเรียนรู้ โดยครูเสนอรูปแบบกิจกรรมหรือจัดเวลาให้นักเรียนได้เสนอผลงาน เพื่อให้เพื่อนร่วมชั้น และนักเรียนอื่นๆ ในโรงเรียนได้ชมผลงานของนักเรียนในการทำโครงงาน

ตารางที่ 2.4 แสดงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน

ทฤษฎี / งานวิจัย	ขั้นตอน					
	1.ขั้นให้ ความรู้ พื้นฐาน	2.ขั้น กระตุ้น ความสนใจ	3.การลง มือทำ โครงงาน	4.ขั้น แสวงหา ความรู้	5.ขั้นสรุป / ประเมินผล	6.ขั้น นำเสนอ
สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษาและ กระทรวงศึกษาธิการ, 2550	/	-	/	-	/	-
วิจารณ์ พานิช, 2555, น. 71-75	-	/	/	/	/	-
คุชฎี โยเหลาและคณะ, 2557	/	/	/	/	/	/

กล่าวโดยสรุป แนวคิดทั้ง 3 แนวคิด เนื่องจากผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ในการจัดการเรียนการสอนแบบ โครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง ได้แบ่งขั้นตอนการทำโครงงานได้เป็น 6 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

รูปที่ 2.4 สรุปขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน

ที่มา: ผู้วิจัย

การจัดการเรียนรู้แบบ โครงงานในรูปแบบของผู้วิจัยได้นำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบ โครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัด

นนทบุรี ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาศิลป์จากบทเพลง ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดเพื่อนำมาปรับใช้ในขั้นตอนการทำวิจัย คือ

1) การสอนภาษาทำรำนาศิลป์เบื้องต้น จัดสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจและมองเห็นปัญหาทำให้นักเรียนอยากรู้ อยากเห็น และเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบและกำหนดขอบเขตของประเด็นปัญหาได้

2) การวางแผนทำโครงการเป็นขั้นที่นักเรียนต้องรวมกลุ่มกันศึกษาขั้นตอนการทำโครงการ การหาบทเพลงที่จะนำคิดสร้างสรรค์ทำรำนาศิลป์เบื้องต้น การคิดสร้างอุปกรณ์การแสดง การทำความเข้าใจและวางแผนการแบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน โดยครูต้องทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนและช่วยเหลือในการวางแผนทำโครงการ

3) การลงมือทำโครงการเป็นขั้นที่นักเรียนต้องทำตามแผนงานการทำโครงการที่เตรียมไว้และบันทึกผลการดำเนินงาน โดยครูมีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนหากมีปัญหาครูคอยอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนและติดตามการทำงานนักเรียนทุกระยะ

4) การสรุปผลการศึกษาและเขียนรายงานเป็นขั้นที่นักเรียนต้องเขียนรายงานเกี่ยวกับโครงการที่ได้ลงมือปฏิบัติสร้างข้อสรุปหรือตอบคำถามข้อสงสัยแล้วนำเสนอ โดยครูมีหน้าที่ตรวจสอบประเมินความเข้าใจให้ข้อเสนอแนะหรือคำแนะนำหากยังมีข้อบกพร่องและร่วมกับนักเรียนในการสรุปองค์ความรู้

5) การนำเสนอผลงาน การแสดงผลงานเป็นขั้นที่นักเรียนแต่ละกลุ่มจะต้องพิจารณาบททวนงานของตนเองและทำการปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำเสนอผลงานร่วมกันทั้งชั้นเรียน โดยครูมีหน้าที่จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้แสดงผลงานและประเมินการดำเนินงานและจัดกิจกรรมเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

6) การประเมินผลเป็นการประเมินจากการปฏิบัติของนักเรียน สามารถประเมินได้ดังต่อไปนี้ ได้โครงการด้านการสร้างสรรค์ผลงานเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาศิลป์จากบท เพลง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาศิลป์ ทักษะในการสร้างสรรค์โครงการ การแสดงเรื่องทำรำนาศิลป์จากบทเพลง ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ ในรายวิชานาฏศิลป์ หัวข้อ การสร้างสรรค์ทำรำนาศิลป์จากบทเพลง

2.2.4 บทบาทของครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ

ลัดดา ศิลาน้อย และอังคณา ตุงคะสมิต (2556) ได้กล่าวถึงบทบาทครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐานในแต่ละขั้นตอนของการทำโครงการไว้ดังนี้

ตารางที่ 2.5 บทบาทครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน

ขั้นตอนการทำโครงงาน	บทบาทของนักเรียน	บทบาทของครู
1. การคิดและเลือกหัวข้อที่ต้องการศึกษา	- สัมผัสสถานการณ์ที่เป็นปัญหา - เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมกับสถานการณ์ใหม่ - ตระหนักถึงปัญหา - เกิดความสนใจที่จะค้นคว้าหาคำตอบ	- จัดกิจกรรมต่างๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนสัมผัสกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา - การอภิปรายและสนทนากับนักเรียน
2. การวางแผนในการทำโครงงาน	- กำหนดปัญหาและขอบเขตของปัญหา - ตั้งวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า - ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง - ตั้งสมมติฐาน - ออกแบบการทดลอง และกำหนดตัวแปรต่างๆ - วางแผนการทำโครงงาน	- ให้ความคิดเห็นในเรื่องความเป็นไปได้ของโครงงาน - ชี้แนะแหล่งข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง - ให้ความคิดเห็นถึงความสมเหตุสมผลของสมมติฐาน - ให้ข้อคิดเห็นแผนการทำโครงงาน
3. การลงมือทำโครงงาน	- สร้างหรือจัดหาเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล รวมทั้งแบบทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ	- จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก - ติดตามโครงงานของนักเรียนทุกระยะ - ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจนักเรียน
4. การบันทึกผลการปฏิบัติงาน	- สรุปข้อค้นพบ - ตรวจสอบความถูกต้องของข้อค้นพบโดยการทดลองซ้ำ - อภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะ	- อภิปรายร่วมกับนักเรียนเกี่ยวกับความถูกต้องของข้อค้นพบ
5. การเขียนรายงาน	- เขียนรายงาน	- แนะนำและให้ข้อคิดเห็นการเขียนรายงาน

ตารางที่ 2.5 บทบาทครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (ต่อ)

ขั้นตอนการทำโครงงาน	บทบาทของนักเรียน	บทบาทของครู
6. การนำเสนอโครงงาน	- เสนอผลงานจากการศึกษา ค้นคว้าในรูปแบบต่าง ๆ	- จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ แสดงผลงาน - ส่งผลงานนักเรียนเข้าร่วมแสดง หรือประกวด - ประเมินผลการทำงานของ นักเรียน

ที่มา: ลัดดา ศิลาน้อย และอังคณา ตุงคะสมิต, 2556

2.2.5 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

ลัดดา ศิลาน้อย และอังคณา ตุงคะสมิต (2556) ได้กล่าวถึงคุณค่าของการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานต่อการเรียนรู้ของนักเรียนไว้ดังนี้

- 1) การเรียนรู้มีได้เกิดจากการสอนของครูอย่างเดียวแต่เกิดจากตัวของนักเรียนเอง
- 2) นักเรียนได้เรียนรู้จากการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับประสบการณ์ใหม่
- 3) การเรียนอย่างต่อเนื่องจากการทำโครงงาน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากรูปธรรมเป็นนามธรรมได้
- 4) การเรียนรู้เกิดจากการลงมือปฏิบัติของนักเรียนเอง โดยผ่านขั้นตอนการทำงานที่เป็นกระบวนการซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับตนเอง
- 5) เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพราะการทำงานของนักเรียนต้องมีการคิด วิพากษ์วิจารณ์ และให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการปรับปรุงแก้ไขที่ดีขึ้น
- 6) ความคาดหวังของนักเรียนที่มีต่อผลงาน เพราะในกระบวนการของการทำโครงงาน นักเรียนจะต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
- 7) นักเรียนได้พัฒนาความสามารถที่มองสะท้อนตัวเองได้ (Self-Reflection) โดยฝึกการติดตามความคิด ตรวจสอบความคิด ติดตามงานและฝึกแก้ปัญหาจากผลของการติดตามงานนั้น ๆ

2.2.6 วิธีการประเมินการเรียนรู้

Coaching & Mentoring ทีมงานสู่มิติใหม่แห่งการเรียนรู้ (2558) ได้กล่าวไว้ว่า สำหรับการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนนั้น ครูประเมินจากผลงานของนักเรียน โดยการประเมินตามสภาพจริง ใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบิก ทั้งนี้ครูจะต้องออกแบบประเมินผลการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนร่วมประเมินด้วย การออกแบบดังกล่าวต้องประเมินตามตัวชี้วัดที่ส่วนกลางกำหนด มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนพร้อมประเมินจากการนำเสนอผลงานของนักเรียน อาจให้นักเรียนเล่าเรื่องแล้วสังเกตพฤติกรรม ตรวจชิ้นงาน หรือจากการพูดคุย โดยพิจารณาผลหลังจากการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีแนวทางการประเมิน ดังนี้

- 1) ยึดรูปแบบการประเมินจากส่วนกลาง มีการวางโครงสร้างหรือน้ำหนักคะแนนในการประเมินจากรูปแบบที่ส่วนกลางกำหนดเป็นหลัก
- 2) ใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบิกสเกล ทำการประเมินตามลำดับความสามารถหรือลำดับพฤติกรรมที่คาดหวังที่นักเรียนแสดงออกหรือที่ครูสังเกตเห็นอย่างเป็นลำดับขั้น โดยใช้การให้คะแนนแบบ รูบิกสเกล ซึ่งครูต้องออกแบบเกณฑ์หรือกำหนดแนวทางการประเมินให้สอดคล้องกับเนื้อหาบทเรียนเป็นหลัก
- 3) วัดและประเมินผลตามเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นการประเมินผลวัดผลตามเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ระบุในหลักสูตร โดยพิจารณาขณะสอนและวัดหลังการจัดการเรียนรู้
- 4) สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยบันทึกผลการสังเกตลงในแบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้
- 5) ให้ครูท่านอื่นและนักเรียนร่วมประเมินผลงาน การประเมินผลการจัดการเรียนรู้นั้น นอกจากครูผู้สอนจะเป็นผู้ประเมินเองแล้ว ครูเองควรเปิดโอกาสให้นักเรียนและครูท่านอื่นร่วมประเมินด้วย
- 6) ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม ในลักษณะของการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับนักเรียน และการมาชมการนำเสนอผลงานของนักเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองได้เข้าใจถึงระดับการเรียนรู้ของลูก ความสามารถที่ลูกมี ตลอดจนได้เห็นพัฒนาการของลูก ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้

สิ่งที่ครูต้องประเมิน ครูต้องมีการพิจารณาประเมินหลายด้าน คือ ด้านผลการเรียนรู้ และพฤติกรรมหลังการเรียนรู้ โดยการประเมินดังกล่าวเป็นการประเมินสิ่งที่เปลี่ยนแปลงหลังจากนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมแล้ว โดยสามารถกล่าวในรายละเอียดได้ดังนี้

1) ด้านผลการเรียนรู้ ครูจะต้องทำการทดสอบความรู้ที่นักเรียนได้รับหลังจากที่ได้ทำการจัดการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนแล้ว เพื่อให้เห็นพัฒนาการของนักเรียนหลังจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาบทเรียนที่ครูเป็นผู้สอน

2) พฤติกรรมนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ นักเรียนลดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ โดยที่นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นอย่างชัดเจนและเพื่อนในห้องยอมรับในตัวนักเรียนเพิ่มขึ้น

อังคณา ตุงคะสมิต (2559) กล่าวถึงการประเมินโครงการที่ใช้เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถประเมินได้ 2 ส่วนคือ 1) ส่วนของนักเรียนที่ประเมินตนเอง และ 2) ส่วนที่ครูใช้ประเมินคุณภาพของโครงการ การทำงานของนักเรียน ประเมินความก้าวหน้าในระหว่างการทำงาน และเมื่อโครงการสิ้นสุด โดยมีข้อคำนึงในการประเมิน ดังนี้

- 1) ต้องให้นักเรียนเป็นผู้ประเมินหลัก
- 2) อาจใช้การอภิปรายเป็นกระบวนการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน
- 3) อาจให้นักเรียนเขียนแสดงความรู้สึกรับต่อผลงานของตนเองหรือที่เรียกว่า

Reaction sheet

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ (2550) กล่าวถึงการประเมินผลการทำงานโดยครูผู้สอนจะเป็นผู้ประเมินการทำงาน of นักเรียนแต่ละกลุ่ม โดยใช้แบบประเมินแผนผังโครงการพิจารณาตามรายละเอียดดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องแสดงถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 2) ชื่อเรื่องมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาคำถามมีการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิด
- 3) สมมติฐานมีการแสดงถึงพื้นฐานความรู้เดิม
- 4) วิธีการ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เหมาะสมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา
- 5) แหล่งศึกษาสามารถค้นคว้าคำตอบได้
- 6) วิธีการนำเสนอชัดเจน เหมาะสมกับเนื้อหา และเวลา

กล่าวโดยสรุป การประเมินผลการเรียนรู้ในครั้งนี้ผู้วิจัยวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม ด้านทักษะ/กระบวนการ มีรายละเอียดตามตารางดังนี้

ตารางที่ 2.6 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถาม และการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน 4. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากความกระตือรือร้น และ ความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติกิจกรรม 2. สังเกตจากความสามัคคีในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันและความมีน้ำใจต่อกัน 3. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านคุณธรรมจริยธรรมและ ค่านิยม	1. สังเกตจากการสร้างสรรค์ทำรำประกอบเพลง 2. สังเกตจากการขับร้องและแสดงทำรำเพลง 3. สังเกตจากการออกแบบและประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบการแสดง 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ

ที่มา: ผู้วิจัย

2.3 นาฏศิลป์ไทยและบทเพลงประกอบการแสดง

2.3.1 ความหมายของนาฏศิลป์ไทย (พินิจภัทร์ ฅมรงค์สัตว์, 2554)

นาฏศิลป์เป็นมิตินึ่งของวัฒนธรรม ซึ่งสะท้อนปรัชญา แนวคิด และการสร้างสรรค์งานที่เกี่ยวข้องกับความงาม ความสุนทรีย์ ในศิลปะหลายแขนงที่มีมาแต่อดีต นาฏศิลป์เป็นทั้งเครื่องบันเทิงเริงรมย์ เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรม พิธีการเป็นเครื่องอุปโภคเฉพาะชนชั้น เป็นเครื่องแสดงระเบียบ สังคม อำนาจ เป็นสื่อกลาง เป็นสิ่งบ่งบอกเอกลักษณ์ของชาติ ดังนั้น นาฏศิลป์จึงมีบทบาทในสังคมทุกยุคทุกสมัยการเกิดการพัฒนาและการสร้างสรรค์ เป็นวัฏจักรของการเปลี่ยนแปลงในงานนาฏศิลป์เช่นเดียวกับงานศิลปะแขนงอื่น ๆ กล่าวคือ เมื่อนาฏศิลป์มีเหตุแห่งการเสื่อมสลายและไม่ได้ได้รับความนิยมจะด้วยเหตุใดก็ตาม ย่อมมีการพัฒนาสร้างสรรค์นาฏศิลป์ขึ้นใหม่ ผลงาน

นาฏศิลป์ที่สร้างสรรค์ใหม่จะดำรง คงอยู่ได้ก็ด้วยมาตรฐานของผลงาน การอนุรักษ์และการสร้างสรรค์จึงดำเนินควบคู่กัน การอนุรักษ์ช่วยให้ นาฏศิลป์ของชาติที่มีคุณค่ามิให้สูญหาย การสร้างสรรค์ส่งเสริมให้มีสิ่งใหม่ ๆ เกิดขึ้นในวงการนาฏศิลป์ไทย การสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ หมายถึง การคิด ออกแบบ หรือเลือกสรรท่าทาง ท่ารำ หรือท่าเต้น ต่าง ๆ นำมาร้อยเรียงขึ้นใหม่ โดยมีการผสมผสานกับองค์ประกอบอื่น ๆ ทั้งเพลงดนตรี การแต่งกาย การใช้ทิศทางการเคลื่อนไหวและการใช้พื้นที่ให้ประสานสัมพันธ์ได้อย่างกลมกลืนเพื่อนำเสนอแนวความคิด ดังนั้นการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ต้องมีกรอบแนวคิดหลัก ที่จะนำไปสู่การประมวลข้อมูล การกำหนดรูปแบบและการกำหนดองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีเอกภาพสอดคล้องกับแนวคิดที่กำหนดไว้

2.3.2 องค์ประกอบของการแสดงนาฏศิลป์

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กำหนดไว้ว่าองค์ประกอบของนาฏศิลป์ประกอบไปด้วย จังหวะและท่าทางการเคลื่อนไหว อารมณ์และความรู้สึก ภาษาท่า นาฏยศัพท์ รูปแบบของการแสดง และการแต่งกาย ซึ่งขอนำมาปรับใช้ ในงานวิจัยครั้งนี้ องค์ประกอบของนาฏศิลป์ (เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ, 2554)

1) ท่ารำ การรำหรือการแสดงนาฏศิลป์ไทย จะมีลักษณะอ่อนช้อยสวยงาม และมีท่ารำหรือนาฏยศัพท์เป็นของตนเอง เพื่อสื่อความหมายให้ผู้ชมเข้าใจ เป็นเอกลักษณ์ทั้งงดงาม สร้างความประทับใจแก่ผู้ชม

2) ดนตรี การแสดงนาฏศิลป์ของไทย ดนตรีมีบทบาทในการให้จังหวะการเคลื่อนไหวกับผู้แสดง โดยเฉพาะการรำ ระเบียบ ฟ้อน เพื่อให้จังหวะในการเคลื่อนไหวของผู้แสดง โดยใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบ

3) เนื้อร้อง การแสดงนาฏศิลป์บางประเภทอาจมีเนื้อร้องประกอบ ซึ่งเนื้อร้องที่ใช้ขับร้องประกอบการแสดงจะเป็นเพลงไทย มีการเอื้อนเป็นลักษณะเฉพาะ ผู้แสดงต้องเข้าใจความหมายของเนื้อเพลงก่อนใส่ ภาษาท่า นาฏยศัพท์ มาสร้างสรรค์เป็นการแสดง

4) เครื่องแต่งกายและอุปกรณ์การแสดง ในการแสดงนาฏศิลป์ไทย ผู้แสดงต้องแต่งกายและอุปกรณ์การแสดงให้เข้ากับชุดการแสดง โดยใช้เครื่องแต่งกายแบบไทย ซึ่งลักษณะเฉพาะโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์แบบไทย

2.3.3 แบบประเมินความพึงพอใจการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ราชบัณฑิตสถาน (2546) ได้กล่าวถึง ความหมายของคำว่า ความพึงพอใจ ดังนี้ คำว่า “พึง” เป็นคำกริยาอื่น หมายความว่า ขอมตาม เช่น พึงใจ และคำว่า “พอใจ” หมายถึง สมชอบ ชอบใจ

ความพึงพอใจเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบกับระดับความรู้สึกละเอียดของนักเรียนดังนั้นในการวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้กระทำได้หลายวิธี ต่อไปนี้ (สารโรจน์ ไสยสมบัติ, 2534, น. 39)

- 1) การใช้แบบสอบถามซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้มากอย่างแพร่หลายวิธีหนึ่ง
- 2) การสัมภาษณ์ซึ่งเป็นวิธีที่ต้องอาศัย เทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จะจูงใจให้ผู้ตอบคำถามตามข้อเท็จจริง
- 3) การสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรมทั้ง ก่อนการปฏิบัติกิจกรรม ขณะปฏิบัติกิจกรรมและ หลังการปฏิบัติกิจกรรมจะเห็นได้ว่าการวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้สามารถที่จะวัดได้หลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความ สะดวกความเหมาะสม ตลอดจนจุดมุ่งหมาย หรือเป้าหมายของการวัดด้วยจึงจะส่งผลให้การวัดนั้น มีประสิทธิภาพน่าเชื่อถือ

กล่าวโดยสรุป ในครั้งนี้ผู้วิจัยออกแบบแบบประเมินความพึงพอใจการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านสื่อ และแหล่งเรียนรู้

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

พັນพิงศ์ คล่องนาวา (2553) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีจุดประสงค์เพื่อ

- 1) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ เรื่องการร่วางมาตรฐาน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
- 2) ศึกษาความสามารถในการร่วางมาตรฐานด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ
- 3) ศึกษาความเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/3 จำนวน 22 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนเทศบาล 3 (เทศบาล

สงเคราะห์) จังหวัดราชบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รวบรวมมาตรฐานโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ประเภทกิจกรรม เกม กิจกรรมบทบาทสมมติ กิจกรรมเพลง และกิจกรรมแสดงท่าทางประกอบเพลง จำนวน 5 แผนการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ เรื่อง รวบรวมมาตรฐาน แบบประเมินความสามารถในการรวบรวมมาตรฐาน แบบสอบถามความคิดเห็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่า t-test แบบ Dependent ผลการวิจัยพบว่า:

1) ผลการเรียนรู้ในการรวบรวมมาตรฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยนักเรียนมีผลการเรียนหลังจากจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการรวบรวมมาตรฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยนักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติ คือ ความพร้อมเพรียงในการรำ การกล้าแสดงออกการเคลื่อนไหวสัมพันธ์กับบทเพลง และจังหวะของดนตรี และแสดงลีลาตามแบบนาฏศิลป์ไทย เป็นลำดับสุดท้าย

3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความเห็นว่า การจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องรวบรวมมาตรฐานนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ และความคิดเห็นด้านบรรยากาศ การจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความเห็นว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ทำให้รู้สึกอยากร่วมกิจกรรม และทำให้นักเรียนมีความสุขและสนุกในการร่วมกิจกรรม

โสมพร วงษ์พรหม (2558) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง รอบรู้นาฏศิลป์ไทย และการจัดระบบความคิดด้วยผังลำดับเวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาผลการเรียนรู้เรื่อง รอบรู้นาฏศิลป์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน 2) พัฒนาการจัดระบบความคิดด้วยการเขียนผังลำดับเวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 50 คน ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ระยะเวลาที่ใช้ 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวนเรื่อง รอบรู้นาฏศิลป์ไทย 2) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้เรื่อง รอบรู้นาฏศิลป์ไทย ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน และทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน 3) แบบประเมินการเขียนผังลำดับเวลา และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวนและการเขียนผังลำดับเวลา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานแบบ t-test Dependent

เบญจราวีห์ เรือนทิพย์ (2558) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาปริญญานิพนธ์ทางศิลปศึกษา งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาปริญญานิพนธ์ทางศิลปศึกษา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ 1) หลักสูตรศิลปศึกษาในประเทศไทยที่มีการจัดการเรียนการสอนวิชาปริญญานิพนธ์ทางศิลปศึกษา 3 แห่ง ได้แก่ (1) สาขาวิชาศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2) สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และ (3) สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2) อาจารย์ผู้จัดการเรียนการสอนและผู้ประสานงานรายวิชาปริญญานิพนธ์ทางศิลปศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 3 แห่ง 3) อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ทางศิลปศึกษา และ 4) อาจารย์ในหลักสูตรศิลปศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ยังไม่เปิดสอนวิชาปริญญานิพนธ์ทางศิลปศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสังเคราะห์เอกสาร ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนวิชาปริญญานิพนธ์ทางศิลปศึกษาที่พึงประสงค์สำหรับสถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศไทย มีทั้งหมด 2 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 การวิจัยเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะและนวัตกรรมการสอนศิลปศึกษา เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางทฤษฎี เทคนิควิธีการ เกี่ยวข้องอย่างมีระบบโดยอาศัยระเบียบวิธีวิจัยเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานที่จะเกิดคุณประโยชน์ทางการศึกษา และ รูปแบบที่ 2 การวิจัยผลงานสร้างสรรค์เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมการสอนศิลปศึกษา เป็นการศึกษาค้นคว้าผลงานศิลปกรรม/ผลงานสร้างสรรค์อย่างลึกซึ้ง นำไปสู่การวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีในการสร้างสรรค์ผลงาน ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง เทคนิควิธีการสร้างสรรค์ โดยอาศัยระเบียบวิธีวิจัยมาเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าผลงานสร้างสรรค์อย่างละเอียดเพื่อก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่นำเสนอแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน ตลอดจนนวัตกรรมต่าง ๆ ที่จะเป็ประโยชน์ทางการศึกษา

รัศมี ศรีแพงมด (2559) ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมชุมชนดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสานสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมชุมชนดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมชุมชนดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน 3) เปรียบเทียบทักษะปฏิบัติดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมชุมชนดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมชุมชนดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านเหล่าผกาใต้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ชุมชนดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 15 แผน 2) แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 3) แบบวัดทักษะปฏิบัติดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน จำนวน 2 ข้อ ๆ ละ 10 คะแนน และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมชุมชนดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ชุมชนดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) กิจกรรมชุมชนดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.84/ 81.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้
- 2) นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมชุมชนดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความรู้ ความเข้าใจเรื่อง ดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .01
- 3) นักเรียนที่เรียนกิจกรรมชุมชนดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน มีทักษะปฏิบัติดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ.01

4) นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์ พื้นบ้านอีสาน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

นุรไอนี คือรามะ (2559) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนส่งเสริมอิสลามศึกษา จังหวัดปัตตานี สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนรวม 33 คน ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 18 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานร่วมกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่นวิชาวิทยาศาสตร์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ แบบวัด ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ แบบประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ แบบประเมิน ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกภาคสนามของผู้วิจัย และแบบสัมภาษณ์นักเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการทดลองตามรูปแบบการวิจัยแบบ One Group Pretest - Posttest Design วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย และการหาค่าคะแนนพัฒนาการ (Growth Score) ด้วยวิธีวัดคะแนนเพิ่มสัมพัทธ์ (Relative Gain Score) ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยก่อนเรียนค่าเฉลี่ยร้อยละ 36.67 และหลังเรียนค่าเฉลี่ย ร้อยละ 67.37 2) นักเรียนมีคะแนนพัฒนาการทางการเรียนวิทยาศาสตร์หลังการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงานร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเฉลี่ย เท่ากับ 48.28 คะแนน มีพัฒนาการอยู่ในระดับปานกลาง 3) นักเรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยก่อนเรียนค่าเฉลี่ย ร้อยละ 42.15 และหลังเรียนค่าเฉลี่ยร้อยละ 69.83 4) นักเรียนมีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์หลังเรียนในระดับปานกลาง และนักเรียนมีระดับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หลังเรียน ในระดับค่อนข้างดี 5) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานร่วมกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในระดับมาก

อดิษศ สรรคนุรานุรักษ์ (2559) การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้ศิลปะเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมงาน สร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาคุณภาพของการพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้ ศิลปะเป็นฐาน 2) ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการสอนโดยใช้ศิลปะเป็นฐาน 3) ขยายผลรูปแบบการสอนที่ พัฒนาขึ้นแบบคู่ขนาน กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาสาขาการสอนภาษาจีนในฐานะ

ภาษาต่างประเทศ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 30 คน ที่ลงเรียนรายวิชาดนตรีและศิลปะจีน ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559 และกลุ่มขยายผลแบบ คู่ขนานเป็นนักศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 1) นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน จำนวน 30 คน 2) นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชากีฬามวยไทยเป็นวิชาเลือกเสรี จำนวน 30 คน และ 3) นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการถ่ายภาพดิจิทัลเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย รูปแบบการสอนโดยใช้ศิลปะเป็นฐานเพื่อส่งเสริมงานสร้างสรรค์ คู่มือ การใช้รูปแบบการสอนโดยใช้ศิลปะเป็นฐานเพื่อส่งเสริมงานสร้างสรรค์ แผนการจัดการเรียนการสอน แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ แบบประเมินงานสร้างสรรค์ และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อรูปแบบที่พัฒนาขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทีแบบไม่อิสระ (t-test dependent) และ การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการสอนโดยใช้ศิลปะเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมงานสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีชื่อว่า “SILPA model” ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่แนวความคิดสร้างสรรค์งาน ขั้นที่ 3 ขั้นเรียนรู้โดยการปฏิบัติ ขั้นที่ 4 ขั้นนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ และขั้นที่ 5 ขั้นประเมินและสะท้อนผล การหา คุณภาพของรูปแบบฯ มีเกณฑ์คุณภาพในระดับดี 2) หลังเรียนตามรูปแบบ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับดนตรีและศิลปะจีนสูงกว่าก่อน เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นักศึกษาที่เรียนตามรูปแบบมีพัฒนาการในงานสร้างสรรค์สูงขึ้นและ มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 3) การขยายผลแบบคู่ขนานทั้ง 3 รายวิชา พบว่าหลังเรียนตามรูปแบบ นักศึกษามีการสร้างสรรค์ ชิ้นงานในระดับดีและมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Chun (1999, pp. 388-A) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาหลักสูตรการเรียนเต้นรำพื้นเมืองเพื่ออนุรักษ์รูปแบบการเต้นรำแบบพื้นเมือง การพัฒนายุทธศาสตร์การเต้นรำพื้นเมือง โดยศึกษาความสัมพันธ์ของการเคลื่อนไหวของร่างกายกับกับเต้นรำ ลักษณะเด่นของท่าเต้นรำ รวมทั้งบุคลิกภาพของผู้แสดง แล้วนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพื่อนำผลของการศึกษาด้านพัฒนาการเคลื่อนไหวของร่างกายที่มีผลต่อการเรียนเต้นรำไปพัฒนาหลักสูตรการเต้นรำพื้นเมือง

Boeh and Maeshall (2000, pp. 2902-A) ได้ศึกษาวิจัยผลของการจัดการเรียนรู้การเต้นรำแบบลาบาโนเตชั่น (Labanotation) ในการเรียนการเต้นรำ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 36 คน แล้ว

แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มเท่า ๆ กัน แต่ละกลุ่มมีระดับความรู้ความสามารถใกล้เคียงกัน กลุ่มแรกได้รับการสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต กลุ่มที่สองได้รับการสอนแบบเต้นรำแบบลาบาโนเตชัน (Labanotation) โดยประเมินความถูกต้องของการก้าวเท้า ความแม่นยำของจังหวะ และทักษะการสร้างสรรค์การแสดง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่สองได้รับการสอนแบบเต้นรำแบบลาบาโนเตชัน (Labanotation) มีพัฒนาการด้านการเต้นรำสูงกว่ากลุ่มแรกที่ได้รับการสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต

Auh (2005, pp. 1-12) ได้ศึกษาวิจัยผลการใช้ตัวโน้ตที่มีต่อการคิดสร้างสรรค์ในการแต่งเพลงของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในออสเตรเลีย โดยทำการวิจัยเปรียบเทียบกับนักเรียนระดับ 7 จำนวน 47 คนที่กำลังศึกษาโรงเรียนเอกชน โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มทดลอง 22 คน และกลุ่มควบคุม 25 คน ตามความสามารถทางดนตรี โดยกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภาพตัวโน้ตในการแต่งเพลง ในขณะที่กลุ่มควบคุมไม่ได้ใช้ภาพตัวโน้ตในการแต่งเพลงผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภาพของตัวโน้ตประกอบมีความคิดสร้างสรรค์ในการแต่งเพลงสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยข้างต้นมีความสัมพันธ์กับผู้วิจัย ในด้านการจัดการเรียนการสอนได้หลากหลาย กล่าวคือ การพัฒนาการเรียนนาฏศิลป์ไทยไม่จำเป็นต้องเลียนแบบหรือจดจำท่ารำเสมอไป หากนักเรียนมีความรู้พื้นฐานด้านนาฏศิลป์สามารถสร้างสรรค์โครงงานท่ารำประกอบบทเพลงไทยสากลได้ เป็นการสร้างบรรยากาศในการเรียนแบบใหม่ ที่ไม่น่าเบื่อจำเจ นักเรียนยังสามารถสร้างสรรค์การเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและกลุ่มได้อีกด้วย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาศิลปะโดยใช้
โครงงาน วัดระดับทักษะการแสดงของนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงานเรื่องทำรำนาศิลปะจาก
บทเพลง และ ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ โครงงาน
ในรายวิชานาศิลปะ ในหัวข้อ การสร้างสรรค์ทำรำนาศิลปะจากบทเพลง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎี
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการศึกษา โดยดำเนินตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ประชากร

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร

3.1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คนที่กำลังศึกษาอยู่ใน
โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วยนักเรียนชายจำนวน 14 คน นักเรียนหญิงจำนวน
16 คน ในภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2562

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยเครื่องมือ 4 ชนิด ดังนี้

1) แผนการจัดการเรียนการสอนเรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลง จำนวน 4 แผนการเรียนรู้ ใช้เวลา 4 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง พร้อมแบบประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ

2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลงแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3) แบบวัดทักษะการแสดงของนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงานเรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลง โดยประเมินด้านทักษะในการปฏิบัติ ทักษะกระบวนการคิด และทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม จำนวน 20 ข้อ

4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ โครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ในหัวข้อ การสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลง จำนวน 10 ข้อ

3.2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างและคุณภาพตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.2.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนการสอนเรื่อง การสร้างสรรค์ลีลานาฏศิลป์จากบทเพลง มีขั้นตอนดังนี้

(1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ช่วงชั้นที่ 2 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับ หลักการจุดมุ่งหมาย โครงสร้างเวลาเรียน แนวดำเนินการวัดผลประเมินผล คำอธิบายรายวิชา มาตรฐานการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม

(2) ศึกษาการสร้างแผนการจัดการเรียนการสอนโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่อง การสร้างสรรค์ลีลานาฏศิลป์จากบทเพลง จากหนังสือเอกสารและหลักการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างต่อไป

(3) กำหนดกรอบเนื้อหา กิจกรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนการสอนแบบทักษะปฏิบัติกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลงสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

(4) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลงตามกรอบเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการวัดผลประเมินผลที่กำหนดไว้จำนวน 4 แผนการเรียนรู้ ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์ไทย ครูอธิบายขั้นตอนการจัดการเรียนรู้รูปแบบโครงงานให้นักเรียนฟัง ทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดความรู้

พื้นฐานและ สอนภาษาทำนาฏยศัพท์เบื้องต้น ให้นักเรียนจัดกลุ่มเพื่อทำโครงงานและกำหนดชื่อและบทเพลงไทยสากลที่จะใช้ในการจัดทำโครงงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง บทบาทและหน้าที่ในงานนาฏศิลป์ ครูสอนเรื่ององค์ประกอบของนาฏศิลป์และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและฝึกซ้อมการแสดงในโครงงานของกลุ่มตนเอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การออกแบบสร้างสรรค์หลักในการชมการแสดง ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันประดิษฐ์อุปกรณ์การแสดงจากวัสดุที่เหลือใช้ให้สอดคล้องกับบทเพลงของกลุ่มตนเอง พร้อมทั้งฝึกซ้อมสร้างสรรค์ทำนาฏศิลป์จากบทเพลงไทยสากลของกลุ่มตนเอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง หลักในการชมการแสดง ครูสอนเรื่องมารยาทในการชมการแสดง และให้นักเรียนจัดการรายงานโครงงานพร้อมการแสดงหน้าชั้นเรียนของตนเอง นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน และ แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนรูปแบบโครงงาน

(5) นำแผนการจัดการเรียนการสอน เรื่องการสร้างสรรค์ทำนาฏศิลป์จากบทเพลง ที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบเสนอแนะความถูกต้องของเนื้อหาสอดคล้องกับการวัดผลประเมินผลการใช้สื่อแหล่งเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอนผู้วิจัยจึงนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข

(6) นำแผนการจัดการเรียนการสอนเรื่อง การสร้างสรรค์ทำนาฏศิลป์จากบทเพลงที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อพิจารณาคุณภาพและความเหมาะสมผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

ผศ.จิตติมา บัวมาศ อาจารย์ภาควิชาการศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

กระทรวงวัฒนธรรม

นางจิราภรณ์ สว่างวงศ์

ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มสาระ

การเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนนครนนทวิทยา ๑ วัดท้ายเมือง

นางสาวหทัยกานต์ เลขาณุกิจ ครูชำนาญการ โรงเรียนเขมาภิรตาราม จบการศึกษาปริญญาโท บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

(7) นำแผนการจัดการเรียนการจัดการเรียนรู้ไปหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการสอนวิชานาฏศิลป์ โดยใช้วิธีของโรวินELLI (Rovinelli) และแฮมเบิลตัน (Hambleton) โดยประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) มีหลักการดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

ให้คะแนน	+1	ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
ให้คะแนน	0	ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
ให้คะแนน	-1	ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วเลือกคำตอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไปเป็นข้อสอบอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ ได้ข้อมูลดังต่อไปนี้

หาค่า (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ในข้อ 7 และ ข้อ17 มีค่า (IOC) 0.33 เนื่องการด้วยวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ค่าตอบต้องที่มีค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไปจึงจะใช้ได้ ดังนั้นจึงนำกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คนเพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างคำถามกับตัวชี้วัด (Index of Item Objective Congruence: IOC) อีกครั้ง จึงได้ค่าค่า (IOC) ดังนี้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง บทบาทและหน้าที่ในงานนาฏศิลป์ มีค่า (IOC) ทั้งฉบับ 0.90

หาค่า (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ใน ข้อ17 มีค่า (IOC) 0.33 เนื่องการด้วยวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ค่าตอบต้องที่มีค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไปจึงจะใช้ได้ ดังนั้นจึงนำกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คนเพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างคำถามกับตัวชี้วัด (Index of Item Objective Congruence: IOC) อีกครั้ง จึงได้ค่าค่า (IOC) ดังนี้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การออกแบบสร้างสรรค์หลักในการชมการแสดง มีค่า (IOC) ทั้งฉบับ 0.87

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องหลักในการชมการแสดงมีค่า (IOC) ทั้งฉบับ 0.93

(8) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์เป็นฉบับจริงเพื่อใช้ทดลองกับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน

3.2.2.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง ผู้วิจัยได้จัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เน้นทักษะ

ปฏิบัติจำนวน 1 ฉบับเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

(1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์และศึกษาทฤษฎีหลักการและวิธีการสร้างเครื่องมือวัดผลทางการศึกษา

(2) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนฏศิลป์จากบทเพลง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวนอย่างละ 1 ฉบับเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก โดยข้อสอบจำนวน 30 ข้อ วัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ได้ดังนี้

ตารางที่ 3.1 การวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยของแบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ

รายการ/ด้าน	ความรู้ความจำ (ข้อ)	ความเข้าใจ (ข้อ)	การนำความรู้ไปใช้ (ข้อ)	รวม (ข้อ)
การสร้างสรรค์ทำรำนฏศิลป์ไทย	4,5	3,11,12,13,14,15	1,2	10
บทบาทและหน้าที่ในงานนาฏศิลป์	6	7	8,9,10	5
การออกแบบสร้างสรรค์หลักในการชมการแสดง	20	22	16,17,18,19,21	7
หลักในการชมการแสดง	26,30	23,27,28,29	24,25	8
รวม				30

(3) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำการตรวจสอบ

(4) นำแบบทดสอบที่ตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(5) นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 คนเพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างคำถามกับตัวชี้วัด (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน	+ 1	เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์
ให้คะแนน	0	เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์
ให้คะแนน	-1	เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนี้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วเลือกคำตอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไปเป็นข้อสอบอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้

(6) แบบทดสอบที่สร้างเสร็จ นำไปทดลองใช้ (Try out) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 30 คน เพื่อนำผลมาวิเคราะห์หาความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) เพื่อหาข้อสอบ ที่ได้มาตรฐาน ในการทดลองครั้งนี้พบว่า มีข้อสอบอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อ ได้ค่า IOC ทั้งฉบับ 0.89 และได้ ค่าความเชื่อมั่น 0.74 นำแบบทดสอบทดลองกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 30 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 เพื่อเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

3.2.2.3 การสร้างแบบวัดทักษะการแสดงของนักเรียนในการสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลง วิธีการสร้างแบบวัดทักษะการแสดงของนักเรียน

(1) ศึกษาวิธีสร้างแบบวัดทักษะปฏิบัติจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและตำราที่เกี่ยวข้องรวมทั้งคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในการสอนนาฏศิลป์เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดทักษะปฏิบัติกลุ่มสาระศิลปะชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลง

(2) วิเคราะห์หลักสูตรเนื้อหา ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน เพื่อกำหนดสิ่งที่ต้องการจะวัดและขั้นตอนการปฏิบัติ

(3) กำหนดพฤติกรรมที่จะวัดเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลง

(4) กำหนดสัดส่วนคะแนน

(5) นำแบบวัดทักษะการแสดงของนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงานเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลงที่สร้างเสร็จ นำไปทดลองใช้ (Try out) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 30 คน เพื่อนำผลมาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรง จำนวน 30 ข้อ ซึ่งได้ค่า IOC ทั้งฉบับ 0.92 นำแบบวัดทักษะทดลองกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี จำนวน

30 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 เพื่อเป็นแบบวัดทักษะการแสดงของนักเรียนในการสร้างสรรค์ทำรำนฏศิลป์จากบทเพลงของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ระดับความเหมาะสมมากที่สุด	ตรวจให้ 3 คะแนน
ระดับความเหมาะสมมาก	ตรวจให้ 2 คะแนน
ระดับความเหมาะสมปานกลาง	ตรวจให้ 1 คะแนน

เกณฑ์ระดับค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ

ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป	หมายถึง ดีมาก
ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 70-79	หมายถึง ดี
ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 60-69	หมายถึง ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละน้อยกว่า 50	หมายถึง ต้องปรับปรุง

3.2.2.4 การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์แบบโครงงาน ผู้วิจัยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(1) ศึกษารูปแบบการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์แบบโครงงาน

(2) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์แบบโครงงาน

(3) นำเสนอแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์แบบโครงงานต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity)

(4) ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(5) นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์แบบโครงงาน ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity) Rating scale 5 ระดับ ของ Likert (1987) โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2547)

ระดับความเหมาะสมมากที่สุด	ตรวจให้ 5 คะแนน
ระดับความเหมาะสมมาก	ตรวจให้ 4 คะแนน
ระดับความเหมาะสมปานกลาง	ตรวจให้ 3 คะแนน
ระดับความเหมาะสมน้อย	ตรวจให้ 2 คะแนน
ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด	ตรวจให้ 1 คะแนน

การแปลผลคะแนนเฉลี่ยซึ่งเป็นเกณฑ์สำหรับผู้เรียนมีดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	แปลความว่า	ระดับความเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	แปลความว่า	ระดับความเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	แปลความว่า	ระดับความเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	แปลความว่า	ระดับความเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	แปลความว่า	ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด

(6) ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้เกณฑ์หาค่าความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์กับข้อคำถาม (Index of Consistency: IOC) โดยเลือกข้อที่มีคะแนนตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป ก่อนจะไปทดลองใช้

(7) นำข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไขปรับปรุง จากนั้นนำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย ผลการวิเคราะห์พบว่า ซึ่งได้ค่า (IOC) ทั้งฉบับ 0.93 และ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.83

(8) นำแบบสอบถาม ไปให้กลุ่มเป้าหมาย ตอบแบบสอบถาม เรื่องการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

(9) นำผลการตอบแบบสอบถาม ไปวิเคราะห์หาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1) ติดต่อประสานงานและขออนุญาตผู้อำนวยการ โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี เพื่อกำหนดวันเวลาและสถานที่ในการนำเครื่องมือไปทดลองใช้ในแต่ละครั้งผู้วิจัยชี้แจงกิจกรรมในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลให้เกิดความเข้าใจเป็นอย่างดีและชี้แจงเครื่องมือ

2) ชี้แจงให้นักเรียนที่เกี่ยวข้องทราบถึงขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย จุดประสงค์และความสำคัญของงานวิจัย

3) นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ ดังนี้

- 1) หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์จากบทเพลง จำนวน 4 แผนการเรียนรู้
- 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานากุศิลป์ ในหัวข้อ การสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์จากบทเพลงสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานากุศิลป์ ในหัวข้อ การสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์จากบทเพลงสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 4) วัดทักษะการแสดงของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานากุศิลป์ ในหัวข้อ การสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์จากบทเพลงสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 5) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานากุศิลป์ ในหัวข้อ การสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์จากบทเพลงสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย ได้แก่

- 1) หาคะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 105) ตามภาคผนวก ค
- 2) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D.$ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น.106) ตามภาคผนวก ค
- 3) การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ IOC (บุญเจ็ด ภิญ โญอนันตพงษ์, 2526, น. 89-91) ตามภาคผนวก ค
- 4) การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ Kuder-Richardson KR-20 (ปราณี หล้าเบญญะ, 2559) ตามภาคผนวก ค
- 5) การทดสอบที t -test (Dependent samples) ใช้ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 112) ตามภาคผนวก ค
- 6) หาค่าความยากง่าย (P) ของแบบทดสอบโดยใช้เทคนิค 33% ของจอห์นสัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, น. 179-181) ตามภาคผนวก ค

7) หาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ (กรมวิชาการ, 2545, น. 68) ตาม
ภาคผนวก ค

8) การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ค่าแอลฟาของครอนบาค Alpha's
Cronbach (ไพศาล วรคำ, 2559) ตามภาคผนวก ค

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์โดยใช้โครงงาน วัดระดับทักษะการแสดงของนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงานเรื่องทำรำนากุศิลป์จากบทเพลง และ ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานากุศิลป์ ในหัวข้อ การสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์จากบทเพลง มีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล ของการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์จากบทเพลง จำนวน 4 แผนการเรียนรู้

4.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและ หลังเรียนของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานากุศิลป์ ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์จากบทเพลงสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานากุศิลป์ ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์จากบทเพลงสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล ของแบบวัดทักษะการแสดงของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานากุศิลป์ ในหัวข้อเรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์จากบทเพลงสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.5 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานากุศิลป์ ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์จากบทเพลงสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล ของการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาศิลป์จากบทเพลงจำนวน 4 แผนการเรียนรู้

ตารางที่ 4.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนาศิลป์ไทย

รายการประเมิน (ข้อ)	คะแนนความคิดเห็น (X) ของผู้เชี่ยวชาญ (N)			รวมคะแนน (X)	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่1	คนที่2	คนที่3			
1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
8	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
16	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
17	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
18	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
19	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
20	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
รวม				54.00	0.90	ใช้ได้

จากตารางที่ 4.1 ค่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของ ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์ไทย มีค่า (IOC) ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.90

ตารางที่ 4.2 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง บทบาทและหน้าที่ในงานนาฏศิลป์

รายการการประเมิน (ข้อ)	คะแนนความคิดเห็น (X) ของ ผู้เชี่ยวชาญ (N)			รวมคะแนน (X)	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่1	คนที่2	คนที่3			
1	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
17	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
18	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
19	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
20	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
รวม				54	0.90	ใช้ได้

จากตารางที่ 4.2 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง บทบาทและหน้าที่ในงานนาฏศิลป์ ทั้งฉบับ มีค่า (IOC) เท่ากับ 0.90

ตารางที่ 4.3 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการออกแบบ
สร้างสรรค์หลักในการชมการแสดง

รายการการประเมิน (ข้อ)	คะแนนความคิดเห็น (X) ของ ผู้เชี่ยวชาญ (N)			รวมคะแนน (X)	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่1	คนที่2	คนที่3			
1	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
8	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
16	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
17	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
18	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
19	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
20	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
รวม				52	0.87	ใช้ได้

จากตารางที่ 4.3 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการออกแบบสร้างสรรค์หลักในการชมการแสดง ทั้งฉบับ มีค่า (IOC) เท่ากับ 0.87

ตารางที่ 4.4 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง หลักในการชมการแสดง

รายการประเมิน (ข้อ)	คะแนนความคิดเห็น (X) ของ ผู้เชี่ยวชาญ (N)			รวมคะแนน (X)	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่1	คนที่2	คนที่3			
1	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
18	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
19	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
20	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
รวม				56	0.93	ใช้ได้

จากตารางที่ 4.4 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง หลักในการชมการแสดงทั้งฉบับ มีค่า (IOC) เท่ากับ 0.93

ความคิดเห็น

- +1 หมายถึง แน่ใจว่ารายละเอียดของแผนมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกระบวนการจัดการเรียนรู้
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ารายละเอียดของแผนมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกระบวนการจัดการเรียนรู้
- 1 หมายถึง แน่ใจว่ารายละเอียดของแผนไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกระบวนการจัดการเรียนรู้

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วเลือกคำตอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.67 - 1.00 ขึ้นไปเป็นข้อสอบอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้

4.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ในหัวข้อการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลงสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 ตารางแสดงคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ในหัวข้อ การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลงสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน X_1	คะแนนหลังเรียน X_2	ความแตกต่าง $D = X_2 - X_1$	D^2
1	13	25	12	144
2	11	27	16	256
3	9	25	16	256

ตารางที่ 4.5 ตารางแสดงคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบโครงการในรายวิชานาฏศิลป์ ในหัวข้อ การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลงสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน X_1	คะแนนหลังเรียน X_2	ความแตกต่าง $D = X_2 - X_1$	D^2
4	9	24	15	225
5	11	25	14	196
6	16	24	8	64
7	9	22	13	169
8	7	25	18	324
9	9	24	15	225
10	8	25	17	289
11	9	26	17	289
12	11	25	14	196
13	11	24	13	169
14	7	27	20	400
15	9	25	16	256
16	11	26	15	225
17	12	27	15	225
18	9	25	16	256
19	10	24	14	196
20	12	25	13	169
21	13	24	11	121
22	8	25	17	289
23	10	24	14	196
24	9	25	16	256
25	8	26	18	324
26	9	27	18	324
27	8	25	17	289
28	9	26	17	289

ตารางที่ 4.5 ตารางแสดงคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ในหัวข้อ การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลงสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน X_1	คะแนนหลังเรียน X_2	ความแตกต่าง $D = X_2 - X_1$	D^2
29	10	24	14	196
30	8	25	17	289
$\sum X$	295.00	751.00	456.00	7102.00
$\bar{X}$	9.83	25.03	30.00	468.67
S.D.	1.98	1.13	2.43	70.02

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและ หลังเรียนของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig (one-tailed test)
ก่อนเรียน (คะแนน 30)	30	9.83	1.98	34.31	.000
หลังเรียน (คะแนน 30)	30	25.30	1.13		

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและ หลังเรียนของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง เปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการวิเคราะห์ พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.83 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.98 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.30 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.13 เมื่อนำมาหาค่าสถิติโดยใช้ t-test ได้เท่ากับ 34.31 ผลการตรวจสอบรายละเอียดตามผนวก ง แสดงว่าคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียนมีความแตกต่างกัน คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าเฉลี่ยก่อนเรียน ผลการทดสอบ t-test สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ศึกษาเรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์ โดยใช้โครงงาน ในหัวข้อการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.05 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

ตารางที่ 4.7 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง ข้อสอบจำนวน 30 ข้อ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็น (X) ของผู้เชี่ยวชาญ (N)			รวมคะแนน (X)	ค่า IOC	แปลผล	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
1	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้	
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
7	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้	
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ตารางที่ 4.7 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง ข้อสอบจำนวน 30 ข้อ (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็น (X) ของผู้เชี่ยวชาญ			รวมคะแนน (X)	ค่า IOC	แปลผล	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
14	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้	
15	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
16	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
17	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
18	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
19	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
20	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้	
21	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
22	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
23	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
24	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
25	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
26	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
27	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
28	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
29	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้	
30	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้	
รวม				80	0.89	ใช้ได้	

ความคิดเห็น

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

จากตารางที่ 4.8 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง มีค่าเท่ากับ 0.89

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง ข้อสอบจำนวน 30 ข้อ

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.74	0.38	16	0.74	0.46
2	0.68	0.54	17	0.66	0.62
3	0.56	0.54	18	0.72	0.62
4	0.74	0.38	19	0.74	0.31
5	0.74	0.38	20	0.70	0.54
6	0.70	0.46	21	0.68	0.46
7	0.72	0.46	22	0.64	0.62
8	0.60	0.46	23	0.78	0.46
9	0.66	0.62	24	0.70	0.54
10	0.74	0.38	25	0.54	0.62
11	0.72	0.38	26	0.66	0.54
12	0.64	0.31	27	0.62	0.69
13	0.68	0.38	28	0.74	0.54
14	0.74	0.38	29	0.76	0.54
15	0.64	0.54	30	0.72	0.54

ในการทดลองครั้งนี้พบว่าข้อสอบอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อ และได้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่มีผลตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ จำนวน 30 ข้อ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าคะแนนของนักเรียน ที่ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการใน รายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำ นาฏศิลป์จากบทเพลง

นักเรียน คนที่	คะแนน					หมายเหตุ
	X	X ²	p	q	pq	
1	18	324	0.80	0.20	0.16	
2	29	841	0.97	0.03	0.03	
3	25	625	0.77	0.23	0.18	
4	26	676	0.77	0.23	0.18	
5	28	784	0.77	0.23	0.18	
6	15	225	0.77	0.23	0.18	
7	19	361	0.77	0.23	0.18	
8	28	784	0.80	0.20	0.16	
9	24	576	0.80	0.20	0.16	
10	26	676	0.73	0.27	0.20	
11	20	400	0.77	0.23	0.18	
12	27	729	0.73	0.27	0.20	
13	28	784	0.73	0.27	0.20	
14	18	324	0.77	0.23	0.18	
15	27	729	0.63	0.37	0.23	
16	19	361	0.90	0.10	0.09	
17	21	441	0.70	0.30	0.21	
18	23	529	0.87	0.13	0.12	
19	18	324	0.67	0.33	0.22	
20	15	225	0.70	0.30	0.21	
21	18	324	0.70	0.30	0.21	
22	26	676	0.83	0.17	0.14	
23	24	576	0.73	0.27	0.20	
24	23	529	0.70	0.30	0.21	

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าคะแนนของนักเรียน ที่ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการใน รายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำ นาฏศิลป์จากบทเพลง (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนน					หมายเหตุ
	X	X ²	p	q	pq	
25	19	361	0.63	0.37	0.23	
26	18	324	0.67	0.33	0.22	
27	26	676	0.73	0.27	0.20	
28	17	289	0.73	0.27	0.20	
29	23	529	0.80	0.20	0.16	
30	29	841	0.67	0.33	0.22	
Σ	677	15843	22.60	7.40	5.413	

การหาค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่คัดเลือกไว้แล้วจำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 30 คน นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิด, ไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือกในข้อเดียวกัน ให้ 0 คะแนน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน โดยใช้สูตร KR - 20 (ปราชญ์ หล้าเบญญะ, 2559)

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่า } S^2 &= \frac{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N^2} \\
 &= \frac{30(15843) - (677 \times 677)}{30 \times 30} \\
 &= \frac{475290 - 458359}{900} \\
 &= \frac{16931}{900} \\
 S^2 &= 18.846
 \end{aligned}$$

แทนค่าสูตร KR-20 (ปราณี หล้าเบญชะ, 2559)

$$R_{KR-20} = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right]$$

$$R_{KR-20} = \frac{30}{29} \left[1 - \frac{5.413}{18.846} \right]$$

$$= 1.034 [1 - 0.287]$$

$$= 1.034 \times 0.712$$

$$= 0.737 = 0.74$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.74 ใช้ได้

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล ของแบบวัดทักษะการแสดงของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

ตารางที่ 4.10 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบวัดทักษะการแสดงของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง ข้อสอบจำนวน 20 ข้อ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็น (X) ของผู้เชี่ยวชาญ (N)			รวมคะแนน (X)	ค่า IOC	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1.00	
2	1	1	1	3	1.00	
3	1	1	1	3	1.00	
4	1	1	1	3	1.00	
5	1	1	1	3	1.00	
6	1	1	1	3	1.00	
7	0	1	1	2	0.67	
8	1	0	1	2	0.67	
9	1	1	1	3	1.00	

ตารางที่ 4.10 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบวัดทักษะการแสดงของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง ข้อสอบจำนวน 20 ข้อ (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็น (X) ของผู้เชี่ยวชาญ (N)			รวมคะแนน (X)	ค่า IOC	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
10	1	1	1	3	1.00	
11	1	1	1	3	1.00	
12	1	1	1	3	1.00	
13	1	1	1	3	1.00	
14	1	1	1	3	1.00	
15	1	1	1	3	1.00	
16	0	1	1	2	0.67	
17	0	1	1	2	0.67	
18	0	1	1	2	0.67	
19	1	1	1	3	1.00	
20	1	1	1	3	1.00	
รวม				55	0.92	ใช้ได้

จากตารางที่ 4.10 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบวัดทักษะการแสดงของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ในหัวข้อ การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลงสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 0.92 ใช้ได้

ความคิดเห็น

- +1 หมายถึง เห็นว่ารายละเอียดของแบบวัดทักษะมีความสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ของการวิจัยและกระบวนการจัดการเรียนรู้
- 0 หมายถึง ไม่เห็นด้วยว่ารายละเอียดของแบบวัดทักษะมีความสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ของการวิจัยและกระบวนการจัดการเรียนรู้
- 1 หมายถึง เห็นว่ารายละเอียดของแบบวัดทักษะไม่มีความสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ของการวิจัยและกระบวนการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 4.11 ผลคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของการวัดทักษะการแสดงของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง จำนวน 30 คน

คนที่	คะแนนการวัดทักษะการแสดงของนักเรียน			รวม (60 คะแนน)	ร้อยละ
	ทักษะในการปฏิบัติ (24 คะแนน)	ทักษะกระบวนการคิด (18 คะแนน)	ทักษะกระบวนการปฏิบัติ กิจกรรมเป็นกลุ่ม (18 คะแนน)		
1	21	15	12	48	80
2	21	9	18	48	80
3	21	15	15	51	85
4	24	9	18	51	85
5	24	15	18	57	95
6	21	12	15	48	80
7	21	15	18	54	90
8	21	18	12	51	85
9	9	18	15	42	70
10	21	15	9	45	75
11	21	15	12	48	80
12	15	18	12	45	75
13	21	18	12	51	85
14	18	12	12	42	70
15	21	12	12	45	75
16	21	9	12	42	70
17	21	15	12	48	80
18	21	12	12	45	75
19	21	12	12	45	75
20	18	18	12	48	80
21	21	15	12	48	80
22	18	15	12	45	75
23	21	12	12	45	75

ตารางที่ 4.11 ผลคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของการวัดทักษะการแสดงของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง จำนวน 30 คน (ต่อ)

คนที่	คะแนนการวัดทักษะการแสดงของนักเรียน			รวม (60 คะแนน)	ร้อยละ
	ทักษะในการปฏิบัติ (24 คะแนน)	ทักษะกระบวนการคิด (18 คะแนน)	ทักษะกระบวนการปฏิบัติ กิจกรรมเป็นกลุ่ม (18 คะแนน)		
24	21	12	12	45	75
25	18	15	15	48	80
26	21	15	12	48	80
27	21	15	15	51	85
28	24	15	12	51	85
29	21	15	12	48	80
30	24	12	15	51	85
รวม	621	420	399	1440	2400
$\bar{X}$	20.70	14.00	13.30	16.00	80.00
S.D.	1.99	2.53	2.32	2.28	5.57

จากตารางที่ 4.11 จะพบว่า 3 ระดับทักษะการแสดงของนักเรียนในผลงานการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลงอยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 80.00

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ทักษะการแสดงของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

รายการ	$\bar{X}$	S.D.
1.ทักษะในการปฏิบัติ	20.70	1.99
2.ทักษะกระบวนการคิด	14.00	2.53
3.ทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม	13.20	2.31
เฉลี่ยรวม	15.97	2.28

จากตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ระดับทักษะการแสดงของนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงานเรื่องทำรำนากุศลป์จากบทเพลง ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 15.97 ($\bar{X} = 15.97$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม มีค่าเท่ากับ 2.28 เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ทักษะในการปฏิบัติมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 20.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 1.99 ด้านทักษะกระบวนการคิด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 2.53 และด้านทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 2.31

4.5 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานากุศลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนากุศลป์จากบทเพลง

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานากุศลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนากุศลป์จากบทเพลง

ตารางที่ 4.13 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจ นักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานากุศลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนากุศลป์จากบทเพลง ข้อสอบจำนวน 10 ข้อ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็น (X) ของผู้เชี่ยวชาญ (N)			รวมคะแนน (X)	ค่า IOC	แปลผล	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
4	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
7	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้	
8	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้	
9	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	

ตารางที่ 4.13 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจ นักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง ข้อสอบจำนวน 10 ข้อ (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็น (X) ของผู้เชี่ยวชาญ (N)			รวมคะแนน (X)	ค่า IOC	แปลผล	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
10	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
รวม				28	0.93	ใช้ได้	

ความคิดเห็น

+1 หมายถึง เห็นว่ารายละเอียดของแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกระบวนการจัดการเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่เห็นด้วยว่ารายละเอียดของแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกระบวนการจัดการเรียนรู้

-1 หมายถึง เห็นว่ารายละเอียดของแบบสอบถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกระบวนการจัดการเรียนรู้

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วเลือกคำตอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.67 - 1.00 ขึ้นไปเป็นข้อสอบอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ค่าแอลฟาของครอนบาค (Alpha's Cronbach) (ไพศาล วรคำ, 2559)

$$\text{โดยใช้สูตร} \quad \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

$$\text{สัมประสิทธิ์แอลฟา} = \frac{\text{จำนวนข้อคำถาม}}{\text{จำนวนข้อคำถาม}-1} \left(1 - \frac{\text{ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ}}{\text{ความแปรปรวนของคะแนนรวม}} \right)$$

$$= \frac{10}{(10-9)} \left(1 - \frac{4.56}{17.72} \right)$$

$$= 1.11(1 - 0.257)$$

$$= 1.11(0.743)$$

$$= 0.83$$

แบบสอบถามความพึงพอใจ นักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ โครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม แอลฟาของครอนบาค (Alpha's Cronbach) ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.83

การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ โครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงมาตรฐาน ในภาพรวมและรายข้อ

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ โครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	ลำดับที่
1. นักเรียนมีลักษณะนิสัยชื่นชอบ ชื่นชม สนใจเห็นคุณค่า ด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์	4.97	0.18	มากที่สุด	1
2. นักเรียนมีความรู้และเห็นประโยชน์ของศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์	4.57	0.49	มากที่สุด	8
3. นักเรียนมีโอกาสได้ร่วมกิจกรรมโครงงานด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์อย่างทั่วถึง	4.87	0.35	มากที่สุด	3
4. นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ เกิดผลงานด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์	4.53	0.50	มากที่สุด	9
5. นักเรียนมีภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี	4.60	0.50	มากที่สุด	7
6. กิจกรรมของโครงการเสริมสร้างทักษะกระบวนการทางความคิด สร้างสรรค์และพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถพิเศษเฉพาะด้านเพิ่มขึ้น	4.50	0.51	มากที่สุด	10
7. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.83	0.38	มากที่สุด	4
8. นักเรียนสามารถนำการเรียนรู้แบบโครงงานไปปรับใช้ในวิชา อื่น ๆ ได้	4.63	0.49	มากที่สุด	6
9. นักเรียนมีความรักในวิชานาฏศิลป์มากขึ้น	4.90	0.31	มากที่สุด	2

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ
โครงการในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการ
สร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ	ลำดับที่
10. การเรียนรู้แบบใหม่ทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกและ ไม่เบื่อกับการเรียนรู้	4.73	0.45	มากที่สุด	5
เฉลี่ยรวม	4.71	0.42	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.14 พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง อยู่ในระดับพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.42 ถ้าพิจารณาในแต่ละรายการอันดับหนึ่งได้แก่นักเรียนมีลักษณะนิสัยชื่นชอบ ชื่นชม สนใจเห็นคุณค่า ด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.18 ด้วยระดับความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาได้แก่นักเรียนมีความรักในวิชานาฏศิลป์มากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.31 ด้วยระดับความพึงพอใจมากที่สุด อันดับสุดท้ายได้แก่กิจกรรมของโครงการเสริมสร้างทักษะกระบวนการทางความคิด สร้างสรรค์และพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถพิเศษเฉพาะด้านเพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.51 ด้วยระดับความพึงพอใจมากที่สุด

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนที่จัดการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ 2) เพื่อวัดระดับทักษะการแสดงของนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงานเรื่องทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยมีรายชื่อกลุ่มตามเพลงที่นักเรียนเลือกดังนี้ 1) วรรณคดีสี่ชมพู 2) หัวใจศกัณท์ 3) วันหนึ่งฉันเดินเข้าป่า 4) ออเจ้า 5) ตัวร้ายที่รักเธอ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการ 1) แผนการจัดการเรียนการสอนเรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง จำนวน 4 แผนการเรียนรู้ ใช้เวลา 4 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกคำตอบ 4 ตัวเลือก (Multiple Choice) มีจำนวน 30 ข้อ 3) แบบวัดทักษะการแสดงของนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงาน เรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง โดยประเมินด้านทักษะในการปฏิบัติ ทักษะกระบวนการคิด และทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม จำนวน 20 ข้อ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ สร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

5.1 สรุปการวิจัย

5.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผลการวิเคราะห์ พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.83 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐานเท่ากับ 1.98 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.30 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.13 เมื่อนำมาหาค่าสถิติโดยใช้ t-test ได้เท่ากับ 34.31 แสดงว่าคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียนมีความแตกต่างกัน คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.05 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

5.1.2 ผลการวัดระดับทักษะการแสดงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี ต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 80.00 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

5.2.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี ที่เรียนโดยใช้ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า เท่ากับ 0.42

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษารายงานการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง ครั้งนี้มีผลการวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์การวิจัยทุกข้อ ผลการวิจัยอภิปรายได้ดังนี้

5.2.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน และ หลังเรียนของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง เปรียบเทียบ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.05 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน (Project Based Learning) เป็นการเรียนรู้ที่จัดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เรียนผู้เรียนสามารถคิดและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ก่อนเรียนนักเรียนมีความรู้สึกไม่อยากเรียนในรายวิชานาฏศิลป์ ขาดแรงจูงใจที่จะเรียน ไม่เห็นประโยชน์ที่ได้รับจากรายวิชานาฏศิลป์ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้รูปแบบโครงงานเพื่อมาปรับใช้ในรายวิชานาฏศิลป์ จนได้หัวข้อเรื่อง การจัดการเรียนการสอนรูปแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ในหัวข้อเรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานทำให้นักเรียนได้มีทักษะการจัดทำโครงงาน การทำงานเป็นกลุ่ม การประยุกต์ใช้ทำรำนาฏยศัพท์ มาปรับใช้กับเพลงไทยสากล ร่วมกันคิดค้นอุปกรณ์การแสดง การจัดทำโครงงานและการฝึกซ้อม

รายงานผลและแสดงผลงานหน้าชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง มีความสนุกสนาน ในการจัดการเรียนการสอน และสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรม โครงงานนี้ไปปรับใช้ในรายวิชาอื่น หรือ นำขยายผลต่อไปได้ในอนาคต สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ นิสา เมลานนท์ (2553) ศึกษา ประสิทธิภาพของนวัตกรรม “นาฏลีลานาฏยศัพท์” โดยใช้วิธี สอนปฏิบัตินาฏศิลป์ ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) สำหรับนักศึกษา สาขา วิชานาฏศิลป์และการละคร และสาขาวิชานาฏดุริยางคศิลป์ไทย มหาวิทยาลัย ราชภัฏราช นครินทร์ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการเรียน จากการใช้นวัตกรรมการสอน และศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อนวัตกรรมการสอนวิชา นาฏศิลป์เรื่องนาฏลีลานาฏยศัพท์ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชา นาฏศิลป์การละคร 3 กลุ่ม 3 ชั้นปีและสาขาวิชานาฏดุริยางคศิลป์ไทย 2 กลุ่ม 2 ชั้นปี จำนวนทั้งสิ้น 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นวัตกรรมการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง นาฏลีลานาฏย ศัพท์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมิน ทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ และ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ ใช้สถิติทดสอบสมมติฐานคือ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาที่ เรียนโดยนวัตกรรมการสอนวิชานาฏศิลป์เรื่อง นาฏลีลานาฏยศัพท์โดยการทดสอบ ค่าที (t-test for Dependent Samples) เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์ โดยวิธีสอนปฏิบัติ นาฏศิลป์ตามแนวคิดพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน โดยการ ทดสอบค่าที (Single Samplet - test) ผลวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์และการละคร และสาขาวิชา นาฏดุริยางคศิลป์ไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ที่เรียนโดย นวัตกรรมการสอนวิชา นาฏศิลป์ เรื่อง นาฏลีลานาฏยศัพท์ พบว่ามีคะแนนการ ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัง เรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05

5.2.2 ผลการวัดระดับทักษะการแสดงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่ง หนึ่งในจังหวัดนนทบุรี ต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 80.00 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนการ สอนนักเรียนจำเป็นต้องทำความเข้าใจในภาษาท่า นาฏยศัพท์ เพื่อนำมาสร้างสรรค์ประยุกต์ใช้ทำรา ให้เข้ากับบทเพลงไทยสากล โดยมีรายชื่อกลุ่มตามเพลงที่นักเรียนเลือกดังนี้ 1) วรณคดีสีชมพู 2) หัวใจทศกัณฐ์ 3) วันหนึ่งฉันเดินเข้าป่า 4) ออเจ้า 5) ตัวร้ายที่รักเธอ นักเรียนได้สร้างสรรค์ทำร่าจาก บทเพลง จากภาษาท่า นาฏยศัพท์ ที่ได้เรียนมา นำมาประยุกต์กับบทเพลงไทยสากลที่กลุ่มคนได้ เลือกทั้งเพลงจังหวะช้าและเพลงจังหวะเร็ว เป็นบทเพลงที่มีความหมายชัดเจนที่จะสร้างสรรค์ทำร่า

ได้ ส่งผลให้การวัดระดับทักษะการสร้างสรรค์ทำรำจากบทเพลงของนักเรียนดีขึ้น และ นักเรียนยังได้เรียนรู้การนำสิ่งของที่เหลือใช้มาประดิษฐ์เป็นอุปกรณ์ประกอบการแสดง เช่น หน้ากากยักษ์ที่ทำจากกระดาษลัง หน้ากากนกทำจากปิ่นกาว เล็บยาวทำจากกระดาษ กระดานความรู้ที่มีภายในชั้นเรียน ผ้าปูโต๊ะที่ไม่ได้ใช้แล้วของโรงเรียนนำมาประดิษฐ์เป็นสไบที่สวยงาม นอกจากนี้ นักเรียนด้านทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม นักเรียนได้ร่วมกันคิดหาเพลงไทยสากลมาใช้สร้างสรรค์ทำรำ การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การปรับปรุงแก้ไข และมีส่วนร่วมในโครงการทำให้นักเรียนได้รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การอยู่ร่วมกันในสังคม ร่วมกันอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย และที่สำคัญที่สุดในการจัดทำกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบโครงการนี้ ทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนและนำไปปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธนิพวงศ์ คล่องนาวา (2553) ที่ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการร่างมาตรฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ผลวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการร่างมาตรฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยนักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติ คือ ความพร้อมเพรียงในการรำ ความกล้าแสดงออก การเคลื่อนไหวสัมพันธ์กับบทเพลงและจังหวะของดนตรีและแสดงลีลาตามแบบนาฏศิลป์ไทยเป็นลำดับสุดท้าย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสมพร วงษ์พรหม (2558) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง รอบรู้ นาฏศิลป์ไทยและการจัดระบบความคิดด้วยผังลำดับเวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการจัดการระบบด้วยการเขียนแผนผังลำดับเวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก

5.2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี ที่เรียนโดยใช้ที่มีต่อ การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า เท่ากับ 0.42 สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชมิ ศรีแพงมล (2559) ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสานสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธนิพวงศ์ คล่องนาวา (2553) ที่ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการร่างมาตรฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ผลวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ โดย

ภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก คือด้านการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความเห็นว่าเป็นการจัดการเรียนรู้เรื่อง ราวมาตรฐานนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ และความคิดเห็นด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความเห็นว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ทำให้อยากร่วมกิจกรรมและทำให้นักเรียนมีความสุขและสนุกในการร่วมกิจกรรม

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ผลการวิจัย พบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง มีผลการเรียนรู้ ด้านทักษะการแสดงของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก ดังนั้นควรจัดแสดงผลงานในวันวิชาการของโรงเรียนเพื่อเป็นตัวอย่างให้กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่สนใจสามารถรูปแบบการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ไปใช้ในการจัดการเรียนสอนในองค์ของตนเองได้ และการเรียนรู้ด้วยโครงงานจะมีประโยชน์ที่หลากหลายทั้งต่อครูและนักเรียนในการที่จะช่วยสร้างองค์ความรู้ จากการค้นคว้ามีผลงานวิจัยที่รับรองว่าการเรียนรู้ด้วยโครงงานจะทำให้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมลดการขาดเรียน เพิ่มทักษะในการเรียนรู้แบบร่วมมือและช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.3.2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม ยังมีผลการประเมินที่ต่ำกว่าทักษะอื่น ๆ ครูผู้สอนจึงจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่มให้มากขึ้น เพื่อจะสามารถนำทักษะที่ได้นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเป็นรูปธรรม

5.3.3 แบบวัดระดับทักษะการแสดงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี ต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง ออกแบบการวัดเพียงแค่ 3 ด้าน คือ ทักษะในการปฏิบัติทักษะกระบวนการคิด และ ทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม ซึ่งอาจจะยังไม่ครอบคลุมประกอบการวัดทักษะด้านอื่น ๆ ของผู้เรียน เช่น ทักษะการนำเสนอ ทักษะทางอารมณ์ของผู้เรียน ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ และ ทักษะการแก้ปัญหาการทำงานแบบร่วมมือและการสื่อสาร เป็นต้น

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.4.1 ควรมีการศึกษาวิจัยในการนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานไปใช้ในการพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการประยุกต์ใช้นาฏศิลป์กับชีวิตประจำวัน

5.4.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติการทางด้านนาฏศิลป์ โดยใช้กิจกรรมอื่น เช่น การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ และควรจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ประเภทอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน

5.4.3 ควรเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาทักษะที่ซับซ้อน เช่น ทักษะการคิดขั้นสูง การแก้ปัญหา การทำงานแบบร่วมมือและการสื่อสาร ให้โอกาสที่เปิดกว้างต่อการเรียนรู้ในชั้นเรียน มีการปรับใช้กลวิธีเพื่อรองรับผู้เรียนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2545). การวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.

กรุงเทพฯ: ศูนย์กลางคึกคัก

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551. สืบค้นจาก

<http://academic.obec.go.th/newsdetail.php?id=75>

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560-2579). แผนการศึกษาแห่งชาติ. สืบค้น

จาก <http://www.lampang.go.th/public60/EducationPlan2.pdf>

กาญจนา วัฒนา. (2548). การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ:

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา.

จิรศักดิ์ กนกอุดม, และพรพิมล ผลวัฒนะ. (2548). แนวคิดสร้างสรรค์โครงการภาษาไทย.

กรุงเทพฯ: เป็นพับลิชชิง.

คุณธิ โยเหลา และคณะ. (2557). การศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ PBL ที่ได้จากโครงการสร้างชุด

ความรู้เพื่อเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน : จากประสบการณ์

ความสำเร็จของโรงเรียนไทย. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดทิพย์วิสุทธิ์.

ทิสนา เขมมณี. (2560). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

(พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทีมงาน คู่มือใหม่แห่งการเรียนรู้. (2558). การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน.

สืบค้นจาก <https://candmbbsri.wordpress.com/2015/04/08/>

นิสา เมลานนท์. (2553). การพัฒนานวัตกรรมการสอนวิชาภาษาอังกฤษป้อนานาภาณูศัพท์.

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.

นุรีไอนี้ คีธธามะ. (2559). ผลของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และ

ความพึงพอใจ ต่อการจัดการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (Unpublished

Master's thesis). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. (2526). “การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ” กรุงเทพฯ:

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เบญจาวาห์ เรือนทิพย์. (2558). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาปรัชญานิพนธ์ทาง
ศิลปศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเมษฐ์ บุญชัย. (2544). เอกสารประกอบการสอนวิชาจริตนาฏศิลป์ไทย. ม.ป.ท.
- ปราชญ์ รัตนานันท์. (2553). คิด โครงงานสังคมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เป็นภาษาและ
ศิลปะ.
- ปราณี หล้าเบญจนะ. (2559). การหาคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผล โครงการบริการวิชาการ
ทำสาบ โมเดล (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา
- พัชนีพงศ์ คล่องนาวา. (2553). การพัฒนาความสามารถในการร่างมาตรฐานของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิมณัทธ ฅมรัชต์สวัสดิ์. (2554). งานวิจัยสร้างสรรค์ เรื่อง ภิรมย์รำเพย. กรุงเทพฯ:
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.
- พิมพันธ์ เดชะคุปต์, และคณะ. (2553). การสอนคิดด้วยโครงงาน: การเรียนการสอนแบบบูรณาการ
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล วรคำ. (2559). การวิจัยทางการศึกษา (Education Research). มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- ภูวสิทธิ์ บุญศรี. (2562). การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อ
ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนบ้านโป่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 (Unpublished
Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย
- มาลินี อาษาอุทธร. (2559). บทความเรื่องการออกแบบงานวิจัยทางด้านนาฏศิลป์
กรณีศึกษาการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยเพื่อการอนุรักษ์และการสร้างสรรค์
สำหรับคนรุ่นใหม่ 2558. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี, 7(1), 105-118.
- รัศมี ศรีแพงม. (2559). การพัฒนากิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน
สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร, สกลนคร.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก หน้า 15
มาตรา 57 (1) ประกาศใช้ 6 เมษายน 2560.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ:
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- ลัดดา คีลาน้อย, และอังคณา ตุงกะสมิต. (2556). เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ สาขาวิชา
สังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ภาพลักษณ์: ภาพลักษณ์การพิมพ์.
- ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์. (2547). ทบทวนแนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. นครราชสีมา:
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1.
- วัฒนา มัคคสมัน. (2551). การสอนแบบ โครงงาน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ:
มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิมลศรี อุปรมย์. (2555). นาฏกรรมและการละคร (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2552). สุนทรียศาสตร์เพื่อชีวิต (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สันติศิริการพิมพ์
- ศศิโสภิต แพงศรี. (2561). บทความวิชาการ การสอนแบบโครงงานเป็นฐาน การประยุกต์สู่การ
ปฏิบัติในการจัดการศึกษาพยาบาล. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี,
29(1)(มกราคม - มิถุนายน 2561), 216
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2547). ทฤษฎีการประเมิน (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2544). คู่มือการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สาโรช ไสยสมบัติ. (2534). ความพึงพอใจในการทำงานของครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). แนวทางการดำเนินงานของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ. (2550). การจัดการเรียนรู้แบบ
โครงงาน. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2543). นาฏศิลป์ปริทรรศน์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โสมพร วงษ์พรหม. (2558). การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง รอบรู้นาฏศิลป์ไทยและการจัดระบบ
ความคิดด้วยผังลำดับเวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบสวน
สอบสวน. ฉบับภาษาไทย. สาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ, 8(1)
(มกราคม – เมษายน 2558), 1256.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2546). แนวจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
วิทยาศาสตร์ระดับประถม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อดิยศ สรรคบุรณรักษ์. (2559). การพัฒนารูปแบบการสอน โดยใช้ศิลปะเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมงาน
สร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี (Unpublished Master's thesis).
มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- อังคณา ตุงคะสมิต. (2559). สังคมศึกษาในโลกอาเซียน *Social studies in ASEAN Community*.
ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ. (2554). *ดนตรี-นาฏศิลป์ ป.6*. กรุงเทพฯ:
บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท จำกัด.
- Auh, M.-S. (2005). Effects of Using Graphic Notations on Creativity in Composing
Music by Australian Secondary School Students. *Dissertation Abstracts International*,
54(11), 1-12.
- Boeh & Maeshall. (2000). The Effective of Labanotation in Learning Ballroom Dance.
Dissertation Abstracts International, 991(12), 2902-A.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Chun, M. H. (1999). Developing a Somatic Teaching Method for Korean Traditional Dance.

Dissertation Abstracts International, 60(11), 388-A.

Flavell, J. H. (1963). *The developmental psychology of Jean Piaget*. New York: D. Van Nostrand.

Jensen, E. (2008). *Brain-based Learning: The new paradigm of teaching*. Thousand Oaks,

CA: Corwin Press.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผศ.จิตติมา บัวมาศ   อาจารย์ภาควิชาการศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
2. นางสาวจันทร์เพ็ญ บุญกล้า   รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนรัตนธิเบศร์
3. นางจิราภรณ์ สว่างศรี   ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
โรงเรียนนครนนทวิทยา ๑ วัดท้ายเมือง
4. นางสาวหทัยกานต์ เลขาณุกิจ   ครูชำนาญการ โรงเรียนเขมาภิรตาราม

ตารางที่ ข.1 ตารางการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบโครงงาน

คาบที่	หัวข้อที่สอน
1-2	การสร้างสรรค์ทำร่ำทางนาฏศิลป์ไทย ความรู้เบื้องต้นของการจัดการเรียนรู้รูปแบบโครงงาน ทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดความรู้พื้นฐานและ สอนภาษาทำนาฏยศัพท์เบื้องต้น นักเรียนจัดกลุ่มเพื่อทำโครงงานและกำหนดชื่อและบทเพลงไทยสากลที่จะใช้ในการจัดทำโครงงาน
3-4	บทบาทและหน้าที่ในงานนาฏศิลป์ สอนเรื่ององค์ประกอบของนาฏศิลป์และการเลือกหัวข้อในการทำโครงงาน แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและฝึกซ้อมการแสดงในโครงงานของกลุ่มตนเอง
5-6	สอนเรื่องการออกแบบสร้างสรรค์หลักในการชมการแสดง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประดิษฐ์อุปกรณ์การแสดงจากวัสดุที่เหลือใช้ให้สอดคล้องกับบทเพลงของกลุ่ม พร้อมทั้งฝึกซ้อมสร้างสรรค์ทำร่ำนาฏศิลป์จากบทเพลงไทยสากลของกลุ่มตนเอง
7-8	หลักในการชมการแสดง สอนเรื่องมารยาทในการชมการแสดง ให้นักเรียนจัดการรายงานโครงงานพร้อมการแสดงหน้าชั้นเรียนของตนเอง นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนฉบับเดียวกับทดสอบก่อนเรียน และ แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนรูปแบบโครงงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 โครงการสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์จากบทเพลง

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

เวลา 8 ชั่วโมง/ชั่วโมงที่ 1-2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 การสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์จากบทเพลง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. สาระสำคัญ

การสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์ หมายถึง การประดิษฐ์ ดัดแปลง หรือ ปรับปรุงทำรำขึ้นใหม่ให้มีความสวยงามและถูกต้องตามหลักนาฏศิลป์ไทย ซึ่งสิ่งสำคัญในการสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์ไทย คือ ผู้สร้างสรรค์จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของทำรำพื้นฐานและสามารถปฏิบัติทำรำพื้นฐานได้ซึ่ง ได้แก่ นาฏยศัพท์และภาษาทำรำนากุศิลป์ และมีความเข้าใจหลักในการสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์ไทย คือ การใช้ทำรำที่ง่าย ไม่ซับซ้อน มีจังหวะเพลงไม่ยาว เนื้อเพลงที่ไม่ยาว และทำรำที่สร้างสรรค์ขึ้นก็ไม่ควรซ้ำทำกันมากเกินไป

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

1. สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวและการแสดงโดยเน้นการถ่ายทอดลีลาหรืออารมณ์ (ศ 3.1 ป. 6/1)
2. ออกแบบเครื่องแต่งกายหรืออุปกรณ์ประกอบการแสดงอย่างง่าย ๆ (ศ 3.1 ป. 6/2)
3. บรรยายความรู้สึกรักของตนเองที่มีต่องานนาฏศิลป์และการละครอย่างสร้างสรรค์ (ศ 3.1 ป. 6/4)
4. แสดงความคิดเห็นในการชมการแสดง (ศ 3.1 ป. 6/5)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายองค์ประกอบและหลักในการสร้างสรรค์โครงการทำรำนากุศิลป์ไทยได้ (K)
2. ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน (A)
3. สร้างสรรค์ทำรำประกอบเพลงได้ (P)
4. ขับร้องและแสดงทำรำเพลงได้อย่างสร้างสรรค์ (P)
5. ออกแบบและประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบการรำรำเพลงได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 4. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากความกระตือรือร้นและความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติกิจกรรม 2. สังเกตจากความสามัคคีในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันและความมีน้ำใจต่อกัน 3. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านคุณธรรมจริยธรรมและ ค่านิยม	1. สังเกตจากการสร้างสรรค์ทำรำประกอบเพลง 2. สังเกตจากการขับร้องและแสดงทำรำเพลง 3. สังเกตจากการออกแบบและประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบการแสดง 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ

5. สาระการเรียนรู้

การสร้างสรรค์โครงงานทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลง

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การพูดถึงสิ่งองค์ประกอบและหลักในการสร้างสรรค์โครงงานทำรำทางนาฏศิลป์ไทย การแสดงความคิดเห็น การถามและตอบข้อสงสัยต่าง ๆ
สังคมศึกษาฯ	การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มและการสร้างมนุษยสัมพันธ์
วิทยาศาสตร์	การสังเกตลักษณะท่ารำ ลีลา การรำรำ สื่อวิดิทัศน์
สุขศึกษาฯ	การพัฒนาทักษะการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวร่างกายขณะรำ
ศิลปะ (ดนตรี)	การขับร้องประกอบเพลง
การงานอาชีพฯ	การออกแบบและประดิษฐ์เพื่อใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการแสดง

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1) ครูสอบถามนักเรียนรู้จักการเรียนรู้แบบโครงงานหรือไม่ พร้อมชี้แจงการสอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่องการสร้างสรรค่านาฏศิลป์
- 2) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้เบื้องต้น
- 3) ครูให้นักเรียนชมสื่อวีดิทัศน์การแสดง และซักถามนักเรียนว่าการแสดงพ็อนวีดิทัศน์ที่นักเรียนได้ชมไปนั้นมีลักษณะการร่ายรำและลีลาท่าทางอย่างไรบ้าง ผู้แสดงแต่ละคนแสดงลีลาท่าทางอารมณ์ความรู้สึกอย่างไรบ้าง โดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกันตามความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ของตนเอง
- 4) ครูเชื่อมโยงสิ่งที่นักเรียนตอบกับเรื่องการสร้างสรรคลีลานาฏศิลป์จากบทเพลง

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

- 1) ครูชี้แจงเนื้อหาการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง สร้างสรรค์ท่ารำนานาฏศิลป์ไทย เกี่ยวกับสิ่งสำคัญในการสร้างสรรค์ท่ารำนานาฏศิลป์ไทย ซึ่งได้แก่ ขั้นตอนการจัดทำโครงงาน การเรียนนาฏยศัพท์ ภาษาท่ารำนานาฏศิลป์ และหลักในการสร้างสรรค์ท่ารำนานาฏศิลป์ไทย ได้แก่ การสร้างสรรค์ท่ารำตามทำนองเพลง การสร้างสรรค์ท่ารำที่สื่อความหมายตามเนื้อเพลง และการสร้างสรรค์ท่ารำประกอบเพลง
- 2) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน ชมสื่อวีดิทัศน์การแสดงนาฏศิลป์แล้วพิจารณาว่ามีนาฏยศัพท์และภาษาท่ารำนานาฏศิลป์อะไรบ้าง แล้วเขียนลงในแบบบันทึกการชมการแสดงนาฏศิลป์ไทย
- 3) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มชมสื่อวีดิทัศน์การนำเสนอโครงงานนาฏศิลป์แล้ว ให้นักเรียนสังเกตลักษณะการ จัดทำโครงงาน การอภิปราย ลักษณะแสดงการร่ายรำ ลีลาท่าทาง และการแสดงอารมณ์ ความรู้สึกของผู้แสดง และ อุปกรณ์ แล้วเขียนข้อมูลที่ได้จากการสังเกตลงในแบบบันทึกการชมการแสดงนาฏศิลป์ไทย
- 4) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกเพลงที่นักเรียนชื่นชอบมากลุ่มละ 1 บท แล้วฝึกร้องจนจำเนื้อเพลงได้และร้องถูกต้องตามจังหวะ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มคิดสร้างสรรค์ท่ารำขึ้นใหม่ให้สอดคล้องกับเนื้อเพลงและถูกต้องสวยงาม
- 5) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกซ้อมการแสดงครูคอยเดินแนะนำ และ คอยชี้แนะ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและอภิปรายสรุปเรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนานาศิลป์ผ่านบทเพลงเป็นความคิดของชั้นเรียน โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

ครูให้นักเรียนฝึกฝน การแสดงนาฏศิลป์ทำรำนานาศิลป์จากบทเพลงโดยให้นักเรียนพิจารณาว่ามินาฏยศัพท์ ภาษาท่า อะไรบ้าง กำหนดให้มีความสอดคล้องกับประโยคของเพลง

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง การสร้างสรรค์ลีลานาฏศิลป์ผ่านบทเพลง มาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทยเพื่อใช้แสดงในโอกาสและงานต่าง ๆ เช่น การสร้างสรรค์ทำรำนานาศิลป์อวยพรเพื่อแสดงในงานวันพ่อวันแม่ วันเด็ก ที่ทาง โรงเรียน หรือชุมชนของนักเรียนจัดขึ้น เป็นต้น

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนแต่ละคนคิดออกแบบฉากเวทีที่จะใช้ประกอบการแสดงโดยวาดแบบลงในกระดาษและระบายสีให้สวยงามตามความคิดและจินตนาการของตนเอง แล้วเลือกแบบที่แต่ละคนคิดว่าสวยงามที่สุด นำไปจัดแสดงจริง โดยขอคำแนะนำจากครูนาฏศิลป์

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

นักเรียนแบ่ง กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ฝึกสร้างสรรค์ทำรำนานาศิลป์ประจำโรงเรียน ปฏิบัติให้สวยงามพร้อมเพรียง นำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ดิชม เพื่อนำไปใช้จริงในกิจกรรมออกกกำลังกายเข้าแถวตอนเช้า

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. วัตถุประสงค์การแสดงนาฏศิลป์ไทย
2. สถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงเรียน บ้าน สถานที่จัดการแสดงนาฏศิลป์ในชุมชน เป็นต้น
3. อินเทอร์เน็ต
4. ข้อสอบ
5. แบบบันทึกข้อมูลการชมสื่อวัตถุประสงค์นาฏศิลป์ไทย
6. แบบบันทึกข้อมูลการชมสื่อวัตถุประสงค์โครงการนาฏศิลป์
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 6 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ (Teaching Log)

1. ผลการจัดการเรียนรู้ (Results of Learning Management)

.....

.....

.....

.....

2. จุดอ่อน (Weak Points)

.....

.....

.....

.....

3. วิธีแก้ไข (Solutions)

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ (comment)

.....

.....

.....

.....

.....

(หัวหน้ากลุ่มสาระ)

...../...../.....

.....

(ผู้สอน)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 บทบาทและหน้าที่ในงานนาฏศิลป์

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

เวลา 8 ชั่วโมง/ชั่วโมงที่ 3-4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. สาระสำคัญ

การสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์ หมายถึง การประดิษฐ์ ดัดแปลง หรือ ปรับปรุงทำรำขึ้นใหม่ให้มีความสวยงามและถูกต้องตามหลักนาฏศิลป์ไทย ซึ่งสิ่งสำคัญในการสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์ไทย คือ ผู้สร้างสรรค์จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของทำรำพื้นฐานและสามารถปฏิบัติทำรำพื้นฐานได้ซึ่ง ได้แก่ นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ และมีความเข้าใจหลักในการสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์ไทย คือ การใช้ทำรำที่ง่าย ไม่ซับซ้อน มีจังหวะเพลงไม่ยาว เนื้อเพลงที่ไม่ยาว และทำรำที่สร้างสรรค์ขึ้นก็ไม่ควรซ้ำทำกันมากเกินไป

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

1. สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวและการแสดง โดยเน้นการถ่ายทอดลีลาหรืออารมณ์ (ศ 3.1 ป. 6/1)
2. ออกแบบเครื่องแต่งกายหรืออุปกรณ์ประกอบการแสดงอย่างง่าย ๆ (ศ 3.1 ป. 6/2)
3. บรรยายความรู้สึกรักของตนเองที่มีต่องานนาฏศิลป์และการละครอย่างสร้างสรรค์ (ศ 3.1 ป. 6/4)
4. แสดงความคิดเห็นในการชมการแสดง (ศ 3.1 ป. 6/5)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายองค์ประกอบหลักในการสร้างสรรค์โครงงานทำรำนานาฏศิลป์ไทยได้ (K)
2. ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน (A)
3. สร้างสรรค์ทำรำประกอบเพลง (P)
4. ขับร้องและแสดงทำรำเพลงพื่อหลวงของปวงไทยได้อย่างสร้างสรรค์ (P)
5. ออกแบบและประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบการรำรำ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 4. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากความกระตือรือร้นและความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติกิจกรรม 2. สังเกตจากความสามัคคีในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันและความมีน้ำใจต่อกัน 3. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านคุณธรรมจริยธรรมและ ค่านิยม	1. สังเกตจากการสร้างสรรค์ทำรำประกอบเพลง 2. สังเกตจากการขับร้องและแสดงทำรำเพลง 3. สังเกตจากการออกแบบและประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบการแสดง 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ

5. สารการเรียนรู้

การประดิษฐ์ทำทางประกอบเพลงเน้นลีลาหรืออารมณ์
การออกแบบสร้างสรรค์โครงงาน
บทบาทและหน้าที่ในงานนาฏศิลป์

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การพูดถึงสิ่งองค์ประกอบและหลักในการสร้างสรรค์โครงงานทำรำทางนาฏศิลป์ไทย การแสดงความคิดเห็น การถามและตอบข้อสงสัยต่าง ๆ
สังคมศึกษาฯ	การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มและการสร้างมนุษยสัมพันธ์
วิทยาศาสตร์	การสังเกตลักษณะทำรำ ลีลา การรำรำ สื่อวิทัศน์
สุขศึกษาฯ	การพัฒนาทักษะการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวร่างกายขณะรำ
ศิลปะ (ดนตรี)	การขับร้องประกอบเพลง
การงานอาชีพฯ	การออกแบบและประดิษฐ์เพื่อใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการแสดง

7.กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1) ครูให้นักเรียนเล่นเกมส่ เชื่อมชีภาษาทำนาฏศัพท์ เป็นการทักทายก่อนเข้าห้องเรียน
- 2) ครูทบทวนด้วยการติดยะโยคหน้าห้องและให้นักเรียนปฏิบัติทำรำตามประโยคที่เห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

- 1) ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำทางนาฏศิลป์ไทย เกี่ยวกับสิ่งสำคัญในการสร้างสรรค์ทำรำทางนาฏศิลป์ไทย บทบาทและหน้าที่ในงานนาฏศิลป์
- 2) ให้นักเรียน ชมสื่อวีดิทัศน์การรายงานโครงการนาฏศิลป์แล้วร่วมกันพิจารณาว่า การทำโครงการนาฏศิลป์นั้นต้องมีองค์ประกอบใดบ้าง ครูอธิบายเพิ่มเติมในเรื่ององค์ประกอบและ บทบาทและหน้าที่ในงานนาฏศิลป์
- 3) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนรายงาน องค์ประกอบการสร้างสรรค์โครงการทำรำทางนาฏศิลป์ไทย โดยอธิบายเป็นข้อๆลงในใบงานเรื่ององค์ประกอบในการสร้างสรรค์ทำรำทางนาฏศิลป์ไทย และ การแบ่งหน้าที่ในการจัดทำโครงการ วางแผนการทำการแสดงและอุปกรณ์ประกอบการแสดง
- 4) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม แบ่งหน้าที่ การเตรียมอุปกรณ์ และฝึกซ้อมการแสดง ครูคอยเดินแนะนำ และ คอยชี้แนะ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและอภิปรายสรุปเรื่อง บทบาทและหน้าที่ในงานนาฏศิลป์ การสร้างสรรค์โครงการทำรำทางนาฏศิลป์จากบทเพลงเป็นความคิดของชั้นเรียน โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม โครงการการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลงโดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ร่วมกันออกแบบและประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบการรำรำประกอบเพลง พร้อมกับกำหนดวัสดุ อุปกรณ์ที่จะนำมาใช้ประดิษฐ์ลงในใบงานการออกแบบและประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบการแสดงและร่วมกันคิดสร้างสรรค์ดัดแปลงทำรำใหม่ และ ฝึกซ้อมให้ถูกต้องพร้อมเพียงสวยงาม

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนากุศิลป์จากบทเพลง มาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทยเพื่อใช้แสดงในโอกาสและงานต่าง ๆ เช่น การสร้างสรรค์ทำรำเพลง อวยพรเพื่อแสดงในงานวันพ่อ วันแม่ วันเด็ก ที่ทาง โรงเรียน หรือชุมชนของนักเรียนจัดขึ้น เป็นต้น

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนแต่ละคนคิดออกแบบฉากเวทีที่จะใช้ประกอบการแสดงโดยวาดแบบลงในกระดาษและระบายสีให้สวยงามตามความคิดและจินตนาการของตนเอง แล้วเลือกแบบที่แต่ละคนคิดว่าสวยงามที่สุด นำไปจัดแสดงจริง โดยขอคำแนะนำจากครูนาฏศิลป์

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

นักเรียนแบ่ง กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ฝึกสร้างสรรค์ทำรำเพลงประจำโรงเรียน ปฏิบัติให้สวยงามพร้อมเพรียง นำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ดิชม เพื่อนำไปใช้จริงในกิจกรรมออกกำลังกายเข้าแถวตอนเช้า

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. วิดีทัศน์การแสดงนาฏศิลป์ไทย
2. สถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงเรียน บ้าน สถานที่จัดการแสดงนาฏศิลป์ในชุมชน เป็นต้น
3. อินเทอร์เน็ต
4. ใบงานองค์ประกอบการสร้างสรรค์โครงการนาฏศิลป์
5. ใบงานการออกแบบอุปกรณ์ประกอบการแสดง
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 6 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 6 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ (Teaching Log)

1. ผลการจัดการเรียนรู้ (Results of Learning Management)

.....

.....

.....

.....

2. จุดอ่อน (Weak Points)

.....

.....

.....

.....

3. วิธีแก้ไข (Solutions)

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ (comment)

.....

.....

.....

.....

(หัวหน้ากลุ่มสาระ)

...../...../.....

(ผู้สอน)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

การออกแบบสร้างสรรค์

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

เวลา 8 ชั่วโมง/ชั่วโมงที่ 5-6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. สาระสำคัญ

การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์ หมายถึง การประดิษฐ์ ดัดแปลง หรือ ปรับปรุงทำรำขึ้นใหม่ให้มีความสวยงามและถูกต้องตามหลักนาฏศิลป์ไทย ซึ่งสิ่งสำคัญในการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์ไทย คือ ผู้สร้างสรรค์จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของทำรำพื้นฐานและสามารถปฏิบัติทำรำพื้นฐานได้ซึ่ง ได้แก่ นาฏยศัพท์และภาษาทำรำนาฏศิลป์ และมีความเข้าใจหลักในการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์ไทย คือ การใช้ทำรำที่ง่าย ไม่ซับซ้อน มีจังหวะเพลงไม่ยาว เนื้อเพลงที่ไม่ยาว และทำรำที่สร้างสรรค์ขึ้นก็ไม่ควรซ้ำทำกันมากเกินไป

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

1. สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวและการแสดงโดยเน้นการถ่ายทอดลีลาหรืออารมณ์ (ศ 3.1 ป. 6/1)
2. ออกแบบเครื่องแต่งกายหรืออุปกรณ์ประกอบการแสดงอย่างง่าย ๆ (ศ 3.1 ป. 6/2)
3. บรรยายความรู้สึกของตนเองที่มีต่องานนาฏศิลป์และการละครอย่างสร้างสรรค์ (ศ 3.1 ป. 6/4)
4. แสดงความคิดเห็นในการชมการแสดง (ศ 3.1 ป. 6/5)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายองค์ประกอบและหลักในการสร้างสรรค์โครงงานทำรำนาฏศิลป์ไทยได้ (K)
2. ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน (A)
3. สร้างสรรค์ทำรำประกอบเพลงได้ (P)
4. ขับร้องและแสดงทำรำเพลงได้อย่างสร้างสรรค์ (P)
5. ออกแบบและประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบการรำรำได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 4. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากความกระตือรือร้นและความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติกิจกรรม 2. สังเกตจากความสามัคคีในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันและความมีน้ำใจต่อกัน 3. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านคุณธรรมจริยธรรมและ ค่านิยม	1. สังเกตจากการสร้างสรรค์ทำรำประกอบเพลง 2. สังเกตจากการขับร้องและแสดงทำรำเพลง 3. สังเกตจากการออกแบบและประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบการแสดง 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ

5. สารการเรียนรู้

การออกแบบสร้างสรรค์
อุปกรณ์ประกอบการแสดง

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การพูดถึงสิ่งองค์ประกอบและหลักในการสร้างสรรค์โครงการทำรำนานาชาติไทย การแสดงความคิดเห็น การถามและตอบข้อสงสัยต่าง ๆ
สังคมศึกษาฯ	การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มและการสร้างมนุษยสัมพันธ์
วิทยาศาสตร์	การสังเกตลักษณะท่ารำ ลีลา การรำรำรำ สื่อวีดิทัศน์
สุขศึกษาฯ	การพัฒนาทักษะการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวร่างกายขณะรำ
ศิลปะ (ดนตรี)	การขับร้องประกอบเพลง
การงานอาชีพฯ	การออกแบบและประดิษฐ์เพื่อใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการแสดง

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1) ครูทบทวนการสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ด้วยการทำประโยคเพลงที่กำลังเป็นที่นิยมใส่ในเซียมซี แล้วสุ่มเรียกตามเลขที่ ให้เพื่อน ๆ ช่วยร้องเพลง และ นักเรียนที่ถูกเรียกถูก ขึ้นแสดงท่าทางประกอบ

2) ครูเปิดวีดิทัศน์การออกแบบอุปกรณ์การแสดงอย่างง่าย ๆ และวัสดุที่ไม่เยอะจนเกินไปให้นักเรียนชม

3) ครูเชื่อมโยงสิ่งที่นักเรียนตอบคำถามกับเรื่อง การออกแบบสร้างสรรค์

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1) ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง การสร้างสรรค์อุปกรณ์การแสดง ให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ การแสดงโครงงานนาฏศิลป์ และร่วมกันตอบคำถามว่า อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแสดงมีอะไร มีขั้นตอนทำมีความยากง่ายอย่างไร

2) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน ร่วมกันประดิษฐ์อุปกรณ์การแสดงของกลุ่มตนเอง และจัดเป็นโครงงาน ทำการแสดง 1 ผลงาน และ อุปกรณ์ง่ายๆที่ใช้ประกอบการแสดง โดยใช้อุปกรณ์ที่หาได้ง่ายๆจากที่โรงเรียน หรือ ที่บ้าน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและอภิปรายสรุป ความสำคัญของการออกแบบสร้างสรรค์ เป็นความคิดของชั้นเรียน โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

ให้นักเรียนทำโครงงานนาฏศิลป์ตามความสนใจ เรื่อง สร้างสรรค์ท่ารำจากบทเพลง โดย ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ร่วมกันออกแบบและประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบการรำรำ ประกอบเพลง พร้อมทั้งกำหนดวัสดุ อุปกรณ์ที่จะนำมาใช้ประดิษฐ์คิดสร้างสรรค์ดัดแปลงท่ารำใหม่ และ ฝึกซ้อมให้ถูกต้องพร้อมเพรียงสวยงาม

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง โครงงาน ต่อยอดในการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ หรือนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนในระดับชั้นต่อไป

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนแต่ละคนคิดออกแบบฉากเวทีที่จะใช้ประกอบการแสดงโดยวาดแบบลงในกระดาษและระบายสีให้สวยงามตามความคิดและจินตนาการของตนเอง แล้วเลือกแบบที่แต่ละคนคิดว่าสวยงามที่สุด นำไปจัดแสดงจริง โดยขอคำแนะนำจากครูนาฏศิลป์

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

นักเรียนแบ่ง กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ฝึกสร้างสรรค์ทำรำเพลงประจำโรงเรียน ปฏิบัติให้สวยงามพร้อมเพรียง นำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ดิชม เพื่อนำไปใช้จริงในกิจกรรมออกกำลังกายเข้าแถวตอนเช้า

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. วิดีทัศน์การแสดงนาฏศิลป์ไทย
2. สถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงเรียน บ้าน สถานที่จัดการแสดงนาฏศิลป์ในชุมชน เป็นต้น
3. อินเทอร์เน็ต.
4. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 6 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ (Teaching Log)

1. ผลการจัดการเรียนรู้ (Results of Learning Management)

.....

.....

.....

.....

2. จุดอ่อน (Weak Points)

.....

.....

.....

.....

3. วิธีแก้ไข (Solutions)

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ (comment)

.....

.....

.....

.....

(หัวหน้ากลุ่มสาระ)

...../...../.....

(ผู้สอน)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

หลักในการชมการแสดง

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

เวลา 8 ชั่วโมง/ชั่วโมงที่ 7-8

หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. สาระสำคัญ

การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์ หมายถึง การประดิษฐ์ คัดแปลง หรือ ปรับปรุงทำรำขึ้นใหม่ให้มีความสวยงามและถูกต้องตามหลักนาฏศิลป์ไทย ซึ่งสิ่งสำคัญในการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์ไทย คือ ผู้สร้างสรรค์จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของทำรำพื้นฐานและสามารถปฏิบัติทำรำพื้นฐานได้ซึ่ง ได้แก่ นาฏยศัพท์และภาษาทำรำนาฏศิลป์ และมีความเข้าใจหลักในการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์ไทย คือ การใช้ทำรำที่ง่าย ไม่ซับซ้อน มีจังหวะเพลงไม่ยาว เนื้อเพลงที่ไม่ยาว และทำรำที่สร้างสรรค์ขึ้นก็ไม่ควรซ้ำทำกันมากเกินไป

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

1. สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวและการแสดงโดยเน้นการถ่ายทอดลีลาหรืออารมณ์ (ศ 3.1 ป. 6/1)
2. ออกแบบเครื่องแต่งกายหรืออุปกรณ์ประกอบการแสดงอย่างง่าย ๆ (ศ 3.1 ป. 6/2)
3. บรรยายความรู้สึกของตนเองที่มีต่องานนาฏศิลป์และการละครอย่างสร้างสรรค์ (ศ 3.1 ป. 6/4)
4. แสดงความคิดเห็นในการชมการแสดง (ศ 3.1 ป. 6/5)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายองค์ประกอบและหลักในการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์ไทยได้ (K)
2. ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน (A)
3. สร้างสรรค์ทำรำประกอบเพลง (P)
4. ขับร้องและแสดงทำรำเพลงได้อย่างสร้างสรรค์ (P)
5. ออกแบบและประดิษฐ์เพื่อใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการรำรำเพลง (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 4. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากความกระตือรือร้นและความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติกิจกรรม 2. สังเกตจากความสามัคคีในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันและความมีน้ำใจต่อกัน 3. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านคุณธรรมจริยธรรมและ ค่านิยม	1. สังเกตจากการสร้างสรรค์ทำรำประกอบเพลง 2. สังเกตจากการขับร้องและแสดงทำรำเพลง 3. สังเกตจากการออกแบบและประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบการแสดง 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ

5.สาระการเรียนรู้

หลักการชมการแสดง
การวิเคราะห์
ความรู้สึกรื่นรม

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การพูดถึงสิ่งสำคัญและหลักในการสร้างสรรค์ทำรำทางนาฏศิลป์ไทย การแสดงความคิดเห็น การถามและตอบข้อสงสัยต่าง ๆ
สังคมศึกษาฯ	การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มและการสร้างมนุษยสัมพันธ์
วิทยาศาสตร์	การสังเกตลักษณะทำรำ ลีลา การรำรำ สื่อวิทัศน์
สุขศึกษาฯ	การพัฒนาทักษะการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวร่างกายขณะรำ
ศิลปะ (ดนตรี)	การขับร้องประกอบเพลง
การงานอาชีพฯ	การออกแบบและประดิษฐ์เพื่อใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการแสดง

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1) ครูสอบถามนักเรียนว่าเคยเข้าชมการแสดงนาฏศิลป์ในงานโรงเรียน หรือไม่ และเคยเข้าชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์หรือไม่ ทั้ง 2 ที่แตกต่างกันอย่างไร

2) ครูให้นักเรียนชมสื่อวีดิทัศน์ มายาทในการชมการแสดง และ วิถีทัศน์การแข่งขันทักษะนาฏศิลป์ และมีกรรมการวิจารณ์งานแสดง

3) ครูเชื่อมโยงสิ่งที่นักเรียนตอบกับเรื่องหลักในการชมการแสดง

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1) ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง หลักในการชมการแสดง เกี่ยวกับสิ่งสำคัญในการชมการแสดงนาฏศิลป์ไทย และหลักในการวิจารณ์งานนาฏศิลป์

2) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มชมสื่อวีดิทัศน์การแสดง โดยให้นักเรียนปฏิบัติจนเป็นผู้ชมที่ดี แล้วสังเกตลักษณะการแสดงการรำ รำ ดิสาวาท และ การแสดงอารมณ์ ความรู้สึกของผู้แสดง แล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย วิจารณ์การแสดงลงในบันทึกการรับชมการแสดง

3) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมการแสดง ตรวจเช็คอุปกรณ์ และฝึกซ้อมการรายงานโครงการของกลุ่มตนเอง โดยครูคอยเดินชี้แนะ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและอภิปรายสรุปเรื่อง โครงการการสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลงเป็นความคิดของชั้นเรียน โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม โครงการ การสร้างสรรค์ทำรำนานาฏศิลป์จากบทเพลงโดยให้นักเรียน ให้แต่ละกลุ่มผลัดกันออกมา รายงานผลของการทำโครงการ และแสดงทำรำที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นหน้าชั้นเรียนแล้วให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง การสร้างสรรค์ลีลานาฏศิลป์ผ่านบทเพลง มาเป็นแนวทางในการสร้างสร้งงานนาฏศิลป์ไทยเพื่อใช้แสดงในโอกาสและงานต่าง ๆ เช่น การสร้างสรรค์ทำรำเพลง อวยพรเพื่อแสดงในงานวันพ่อ วันแม่ วันเด็ก ที่ทาง โรงเรียน หรือชุมชนของนักเรียนจัดขึ้น เป็นต้น

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนศึกษาโครงการเพิ่มเติมเพื่อนำไปเสนอครูในการนำผลงานไปปรับปรุงและแข่งขันในงานวิชาการต่อไปได้

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

นักเรียนแบ่ง กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ฝึกสร้างสรรค์ทำรำเพลงประจำโรงเรียน ปฏิบัติให้สวยงามพร้อมเพรียง นำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ดิชม เพื่อนำไปใช้จริงในกิจกรรมออกกำลังกายเข้าแถวตอนเช้า

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. วิดีทัศน์การแสดงนาฏศิลป์ไทย
2. สถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงเรียน บ้าน สถานที่จัดการแสดงนาฏศิลป์ในชุมชน เป็นต้น
3. ข้อสอบ
4. แบบบันทึกข้อมูลการชมสื่อวีดิทัศน์นาฏศิลป์ไทย

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ (Teaching Log)

1. ผลการจัดการเรียนรู้ (Results of Learning Management)

.....

.....

.....

.....

2. จุดอ่อน (Weak Points)

.....

.....

.....

.....

3. วิธีแก้ไข (Solutions)

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ (comment)

.....

.....

.....

.....

(หัวหน้ากลุ่มสาระ)

...../...../.....

(ผู้สอน)

...../...../.....

ใบงานบันทึกการชมการแสดงนาฏศิลป์ไทย (แผนที่ 1)

การแสดง.....

1. เรื่องที่ศึกษาและสังเกต

---

2. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและสังเกต

.....

.....

.....

สมาชิกกลุ่มที่.....

1. ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

2. ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

3. ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

4. ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

5. ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบงาน (แผนที่ 2)

เรื่อง องค์ประกอบในการสร้างสรรค์โครงงานนาฏศิลป์
ให้นักเรียนสรุปองค์ประกอบในการสร้างสรรค์โครงงานนาฏศิลป์ว่ามีอะไรบ้าง

สมาชิกกลุ่มที่.....

1. ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....
2. ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....
3. ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....
4. ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....
5. ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบงาน
 วิชานาฏศิลป์ (ส.3.1.ป.6/2)
 ออกแบบและประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบการแสดง

ชื่อกลุ่ม .....

1. อุปกรณ์ที่เลือก คือ

.....

2. ใช้ประกอบการแสดงชุด

.....

3. อุปกรณ์ในการทำคือ

.....
 .....
 .....
 .....

ภาพวาดตัวอย่างอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแสดง

ใบงาน (แผนที่ 4)

บันทึกการศึกษานาฏศิลป์ไทย

การแสดง.....

1. เรื่องที่ศึกษาและสังเกต.....
2. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและสังเกต

The logo of Rangsit University is a circular emblem. At the top is a stylized flame or sunburst. Below it is a circular arrangement of 16 trapezoidal segments, each with a different shade of gray, creating a sunburst effect. The text "มหาวิทยาลัยรังสิต" is written in Thai script along the bottom arc, and "Rangsit University" is written in English along the bottom arc.

สมาชิกกลุ่มที่.....

1. ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....
2. ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....
3. ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....
4. ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....
5. ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

คำชี้แจง : แบบประเมินฉบับนี้ใช้สำหรับท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหาหรือไม่ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- +1 แน่ใจว่าแบบทดสอบการอ่านออกและความเข้าใจสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา
- 0 ไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบการอ่านออกและความเข้าใจสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา
- 1 แน่ใจว่าแบบทดสอบการอ่านออกและความเข้าใจไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา

การวัดพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย	ข้อสอบ	คะแนนประเมิน จากผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
การนำไปใช้	1.การสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์ไทย คือ ก. การประดิษฐ์ท่ารำ ข. การเลียนแบบท่าทาง ค. การดัดแปลงท่ารำ ง. ถูกทั้ง ก และ ข				
การนำไปใช้	2. ข้อใดคือสิ่งสำคัญในการ สร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์ไทย ก. นาฏยศัพท์ ข. อุปกรณ์การแสดง ค. อารมณ์ ง. ถูกทั้ง ก และ ค				
ความเข้าใจ	3. ข้อใดคือขั้นตอนแรกของการ สร้างสรรค์การแสดง ก. อุปกรณ์การแสดง ข. เนื้อเพลง ค. เครื่องแต่งกาย ง. ภาษาทำ นาฏยศัพท์				

การวัดพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย	ข้อสอบ	คะแนนประเมิน จากผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ความรู้ความจำ	4. “มือทั้งสองข้างตั้งงระดับหัวไหล่” หมายถึงนาฏศัพท์ข้อใด ก. ตั้งงบน ข. ตั้งงกลาง ค. ตั้งงล่าง ง. จีบชายพก				
ความรู้ความจำ	5. “การจรดเท้า” ใช้ส่วนใดแตะพื้น ก. ฝ่าเท้า ข. ส้นเท้า ค. จมูกเท้า ง. ปลายเท้า				
ความรู้ความจำ	6. “เอียงศีรษะไปด้านซ้ายแล้วกด ไหล่ขวา” คือนาฏศัพท์ข้อใด ก. ตีไหล่ ข. เอียงศีรษะ ค. ถักคอ ง. กล่อมหน้า				
ความรู้ความจำ	7. มือข้างใดข้างหนึ่งจิบหงายระดับ หัวเข่า มีชื่อเรียกทางนาฏศัพท์ ว่าอะไร ก. จีบยาว ข. จีบส่งหลัง ค. จีบชาพก ง. จีบปรกข้าง				

การวัดพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย	ข้อสอบ	คะแนนประเมิน จากผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ความรู้ความจำ	8. จีบหางแขนไปด้านหลังทั้งสองข้าง ลำแขนเหยียดตึง มีชื่อเรียกทางนาฏยศัพท์ว่าอะไร ก. จีบยาว ข. จีบส่งหลัง ค. จีบชากพก ง. จีบปรกข้าง				
ความรู้ความจำ	9. ก่อนที่นักเรียนจะกระดกเท้าต้องปฏิบัติทำรำใดก่อน ก. ประเท้า ข. ก้าวเท้า ค. จรดเท้า ง. กระทุ้งเท้า				
ความรู้ความจำ	10. ก่อนที่นักเรียนจะประเท้าต้องปฏิบัติทำรำใดก่อน ก. สืบเท้า ข. ก้าวเท้า ค. จรดเท้า ง. กระทุ้งเท้า				
ความเข้าใจ	11. ข้อใดสื่อความหมายว่า “ซุ่ม” ก. มือทั้งสองข้างวางทาบกันระดับอก ข. มือซ้ายตั้งวางปาดมือเข้ามาจับที่ปาก ค. มือข้างใดหนึ่งชี้ระดับหู ง. มือข้างใดข้างหนึ่งชี้ที่ปาก				

การวัดพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย	ข้อสอบ	คะแนนประเมิน จากผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ความเข้าใจ	12. ข้อใดคือภาษาท่าที่สื่อความหมายว่า “อาย” ก. มือทั้งสองข้างวางทาบกันระดับอก ข. มือขวาจับระดับอก มือซ้ายจับที่ชายพก ค. มือซ้ายจับระดับอก มือขวาจับระดับ ชายพก ง. แบนมือซ้ายวางแนบแก้ม มือขวาส่งจับ หลัง				
ความเข้าใจ	13. นักเรียนควรใช้ท่าใดสื่อความหมายคำ ว่า “รัก” ก. มือขวาทำเอว แบนมือซ้ายตบลงบนอก เบาๆ ข. มือขวาจับระดับอก มือซ้ายจับที่ชายพก ค. มือทั้งสองข้างแบมือทาบกันระดับอก ง. แบนมือซ้ายวางแนบแก้ม มือขวาจับส่ง หลัง				
ความเข้าใจ	14. นักเรียนควรใช้ท่าใดในข้อใดสื่อ ความหมายว่า “หวนคิดถึง” ก. มือขวาทำเอว แบนมือซ้ายตบลงบน อกเบาๆ ข. แบนมือทั้งสองข้างแล้วไขว้ทับกัน แล้วหมุนรอบตัวเอง ค. มือทั้งสองข้างประกบไขว้กันอยู่ ระดับอกแล้วหมุนรอบตัวเอง ง. ข้อ ข และ ค ถูก				

การวัดพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย	ข้อสอบ	คะแนนประเมิน จากผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ความเข้าใจ	15. นักเรียนควรใช้ท่ารำในข้อใดสื่อความหมายว่า “ฉันทน์” ก มือทั้งสองข้างประกบไขว้กันอยู่ระดับอกแล้วหมุนรอบตัวเอง ข มือขวาเท้าเอว มือซ้ายจับที่กลางอก ค มือขวาเท้าเอว แขนมือซ้ายตบลงบนอกเบา ๆ ง แขนมือทั้งสองข้างแล้วไขว้ทับกันบนอก แล้วหมุนรอบตัวเอง				
การนำไปใช้	16. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง ก การประดิษฐ์ท่ารำประกอบเพลงต้องใช้ ท่ารำที่ง่ายและไม่ซับซ้อน ข การประดิษฐ์ท่ารำประกอบเพลงท่ารำ ต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อเพลง ค การประดิษฐ์ท่ารำประกอบเพลงผู้ประดิษฐ์ต้องมีความเชี่ยวชาญในเรื่องเพลงไทยเดิม ง การประดิษฐ์ท่ารำประกอบเพลงต้องศึกษาเนื้อเพลงให้เข้าใจความหมายก่อนที่จะคิดท่ารำ				

การวัดพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย	ข้อสอบ	คะแนนประเมิน จากผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
การนำไปใช้	17. การเลือกทำประกอบเพลง มีหลัก ในการเลือกเพลงอย่างไร ก.เนื้อเพลงสั้นที่สุด ข.เนื้อเพลงยาวที่สุด ค.ดนตรีสนุกที่สุด ง.เนื้อเพลงบ่งบอกความหมายชัดเจน				
การนำไปใช้	18.การแต่งทำประกอบเพลงเป็นหมู่ <u>ควรเน้นเรื่องใด</u> ก.ความอ่อนช้อย ข.ความเข้มแข็ง ค.ความพร้อมเพรียง ง.ความทะมัดทะแมง				
การนำไปใช้	19. ข้อใดเป็นคุณสมบัติของผู้ <u>สร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทย</u> ก.ผู้ที่เคยชมการแสดงนาฏศิลป์มา ก่อน ข.ผู้คิดจังหวะและทำนองเพลงได้ ค.ผู้ที่คิดประดิษฐ์ท่ารำได้อย่าง สวยงาม ง.ผู้ที่ชอบเต้นรำ				
ความรู้ความจำ	20ข้อใดเป็นลักษณะของนาฏศิลป์ไทย ก.ไม่มีบทเจรจา ข.เป็นการแสดงสดในงานเทศกาล ค.ใช้ผู้แสดงเป็นผู้หญิงทั้งหมด ง.มีลีลาท่ารำที่อ่อนช้อยสวยงาม				

การวัดพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย	ข้อสอบ	คะแนนประเมิน จากผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
การนำไปใช้	21.ข้อใดถูกต้อง เพราะเหตุใดเราจึง ควรอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย ก.เพื่อให้ผู้อื่นยกย่องชื่นชม ข.เพื่อนำไปเปิดหารายได้ ค.เพื่อเป็นความรู้ไปสอบเข้าในระดับ อื่น ง.เพื่อสืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย				
ความเข้าใจ	22.การเลือกชุดการแสดงในวันสำคัญ ของโรงเรียนมีข้อควรคำนึงอย่างไร ก.มีความเหมาะสมสวยงาม ข.มีความแปลกใหม่ ค.ใช้เวลาแสดงนาน ง.เลือกง่ายๆและจบไวๆ				
ความเข้าใจ	23.ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ที่ได้จากการ ชมการแสดง ก.ทำให้ผ่อนคลาย สนุกสนาน ข.ได้ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น ค.นำข้อคิดที่ดีมาปรับใช้ใน ชีวิตประจำวัน ง.ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น				
การนำไปใช้	24.ข้อใดเป็นการให้กำลังใจนักแสดง ในขณะชมการแสดง ก.ปรบมือ ข.เป่าปาก ค.โห่ร้อง ง.โบกมือไปมา				

การวัดพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย	ข้อสอบ	คะแนนประเมิน จากผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
นำไปใช้	25. ข้อใดเป็นหลักการปฏิบัติตนในการชมการแสดงที่ถูกต้อง ก. ตะโกนเรียกเพื่อนเพื่อป้องกันการพลัดหลง ข. แชนกวีผู้อื่นเพื่อความรวดเร็ว ค. รีบเข้าไปจองที่นั่งสำหรับตนเองและเพื่อน ง. ยึดหลักในการชมการแสดงและมีมารยาทที่ดีต่อกัน				
ความรู้ความจำ	26. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการวิจารณ์งานนาฏศิลป์ ก. ฝึกให้ยอมรับความจริง ข. ฝึกประเมินผลงานนาฏศิลป์ ค. ฝึกให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ง. ฝึกให้กล้าวิจารณ์ข้อบกพร่องของผู้อื่น				
ความเข้าใจ	27. ข้อใดเป็นหลักในการประดิษฐ์อุปกรณ์การแสดง ก. ใช้วัสดุราคาถูก ไม่มีคุณภาพ ข. ใช้วัสดุราคาแพง สั่งจากร้านมีชื่อเสียง ค. ใช้วัสดุที่มี นามาปรับใช้ ง. หยิบของคนอื่นที่ไม่ใช่มาใช้โดยไม่บอกก่อน				

การวัดพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย	ข้อสอบ	คะแนนประเมิน จากผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ความเข้าใจ	28. หากที่ดี ต้องคำนึงถึงสิ่งใด ก. จุดเด่นของการแสดง ข. จำนวนผู้แสดงและจำนวนผู้ชม ค. วัสดุที่มีราคาแพง ง. การใช้พื้นที่ที่กว้างขวาง				
ความเข้าใจ	29. ผู้ใดปฏิบัติตนไม่เหมาะสมในขณะ ชมการแสดง ก. มะนาวชมอย่างมีสมาธิ ข. บวมปรับมือขึ้นชมนักแสดง ค. พักมือถือก่อนเข้าชมการแสดง ง. แกว์โยนขนมส่งให้เพื่อนที่อยู่ ด้านหลัง				
ความรู้ความจำ	30. ผู้วิจารณ์งานนาฏศิลป์ ไม่ควรมีสิ่ง ใด ก. ความรู้ทางนาฏศิลป์ ข. ความลำเอียง ค. ความเสมอภาค ง. ความเสมอภาค				

แบบตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเรื่อง การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ

ในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

"ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนฏศิลป์จากบทเพลง"

แบบประเมินความพึงพอใจการดำเนินงานโครงการ ด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์

ผู้ตอบแบบประเมิน นักเรียน ☐

- คำชี้แจง 1. กรุณาเขียนเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ตามระดับความพึงพอใจของท่าน
2. ระดับความพึงพอใจ 5 หมายถึง ดีมาก 4 หมายถึง ดี

ที่	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		-1	0	+1	
1	ทำให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยชื่นชอบชื่นชม สนใจ เห็นคุณค่าด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์				
2	ทำให้นักเรียนมีความรู้และเห็นประโยชน์ของศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์				
3	ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสได้ร่วมกิจกรรมโครงการ ด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์อย่างทั่วถึง				
4	ทำให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ เกิดผลงานด้าน ศิลปะดนตรี นาฏศิลป์				
5	ทำให้นักเรียนมีภาวะความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี				
6	กิจกรรมของโครงการเสริมสร้างทักษะกระบวนการทาง ความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาผู้เรียนให้มี ความสามารถพิเศษเฉพาะด้านเพิ่มขึ้น				

ที่	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		-1	0	+1	
7	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้				
8	นักเรียนสามารถนำการเรียนรู้แบบโครงงานไป ปรับใช้ในวิชาอื่นๆได้				
9	นักเรียนมีความรักในรายวิชานาฏศิลป์มากขึ้น				
10	การเรียนรู้แบบใหม่ทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกและ ไม่เบื่อกับการเรียนรู้				
รวมคะแนน					

3 หมายถึง ปานกลาง   2 หมายถึง พอใช้   1 หมายถึง ปรับปรุง

สรุป อภิปราย และเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

การประเมินวัดทักษะการแสดง

การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

คำชี้แจง สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลง
ในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

กลุ่มที่ ..... ชื่อการแสดง.....

ข้อ	รายการประเมิน	คะแนน		
		3	2	1
1	ทักษะในการปฏิบัติ การขับร้องเพลงประกอบการแสดงได้ตรงตามจังหวะ			
2	สร้างสรรค์ทำรำได้สอดคล้องกับเนื้อเพลง			
3	เลือกใช้ทำรำที่ง่าย ไม่ซับซ้อน			
4	แสดงทำรำได้ถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง			
5	แสดงทำรำได้พร้อมเพรียงสวยงาม			
6	ความตั้งใจและความกล้าแสดงออก			
7	ความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง			
8	มีการประดิษฐ์อุปกรณ์ได้เหมาะสมกับเพลงที่เลือก			
9	ทักษะกระบวนการคิด มีความคิดสร้างสรรค์ในการดัดแปลงทำรำประกอบเพลงได้ อย่างถูกต้องสวยงาม			
10	มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบอุปกรณ์ประกอบการ แสดงอย่างง่าย ๆ ได้			
11	ความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง และการทำ โครงงาน			
12	ประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบเพลงอย่างง่าย ๆ ได้อย่างสวยงาม			
13	สามารถเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ที่หาได้ใน ท้องถิ่นของตนเอง			
14	อธิบายลำดับขั้นตอนของการทำโครงงานของตนเองได้ อย่างเป็นลำดับขั้นตอน			

ข้อ	รายการประเมิน	คะแนน		
		3	2	1
15	ทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มได้เป็นอย่างดี			
16	ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี			
17	แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรม			
18	ยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม			
19	ทุกคนมีส่วนร่วมในการรายงาน โครงงานและสร้างสรรค์ การแสดง			
20	มีการทำงานเป็นทีมจนสำเร็จ			

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. การขับร้องเพลงประกอบการแสดง

- ขับร้องเพลงประกอบการแสดงได้ถูกต้องชัดเจนอย่างดีเยี่ยม ให้ 3 คะแนน
- ขับร้องเพลงประกอบการแสดงได้ถูกต้องชัดเจนเป็นอย่างดี ให้ 2 คะแนน
- ขับร้องเพลงประกอบการแสดงไม่ค่อยถูกต้องชัดเจน ให้ 1 คะแนน

2. สร้างสรรค์ทำราทำได้สอดคล้องกับเนื้อเพลง

- สร้างสรรค์ทำราทำได้สอดคล้องกับเนื้อเพลงอย่างดีเยี่ยม ให้ 3 คะแนน
- สร้างสรรค์ทำราทำได้สอดคล้องกับเนื้อเพลงเป็นอย่างดี ให้ 2 คะแนน
- สร้างสรรค์ทำราไม่ค่อยสอดคล้องกับเนื้อเพลง ให้ 1 คะแนน

3. เลือกใช้ทำราที่ง่าย ไม่ซับซ้อน

- เลือกใช้ทำราที่ง่าย ไม่ซับซ้อนได้อย่างดีเยี่ยม ให้ 3 คะแนน
- เลือกใช้ทำราที่ง่าย ไม่ซับซ้อนได้เป็นอย่างดี ให้ 2 คะแนน
- เลือกใช้ทำราที่ค่อนข้างยากและดูซับซ้อนเกินไป ให้ 1 คะแนน

4. แสดงท่าทำได้ถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง

- แสดงท่าทำได้ถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง ให้ 3 คะแนน
- แสดงท่าทำไม่ค่อยถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง ให้ 2 คะแนน
- แสดงท่าทำไม่ถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง ให้ 1 คะแนน

5. แสดงท่าทำได้พร้อมเพรียงสวยงาม

- แสดงท่าทำได้พร้อมเพรียงสวยงามอย่างดีเยี่ยม ให้ 3 คะแนน
- แสดงท่าทำพร้อมเพรียงสวยงามเป็นอย่างดี ให้ 2 คะแนน
- แสดงท่าทำไม่พร้อมเพรียงสวยงาม ให้ 1 คะแนน

6. ความตั้งใจและความกล้าแสดงออก

- มีความตั้งใจและความกล้าแสดงออกเป็นอย่างดี ให้ 3 คะแนน
- ไม่ค่อยมีความตั้งใจและความกล้าแสดงออก ให้ 2 คะแนน
- ไม่มีความตั้งใจและไม่มีความกล้าแสดงออก ให้ 1 คะแนน

7. ความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง

- มีความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดงเป็นอย่างดี ให้ 3 คะแนน
- ไม่ค่อยมีความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง ให้ 2 คะแนน
- ไม่มีความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง ให้ 1 คะแนน

8. มีการประดิษฐ์อุปกรณ์ได้เหมาะสมกับเพลงที่เลือก

- มีการประดิษฐ์อุปกรณ์ได้เหมาะสมกับเพลงที่เลือก ให้ 3 คะแนน
- การประดิษฐ์อุปกรณ์ได้ไม่ค่อยเหมาะสมกับเพลงที่เลือก ให้ 2 คะแนน
- การประดิษฐ์อุปกรณ์ได้ไม่เหมาะสมกับเพลงที่เลือก ให้ 1 คะแนน

9. มีความคิดสร้างสรรค์ในการดัดแปลงท่าประกอบเพลงได้อย่างถูกต้องสวยงาม

- มีความคิดสร้างสรรค์ในการดัดแปลงท่าประกอบเพลงได้อย่างถูกต้องสวยงาม ให้ 3 คะแนน
- มีความคิดสร้างสรรค์ในการดัดแปลงท่าประกอบเพลงได้ดี ให้ 2 คะแนน
- ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ในการดัดแปลงท่าประกอบเพลง ให้ 1 คะแนน

10. มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบอุปกรณ์ประกอบการแสดงอย่างง่าย ๆ ได้

- มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบอุปกรณ์ประกอบการแสดงอย่างง่าย ๆ ได้ดี ให้ 3 คะแนน
- มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบอุปกรณ์ประกอบการแสดง พอใช้ ให้ 2 คะแนน
- ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบอุปกรณ์ประกอบการแสดง ให้ 1 คะแนน

11. ความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง และการทำโครงการงาน

- มีความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง และการทำโครงการงานได้ดี ให้ 3 คะแนน
- มีความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง และการทำโครงการงาน พอใช้ ให้ 2 คะแนน
- ไม่มีความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง และการทำโครงการงาน ให้ 1 คะแนน

12. ประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบเพลงอย่างง่าย ๆ ได้อย่างสวยงาม

- มีการประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบเพลงอย่างง่าย ๆ ได้อย่างสวยงาม ให้ 3 คะแนน
- มีการประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบเพลงอย่างง่าย ๆ ได้อย่างสวยงาม พอใช้ ให้ 2 คะแนน
- ไม่มีการประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบเพลงอย่างง่าย ๆ ได้อย่างสวยงาม ให้ 1 คะแนน

13. สามารถเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ที่หาง่ายในท้องถิ่นของตนเอง

- เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ที่หาง่ายในท้องถิ่นของตนเองได้ดี ให้ 3 คะแนน
- เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ที่หาง่ายในท้องถิ่นของตนเอง พอใช้ ให้ 2 คะแนน
- ไม่มีการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ที่หาง่ายในท้องถิ่นของตนเอง ให้ 1 คะแนน

14. อธิบายลำดับขั้นตอนของการทำโครงการงานของตนเองได้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน

- มีการอธิบายลำดับขั้นตอนของการทำโครงการงานของตนเองได้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ให้ 3 คะแนน
- มีการอธิบายลำดับขั้นตอนของการทำโครงการงานของตนเองได้อย่างเป็นลำดับขั้นตอนพอใช้ ให้ 2 คะแนน
- ไม่มีการอธิบายลำดับขั้นตอนของการทำโครงการงานของตนเองได้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ให้ 1 คะแนน

15. ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มได้เป็นอย่างดี

- มีการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มได้เป็นอย่างดี ให้ 3 คะแนน
- ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม พอใช้ ให้ 2 คะแนน
- ไม่มีการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ให้ 1 คะแนน

16. ปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี

- มีการปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี ให้ 3 คะแนน
- มีการปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย พอใช้ ให้ 2 คะแนน
- ไม่มีการปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ให้ 1 คะแนน

17. แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรม

- มีการแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรมได้เป็นอย่างดี ให้ 3 คะแนน
- แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรม พอใช้ ให้ 2 คะแนน
- ไม่มีการแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรม ให้ 1 คะแนน

18. ยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม

- ยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม ได้เป็นอย่างดี ให้ 3 คะแนน
- ยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม พอใช้ ให้ 2 คะแนน
- ไม่มีการยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม ให้ 1 คะแนน

19. ทุกคนมีส่วนร่วมในการรายงานโครงการและสร้างสรรค์การแสดง

- ทุกคนมีส่วนร่วมในการรายงานโครงการและสร้างสรรค์การแสดงเป็นอย่างดี ให้ 3 คะแนน
- ทุกคนมีส่วนร่วมในการรายงานโครงการและสร้างสรรค์การแสดง พอใช้ ให้ 2 คะแนน
- ทุกคนไม่มีส่วนร่วมในการรายงานโครงการและสร้างสรรค์การแสดง ให้ 1 คะแนน

20. มีการทำงานเป็นทีมจนสำเร็จ

- มีการทำงานเป็นทีมจนสำเร็จ ได้เป็นอย่างดี ให้ 3 คะแนน
- มีการทำงานเป็นทีมจนสำเร็จ พอใช้ ให้ 2 คะแนน
- ไม่มีการทำงานเป็นทีมจนสำเร็จ ให้ 1 คะแนน

การหาคะแนนเฉลี่ย มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 105)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

การ คำนวณเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 105)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนน
	ΣX^2	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ
จุดประสงค์การเรียนรู้ มีสูตรดังนี้ (บุญเชิด วิทยุโณนันตพงษ์, 2526, น. 89 - 91)

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ	IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
	R	หมายถึง	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	ΣR	หมายถึง	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ Kuder-Richardson 20
KR-20 (ปราณี หล้าเบญญะ, 2559)

$$R_{KR-20} = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

เมื่อ R_{KR-20}	แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
K	แทน จำนวนข้อสอบ
p	แทน ความยากง่ายของข้อสอบแต่ละข้อ (สัดส่วนที่ตอบถูก)
q	แทน สัดส่วนที่ตอบผิด (1 - p)
S^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบทดสอบ

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}$$

หาค่าความแปรปรวนของแบบทดสอบ S^2

$$\text{โดยใช้สูตร } S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}$$

เมื่อ S^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบ
N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน

การทดสอบที่ t - test (Dependent samples) ใช้ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งมีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 112)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

เมื่อ t	หมายถึง	ค่าวิกฤตใน t-distribution
D	หมายถึง	ผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน
N	หมายถึง	จำนวนนักเรียน
$\sum D$	หมายถึง	ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน
$\sum D^2$	หมายถึง	ผลรวมของผลต่างกำลังสองของคะแนน ก่อนเรียนและคะแนน หลังเรียน
$(\sum D)^2$	หมายถึง	ยกกำลังสองของผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน

หาความยากง่าย (P) ของแบบทดสอบ โดยใช้เทคนิค 33% ของจอห์นสัน (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2538, น. 179 - 181) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P หมายถึง ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ
 R หมายถึง จำนวนนักเรียนที่ตอบข้อสอบนั้นได้ถูกต้อง
 N หมายถึง จำนวนนักเรียนที่ตอบข้อสอบทั้งหมด

หาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ (กรมวิชาการ, 2545, น. 68) ใช้สูตร ดังนี้

$$r = \frac{R_u - R_L}{N}$$

เมื่อ r หมายถึง ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
 R_u หมายถึง จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ได้คะแนนสูง
 (กลุ่มสูงใช้ประมาณ ร้อยละ 25 ของนักเรียนทั้งหมด)
 R_L หมายถึง จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ได้คะแนนต่ำ
 (กลุ่มต่ำใช้ประมาณ ร้อยละ 25 ของนักเรียนทั้งหมด)
 N หมายถึง จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ค่าแอลฟาของครอนบาค (Alpha's Cronbach) (ไพศาล วรคำ, 2559)

โดยใช้สูตร
$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์แอลฟา

K แทน จำนวนข้อคำถาม

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

$$\text{สัมประสิทธิ์แอลฟา} = \frac{\text{จำนวนข้อคำถาม}}{\text{จำนวนข้อคำถาม} - 1} \left(1 - \frac{\text{ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ}}{\text{ความแปรปรวนของคะแนนรวม}} \right)$$

ภาคผนวก ง

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ตาราง ก.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
เรื่อง การสร้างสรรค์ทำรำนานาธิปไตยไทย

รายการประเมิน (ข้อ)	คะแนนความคิดเห็น (X) ของ ผู้เชี่ยวชาญ (N)			รวมคะแนน (X)	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่1	คนที่2	คนที่3			
1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
8	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
16	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
17	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
18	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
19	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
20	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
รวม				54.00	0.90	ใช้ได้

ตาราง ค.2 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
เรื่อง บทบาทและหน้าที่ในงานนาฏศิลป์

รายการประเมิน (ข้อ)	คะแนนความคิดเห็น (X) ของ ผู้เชี่ยวชาญ (N)			รวมคะแนน (X)	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่1	คนที่2	คนที่3			
1	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
17	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
18	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
19	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
20	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
รวม				54	0.90	ใช้ได้

ตารางค.3 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่
เรื่องการออกแบบสร้างสรรค์หลักในการชมการแสดง

รายการการประเมิน (ข้อ)	คะแนนความคิดเห็น (X) ของ ผู้เชี่ยวชาญ (N)			รวมคะแนน (X)	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่1	คนที่2	คนที่3			
1	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
8	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
16	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
17	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
18	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
19	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
20	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
รวม				52	0.87	ใช้ได้

ตาราง ก.4 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4
เรื่อง หลักในการชมการแสดง

รายการประเมิน (ข้อ)	คะแนนความคิดเห็น (X) ของ ผู้เชี่ยวชาญ (N)			รวมคะแนน (X)	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่1	คนที่2	คนที่3			
1	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
18	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
19	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
20	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
รวม				56	0.93	ใช้ได้

ตาราง ก.5 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง ข้อสอบจำนวน 30 ข้อ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็น (X) ของผู้เชี่ยวชาญ (N)			รวมคะแนน (X)	ค่า IOC	แปลผล	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
1	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้	
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
7	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้	
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
14	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้	
15	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
16	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
17	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
18	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
19	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	

ตาราง ก.5 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียน
ต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่
6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง ข้อสอบจำนวน 30 ข้อ (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็น (X) ของผู้เชี่ยวชาญ (N)			รวมคะแนน (X)	ค่า IOC	แปลผล	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
20	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้	
21	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
22	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
23	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
24	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
25	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
26	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
27	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
28	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้	
29	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้	
30	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้	
รวม				80	0.89	ใช้ได้	

ตาราง ก.6 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบวัดทักษะการแสดงของนักเรียนต่อการจัดการเรียน
การสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็น (X) ของผู้เชี่ยวชาญ (N)			รวมคะแนน (X)	ค่า IOC	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1.00	
2	1	1	1	3	1.00	
3	1	1	1	3	1.00	
4	1	1	1	3	1.00	
5	1	1	1	3	1.00	
6	1	1	1	3	1.00	
7	0	1	1	2	0.67	
8	1	0	1	2	0.67	
9	1	1	1	3	1.00	
10	1	1	1	3	1.00	
11	1	1	1	3	1.00	
12	1	1	1	3	1.00	
13	1	1	1	3	1.00	
14	1	1	1	3	1.00	
15	1	1	1	3	1.00	
16	0	1	1	2	0.67	
17	0	1	1	2	0.67	
18	0	1	1	2	0.67	
19	1	1	1	3	1.00	
20	1	1	1	3	1.00	
รวม				55	0.92	ใช้ได้

ตาราง ก.7 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจ นักเรียนต่อการจัดการ
เรียน การสอนแบบโครงการในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง ข้อสอบจำนวน 10 ข้อ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็น (X) ของผู้เชี่ยวชาญ			รวมคะแนน (X)	ค่า IOC	แปลผล	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
4	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
7	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้	
8	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้	
9	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
10	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
รวม				28	0.93	ใช้ได้	

ตาราง ค.8 ตารางแสดงคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการ
เรียน การสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง จำนวน 30 คน

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน X_1	คะแนนหลังเรียน X_2	ความแตกต่าง $D = X_2 - X_1$	D^2
1	13	25	12	144
2	11	27	16	256
3	9	25	16	256
4	9	24	15	225
5	11	25	14	196
6	16	24	8	64
7	9	22	13	169
8	7	25	18	324
9	9	24	15	225
10	8	25	17	289
11	9	26	17	289
12	11	25	14	196
13	11	24	13	169
14	7	27	20	400
15	9	25	16	256
16	11	26	15	225
17	12	27	15	225

ตารางที่ ค.8 ตารางแสดงคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียน การสอนแบบโครงการในรายวิชานาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง จำนวน 30 คน (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน X_1	คะแนนหลังเรียน X_2	ความแตกต่าง $D = X_2 - X_1$	D^2
18	9	25	16	256
19	10	24	14	196
20	12	25	13	169
21	13	24	11	121
22	8	25	17	289
23	10	24	14	196
24	9	25	16	256
25	8	26	18	324
26	9	27	18	324
27	8	25	17	289
28	9	26	17	289
29	10	24	14	196
30	8	25	17	289
$\sum X$	295.00	751.00	456.00	7102.00
$\bar{X}$	9.83	25.03	30.00	468.67
S.D.	1.98	1.13	2.43	70.02

การทดสอบที่ t - test (Dependent samples) ใช้ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งมีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 112)

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} \\
 &= \frac{456}{\sqrt{\frac{30(7102) - (456 \times 456)}{29}}} \\
 &= \frac{456}{\sqrt{\frac{213060 - (207936)}{29}}} \\
 &= \frac{456}{\sqrt{\frac{5124}{29}}} \\
 &= \frac{456}{\sqrt{176.69}} \\
 &= \frac{456}{13.29} \\
 t &= 34.31
 \end{aligned}$$

ตาราง ก.9 แสดงค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
 ของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์
 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง
 ข้อสอบจำนวน 30 ข้อ

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.74	0.38	16	0.74	0.46
2	0.68	0.54	17	0.66	0.62
3	0.56	0.54	18	0.72	0.62
4	0.74	0.38	19	0.74	0.31
5	0.74	0.38	20	0.70	0.54
6	0.70	0.46	21	0.68	0.46
7	0.72	0.46	22	0.64	0.62
8	0.60	0.46	23	0.78	0.46
9	0.66	0.62	24	0.70	0.54
10	0.74	0.38	25	0.54	0.62
11	0.72	0.38	26	0.66	0.54
12	0.64	0.31	27	0.62	0.69
13	0.68	0.38	28	0.74	0.54
14	0.74	0.38	29	0.76	0.54
15	0.64	0.54	30	0.72	0.54

ตาราง ก.10 แสดงค่าคะแนนของนักเรียน ที่ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่
6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

นักเรียน คนที่	คะแนน					หมายเหตุ
	X	X ²	p	q	pq	
1	18	324	0.80	0.20	0.16	
2	29	841	0.97	0.03	0.03	
3	25	625	0.77	0.23	0.18	
4	26	676	0.77	0.23	0.18	
5	28	784	0.77	0.23	0.18	
6	15	225	0.77	0.23	0.18	
7	19	361	0.77	0.23	0.18	
8	28	784	0.80	0.20	0.16	
9	24	576	0.80	0.20	0.16	
10	26	676	0.73	0.27	0.20	
11	20	400	0.77	0.23	0.18	
12	27	729	0.73	0.27	0.20	
13	28	784	0.73	0.27	0.20	
14	18	324	0.77	0.23	0.18	
15	27	729	0.63	0.37	0.23	
16	19	361	0.90	0.10	0.09	
17	21	441	0.70	0.30	0.21	
18	23	529	0.87	0.13	0.12	
19	18	324	0.67	0.33	0.22	
20	15	225	0.70	0.30	0.21	
21	18	324	0.70	0.30	0.21	
22	26	676	0.83	0.17	0.14	

ตารางที่ ค.10 แสดงค่าคะแนนของนักเรียน ที่ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนต่อ การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนน					หมายเหตุ
	X	X ²	p	q	pq	
23	24	576	0.73	0.27	0.20	
24	23	529	0.70	0.30	0.21	
25	19	361	0.63	0.37	0.23	
26	18	324	0.67	0.33	0.22	
27	26	676	0.73	0.27	0.20	
28	17	289	0.73	0.27	0.20	
29	23	529	0.80	0.20	0.16	
30	29	841	0.67	0.33	0.22	
Σ	677	15843	22.60	7.40	5.413	

การหาค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้หาค่าความเชื่อมั่น
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่
คัดเลือกไว้แล้วจำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปี
การศึกษา 2562 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 30 คน นำกระดาษคำตอบมาตรวจ
ให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิด, ไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือกในข้อ
เดียวกัน ให้ 0 คะแนน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของ กู
เดอร์-ริชาร์ดสัน

โดยใช้สูตร KR – 20 (ปราณี หล้าเบญญะ, 2559)

การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ Kuder-Richardson 20 (KR-20)

$$R_{KR-20} = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

เมื่อ

K

แทน จำนวนข้อสอบ

p

แทน ความยากง่ายของข้อสอบแต่ละข้อ (สัดส่วนที่ตอบถูก)

q

แทน สัดส่วนที่ตอบผิด (1 – p)

S^2

แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบท

หาค่าความแปรปรวนของแบบทดสอบ s^2

$$\text{โดยใช้สูตร } s^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}$$

เมื่อ s^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบ
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน

$$\text{แทนค่า } s^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}$$

$$= \frac{30(15843) - (677 \times 677)}{30 \times 30}$$

$$= \frac{475290 - 458359}{900}$$

$$= \frac{16931}{900}$$

$$s^2 = 18.846$$

$$\text{แทนค่า } R_{KR-20} = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right]$$

$$R_{KR-20} = \frac{30}{29} \left[1 - \frac{5.413}{18.846} \right]$$

$$= 1.034 [1 - 0.287]$$

$$= 1.034 \times 0.712$$

$$= 0.737 = 0.74$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.74

ตาราง ค.11 ผลคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของการวัดทักษะการแสดงของนักเรียนต่อการจัดการเรียน
การสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง จำนวน 30 คน

คนที่	คะแนนการวัดทักษะการแสดงของนักเรียน			รวม (60 คะแนน)	ร้อยละ
	ทักษะในการปฏิบัติ (24 คะแนน)	ทักษะกระบวนการคิด (18 คะแนน)	ทักษะกระบวนการปฏิบัติ กิจกรรมเป็นกลุ่ม (18 คะแนน)		
1	21	15	12	48	80
2	21	9	18	48	80
3	21	15	15	51	85
4	24	9	18	51	85
5	24	15	18	57	95
6	21	12	15	48	80
7	21	15	18	54	90
8	21	18	12	51	85
9	9	18	15	42	70
10	21	15	9	45	75
11	21	15	12	48	80
12	15	18	12	45	75
13	21	18	12	51	85
14	18	12	12	42	70
15	21	12	12	45	75
16	21	9	12	42	70
17	21	15	12	48	80
18	21	12	12	45	75
19	21	12	12	45	75
20	18	18	12	48	80
21	21	15	12	48	80

ตารางที่ ค.11 ผลคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของการวัดทักษะการแสดงของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง จำนวน 30 คน (ต่อ)

คนที่	คะแนนการวัดทักษะการแสดงของนักเรียน			รวม (60 คะแนน)	ร้อยละ
	ทักษะในการปฏิบัติ (24 คะแนน)	ทักษะกระบวนการคิด (18 คะแนน)	ทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม (18 คะแนน)		
22	18	15	12	45	75
23	21	12	12	45	75
24	21	12	12	45	75
25	18	15	15	48	80
26	21	15	12	48	80
27	21	15	15	51	85
28	24	15	12	51	85
29	21	15	12	48	80
30	24	12	15	51	85
รวม	621	420	399	1440	2400
$\bar{X}$	20.70	14.00	13.30	16.00	80.00
S.D.	1.99	2.53	2.32	2.28	5.57

ตาราง ค.12 การวิเคราะห์ทักษะการแสดงของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

รายการ	$\bar{X}$	S.D.
1.ทักษะในการปฏิบัติ	20.70	1.99
2.ทักษะกระบวนการคิด	14.00	2.53
3.ทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม	13.20	2.31
เฉลี่ยรวม	15.97	2.28

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ค่าแอลฟาของครอนบาค (Alpha's Cronbach)
(ไพศาล วรคำ, 2559)

โดยใช้สูตร
$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	สัมประสิทธิ์แอลฟา
K	แทน	จำนวนข้อคำถาม
$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

$$\begin{aligned}
 \text{สัมประสิทธิ์แอลฟา} &= \frac{\text{จำนวนข้อคำถาม}}{\text{จำนวนข้อคำถาม} - 1} \left(1 - \frac{\text{ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ}}{\text{ความแปรปรวนของคะแนนรวม}} \right) \\
 &= \frac{10}{(10-9)} \left(1 - \frac{4.56}{17.72} \right) \\
 &= 1.11(1 - 0.257) \\
 &= 1.11(0.743) \\
 &= 0.83
 \end{aligned}$$

ตาราง ก.13 การวิเคราะห์ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ
 โครงการ ในรายวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหัวข้อเรื่องการสร้างสรรค์
 ทำรำนาฏศิลป์จากบทเพลง

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	ลำดับที่
1. นักเรียนมีลักษณะนิสัยชื่นชอบ ชื่นชม สนใจเห็นคุณค่า ด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์	4.97	0.18	มากที่สุด	1
2. นักเรียนมีความรู้และเห็นประโยชน์ของศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์	4.57	0.49	มากที่สุด	8
3. นักเรียนมีโอกาสได้ร่วมกิจกรรมโครงการด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์อย่างทั่วถึง	4.87	0.35	มากที่สุด	3
4. นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ เกิดผลงานด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์	4.53	0.50	มากที่สุด	9
5. นักเรียนมีภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี	4.60	0.50	มากที่สุด	7
6. กิจกรรมของ โครงการเสริมสร้างทักษะกระบวนการทางความคิด สร้างสรรค์และพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถพิเศษเฉพาะด้านเพิ่มขึ้น	4.50	0.51	มากที่สุด	10
7. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.83	0.38	มากที่สุด	4
8. นักเรียนสามารถนำการเรียนรู้แบบโครงการไปปรับใช้ในวิชา อื่น ๆ ได้	4.63	0.49	มากที่สุด	6
9. นักเรียนมีความรักในวิชานาฏศิลป์มากขึ้น	4.90	0.31	มากที่สุด	2
10. การเรียนรู้แบบใหม่ทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกและไม่เบื่อกับการเรียนรู้	4.73	0.45	มากที่สุด	5
เฉลี่ยรวม	4.71	0.42	มากที่สุด	

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	วิรุณยุพา เทียนรัตน์
วัน เดือน ปีเกิด	18 เมษายน 2530
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา, 2552 มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, 2563
ที่อยู่ปัจจุบัน	92/29 หมู่ที่ 8 ซอยบางเลน10 ตำบลบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
สถานที่ทำงาน	บริษัท คลับซิสเตอร์ จำกัด 111/45 ไข่มิส บลอสซั่ม แอทแฟชั่น ถนนรัชดา-รามอินทรา เขตคันนายาว กรุงเทพมหานคร 10230
ตำแหน่งปัจจุบัน	หัวหน้าฝ่ายโฆษณาและการตลาด

